

Mestna občina Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

Energetska bilanca Mestne občine Ljubljana za leto 2019

(Dokument je izdelan v skladu z Energetskim zakonom EZ-1, veljavno metodologijo za pripravo energetskih bilanc OECD/EUROSTAT)

Naročnik:
Mestna občina Ljubljana

Izdelovalec dokumenta:
ENVIRODUAL, trajnostno okoljsko in energetsko upravljanje, raziskave in izobraževanje, d.o.o.

Št. projekta: 020_2020

Datum izdelave: december 2020

Naziv projekta:	Energetska bilanca Mestne občine Ljubljana za leto 2019
Faza projekta:	končna verzija
Naročnik projekta in odgovorna oseba naročnika: (naziv naročnika, ime in priimek)	Mestna občina Ljubljana Mestni trg 1 1000 Ljubljana Odgovorna oseba: Zoran Janković , župan
Odgovorni vodja projekta naročnika: (ime in priimek)	Alenka Loose , energetska upravljavka MOL
Izdelovalec dokumenta: (podjetje, ime in priimek odgovorne osebe in izdelovalcev dokumenta)	ENVIRODUAL d.o.o. Tepanje 28 D 3210 Slovenske Konjice Odgovorna oseba: Katarina Pogačnik , direktorica
Vodja projekta:	Katarina Pogačnik , mag. varstva okolja in naravnih virov
Sodelavci na projektu:	Danijela Strle , mag. geog. Tilen Kosi , dipl. zn.; podipl. mag. ekon. in posl. ved Aljoša Umek , mag. inž. stavb. Matic Plazar , dipl. inž. energ. (UN) Domen Svetlin , mag. geog.
Datum izdelave dokumenta:	december, 2020

KAZALO VSEBINE

0	POVZETEK	1
1	UVOD	2
1.1	Lokalne klimatološke razmere v letu 2019	2
2	METODOLOŠKE OSNOVE	6
2.1	Metodologija priprave podatkov o aktivnosti.....	6
2.2	Določitev za MOL specifičnih emisijskih faktorjev	8
2.2.1	Specifični emisijski faktorji za MOL iz sektorja Promet	8
2.2.2	Specifični emisijski faktorji za MOL iz sektorje Pretvorniki, Industrija, Gospodinjstva in Ostala raba	8
2.2.3	Specifični emisijski faktorji za MOL iz sektorja Kmetijstvo	9
2.2.4	Specifični emisijski faktorji iz sektorja Odpadki.....	9
3	PRIKAZ ENERGETSKE BILANCE MESTNE OBČINE LJUBLJANA ZA LETO 2019.....	10
3.1	Povzetek analize podatkov.....	10
3.2	Poraba končne energije	12
3.3	Poraba energije po sektorjih.....	15
4	BILANCA POSAMEZNIH VIROV ENERGIJE – KONČNA ENERGIJA IN PO SEKTORIJAH	17
4.1	Električna energija	17
4.1.1	<i>Proizvodnja električne energije .....</i>	18
4.2	Rjavi premog	19
4.3	Les in lesni odpadki	19
4.4	Ostala trdna goriva.....	21
4.5	Naftni proizvodi.....	22
4.5.1	<i>Motorna goriva .....</i>	22
4.5.2	<i>Kurilno olje (T, S, L) .....</i>	23
4.5.3	<i>Ekstra lahko kurilno olje (ELKO).....</i>	23
4.5.4	<i>Utekočinjen naftni plin (UNP).....</i>	24
4.6	Zemeljski plin	25
4.7	Bioplín	26
4.8	Daljinska toploota	27
5	OCENA EMISIJ	29
5.1	Ocena emisij iz prometa	29
5.1.1	Ocena emisij CO ₂	33
5.1.2	Ocena emisij SO ₂	34
5.1.3	Ocena emisij N ₂ O in NO _x	34
5.1.4	Ocena emisij CO	35
5.1.5	Ocena emisij nmHOS	36
5.1.6	Ocena emisij BTX	36
5.1.7	Ocena emisij CH ₄	37
5.1.8	Ocena emisij NH ₃	37
5.1.9	Ocena emisij delcev PM ₁₀	38
5.1.10	Ocena emisij Pb	39
5.2	Ocena emisij iz Pretvornikov energije, Industrije in Ostale rabe	39
5.2.1	Ocena emisij CO ₂	39
5.2.2	Ocena emisij SO ₂	40
5.2.3	Ocena emisij N ₂ O.....	40
5.2.4	Ocena emisij CO	41
5.2.5	Ocena emisij nmHOS	41
5.2.6	Ocena emisij CH ₄	42
5.2.7	Ocena emisij delcev PM	42
5.2.8	Ocena količin deponiranega pepela	43
5.2.9	Ocena emisij Pb	44
5.2.10	Ocena emisij Benzena, Toluena in Ksilenov (BTX).....	44
5.3	Ocena emisij sektorja kmetijstvo	45
5.3.1	Ocena emisij trdnih delcev PM ₁₀	45
5.3.2	Ocena emisij predkurzorjev tvorjenja PM _{2,5}	45
5.4	Ocena emisij sektorja odpadki.....	49
5.4.1	Ocena emisij delcev PM ₁₀	49

5.4.2	Ocena emisij predkurzorjev tvorjenja delcev PM _{2,5}	50
5.5	Ocena emisij po sektorjih in po izvoru goriv.....	51
5.5.1	Ocena emisij CO ₂	51
5.5.2	Ocena emisij SO ₂	52
5.5.3	Ocena emisij N ₂ O.....	53
5.5.4	Ocena emisij CO	54
5.5.5	Ocena emisij nmHOS.....	55
5.5.6	Ocena emisij CH ₄	56
5.5.7	Ocena emisij trdnih delcev PM.....	57
5.5.8	Ocena količin deponiranega pepela	61
5.5.9	Ocena emisij Pb	62
5.6	Delež porabe in ocena emisij iz prometnih sredstev javnih podjetij MOL in MU MOL	63
5.6.1	Poraba goriv in pogonskih energentov prometnih sredstev javnih podjetij v MOL.....	63
5.6.2	Ocena emisij iz prometnih sredstev javnih podjetij v MOL.....	65
6	ZAKLJUČEK	66

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Povprečna mesečna temperatura na območju MOL od januarja 2007 do vključno meseca avgusta leta 2020.....	2
Preglednica 2: Temperaturni primanjkljaj na meteorološki postaji Ljubljana Bežigrad leta 2019 po mesecih.....	4
Preglednica 3: Energetska bilanca.....	10
Preglednica 4: Poraba primarne energije [TJ].....	11
Preglednica 5: Končna poraba energije [TJ].....	13
Preglednica 6: Končna poraba energije po sektorjih [TJ].....	15
Preglednica 7: Električna energija [MWh].....	17
Preglednica 8: Rjavi premog [ton].....	19
Preglednica 9: Les in lesni odpadki [ton].....	20
Preglednica 10: Motorna goriva [ton].....	22
Preglednica 11: Ekstra lahko kurično olje (ELKO) [ton].....	23
Preglednica 12: Utokočinjen naftni plin (UNP) [ton].....	24
Preglednica 13: Zemeljski plin [1000 sm ³].....	25
Preglednica 14: Bioplín [1000 Sm ³].....	26
Preglednica 15: Daljinska toplota [TJ].....	27
Preglednica 16: Struktura motornih vozil glede na tip vozila, emisijski standard EURO in porabo goriva ter pogonskega energenta, registriranih na območju Mestne občine Ljubljana, na dan 31. 12. 2019.....	29
Preglednica 17: Struktura osebnih avtomobilov glede na gorivo in pogonski energet, po številu in deležu, za leto 2019.....	32
Preglednica 18: Struktura osebnih avtomobilov glede na standard EURO, za leto 2019.....	32
Preglednica 19: Ocena emisij ogljikovega dioksida [ton].....	51
Preglednica 20: Ocena emisij žveplovega dioksida [ton].....	52
Preglednica 21: Ocena emisij didušikovega oksida [ton].....	53
Preglednica 22: Ocena emisij ogljikovega monoksida [ton].....	54
Preglednica 23: Ocena emisij nemetanskih hlapnih organskih spojin [ton].....	55
Preglednica 24: Ocena emisij metana [ton].....	56
Preglednica 25: Ocena emisij delcev PM skupaj [ton].....	57
Preglednica 26: Ocena emisij delcev 0 – 10 [ton].....	58
Preglednica 27: Ocena emisij delcev 0 – 2,5 [ton].....	60
Preglednica 28: Deponirani pepel [ton].....	61
Preglednica 29: Ocena emisij svinca [kg].....	62
Preglednica 30: Poraba goriv in pogonskih energentov motornih vozil v lasti MOL in MU MOL, leta 2019.....	63
Preglednica 31: Skupna poraba goriv in pogonskih energentov javnih podjetij v MOL in MU MOL leta 2019.....	64
Preglednica 32: Poraba goriv in pogonskih energentov po posameznih javnih podjetij MOL in MU MOL leta 2019 ..	64
Preglednica 33: Ocena emisij iz prometnih sredstev javnih podjetij MOL in MU MOL leta 2018 in 2019.....	65

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Razlika v povprečni mesečni temperaturi - dT (°C) med letoma 2018 in 2019 na meteorološki postaji Ljubljana Bežigrad.....	3
Grafikon 2: Klimogram za meteorološko postajo Ljubljana Bežigrad za referenčno obdobje 1981-2010.	3
Grafikon 3: »Klimogram« za meteorološko postajo Ljubljana Bežigrad za leto 2019.....	4
Grafikon 4: Poraba končne in primarne energije za leti 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.....	11
Grafikon 5: Poraba primarne energije po sektorjih za leti 2018 in 2019 in napoved za leti 2020 in 2021.....	12
Grafikon 6: Poraba primarne energije po sektorjih v letih 2018 (levo) in 2019 (desno).....	12
Grafikon 7: Poraba končne energije po vrsti goriva za leti 2018 in 2019 in napoved za leti 2020 in 2021.	13
Grafikon 8: Poraba končne energije po vrsti goriv v letih 2018 (levo) in 2019 (desno).	14
Grafikon 9: Poraba končne energije po sektorjih za leti 2018 in 2019 in napoved za leti 2020 in 2021.	14
Grafikon 10: Poraba končne energije po sektorjih v letih 2018 (levo) in 2019 (desno).	14
Grafikon 11: Bruto poraba energije po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 ter 2021.	16
Grafikon 12: Poraba električne energije po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 ter 2021.	18
Grafikon 13: Poraba električne energije po sektorjih v letu 2019 in 2020.	18
Grafikon 14: Poraba lesa in lesnih odpadkov po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 ter 2021....	20
Grafikon 15: Poraba lesa in lesnih odpadkov po sektorjih v letu 2018 in 2019.....	21
Grafikon 16: Poraba motornih goriv po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.	23
Grafikon 17: Poraba ELKO po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.	24
Grafikon 18: Poraba zemeljskega plina po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.	26
Grafikon 19: Poraba zemeljskega plina po sektorjih v letu 2018 in 2019.	26
Grafikon 20: Poraba bioplina po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.	27
Grafikon 21: Poraba daljinske topote po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.	28
Grafikon 22: Poraba daljinske topote po sektorjih v letu 2018 in 2019.	28
Grafikon 23: Prikaz emisij CO ₂ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021	33
Grafikon 24: Prikaz emisij SO ₂ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021	34
Grafikon 25: Prikaz emisij NO _x v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021	35
Grafikon 26: Prikaz emisij N ₂ O v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.....	35
Grafikon 27: Prikaz emisij CO v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021	35
Grafikon 28: Prikaz emisij nmHOS v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021..	36
Grafikon 29: Prikaz emisij BTX v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.....	37
Grafikon 30: Prikaz emisij CH ₄ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.....	37
Grafikon 31: Prikaz emisij NH ₃ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021	38
Grafikon 32: Prikaz emisij delcev PM ₁₀ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021	38
Grafikon 33: Prikaz emisij Pb v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021	39
Grafikon 34: Prikaz emisij CO ₂ v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.	39
Grafikon 35: Prikaz emisij SO ₂ v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.....	40
Grafikon 36: Prikaz emisij N ₂ O v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.....	40
Grafikon 37: Prikaz emisij CO v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.....	41
Grafikon 38: Prikaz emisij nmHOS v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021. ..	41
Grafikon 39: Prikaz emisij CH ₄ v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.....	42
Grafikon 40: Prikaz emisij PM delcev v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.	42
Grafikon 41: Prikaz emisij PM 0 – 10 delcev v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.	43
Grafikon 42: Prikaz emisij PM 0 – 2,5 delcev v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.	43
Grafikon 43: Prikaz deponiranega pepela po sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.	44
Grafikon 44: Prikaz ocene emisij Pb v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.	44
Grafikon 45: Prikaz ocene emisij delcev PM ₁₀ v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021	45
Grafikon 46: Prikaz ocene emisij N v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021.....	46
Grafikon 47: Prikaz ocene emisij NH ₃ v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 - živinoreja	47
Grafikon 48: Prikaz ocene emisij NH ₃ v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 – mineralna gnojila	47

Grafikon 49: Prikaz ocene emisij CH ₄ v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 – živinoreja	48
Grafikon 50: Prikaz ocene emisij N ₂ O v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 – živinoreja	48
Grafikon 51: Prikaz ocene emisij N ₂ O v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 – mineralna gnojila	49
Grafikon 52: Prikaz ocene emisij delcev PM ₁₀ v obravnavanem sektorju v letu 2019 in letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021	50
Grafikon 53: Prikaz ocene emisij nmHOS v obravnavanem sektorju v letu 2019 in letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021	50
Grafikon 54: Prikaz ocene emisij NH ₃ v obravnavanem sektorju v letu 2019 in letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021	51

0 POVZETEK

Dokument Energetska bilanca Mestne občine Ljubljana (MOL) 2019 je sestavljena iz dveh glavnih sklopov. Prvi sklop dokumenta sestavlja t.i. energetska bilanca, kjer je prikazana raba energije v letu 2019 ter napoved rabe energije za leto 2020 in 2021, po posameznih sektorjih na območju MOL. Drugi del dokumenta sestavlja t.i. emisijska bilanca, kjer so prikazane proizvedene emisije za obravnavana leta in obravnavane sektorje in so posledica rabe energije, prikazane v prvem delu dokumenta. Emisijski del dokumenta temelji na količinah in vrstah porabljenih emergentov na območju Mestne občine Ljubljana glede na MOL specifične emisijske faktorje.

Poročilo zajema spremljanje ter temeljito analizo porabe goriv iz petih sektorjev rabe goriv na območju MOL, to so: Pretvorniki energije, Industrija, Promet, Ostala raba in Kmetijstvo. Nastale emisije na območju MOL so prikazane za šest sektorjev, to so: Pretvorniki energije, Industrija, Promet, Ostala raba, Kmetijstvo in Odpadki.

Analiza podatkov za navedene sektorje kaže, da je končna raba energije v letu 2019 glede na podatke o rabi energije v letu 2018 padla. V sektorjih Industrija in promet je bil zaznan dvig rabe energije, medtem ko je bil v sektorjih Pretvorniki energije in Ostala raba zaznan padec rabe energije. Sektor Pretvorniki energije bo v naslednjih letih najbolj dinamičen zaradi posledic sprejete Evropske direktive o industrijskih emisijah leta 2016, zato je od leta 2019 naprej prilagojeno delovanje velikih premogovnih kotlov Termoelektrarne – toplarne Ljubljana. Za leto 2020 je pričakovan padec rabe energije zaradi ukrepov za omejitve COVID – 19. V letu 2021 se pričakuje ponoven dvig rabe energije glede na predhodno leto in posledično tudi rast nastalih emisij. Pričakuje se, da bo gospodarska rast v letu 2020 glede na leto 2019 padla, v letu 2021 pa se pričakuje ponoven dvig gospodarske rasti glede na prejšnje leto. Vse to pa bo vplivalo na število delovnih mest, število prebivalcev v MOL, število registriranih vozil, rast prometa na območju MOL, količino odpadkov ipd.

1 UVOD

1.1 Lokalne klimatološke razmere v letu 2019

Ker je raba energije, predvsem za ogrevanje, tudi v Mestni občini Ljubljana zelo odvisna od zunanjih vremenskih spremenljivk (zlasti temperature), je potrebno pred samo energetsko bilanco občine preučiti lokalne klimatološke razmere. V nadaljevanju sledi prikaz temperturnih razmer, podatki za so bili izmerjeni na meteorološki postaji ARSO Ljubljana Bežigrad.

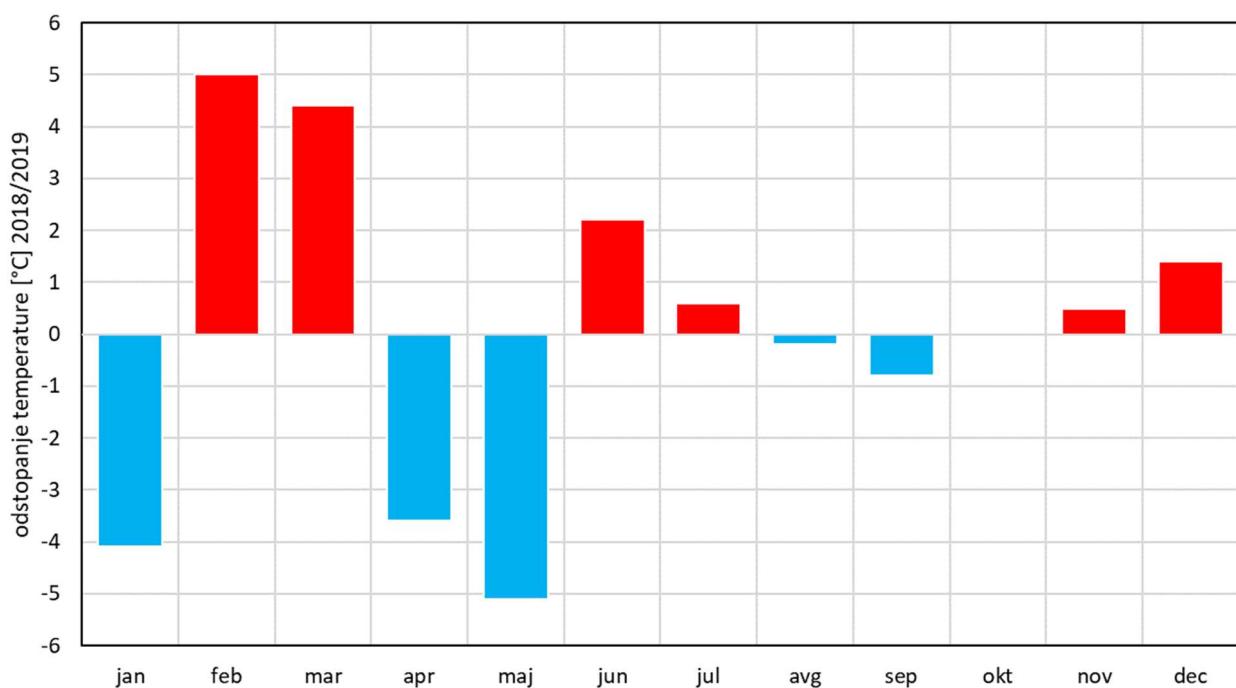
Preglednica 1: Povprečna mesečna temperatura na območju MOL od januarja 2007 do vključno meseca avgusta leta 2020.

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec
2007	4,9	5,9	8,5	14,7	17,2	20,9	22,0	20,4	14,5	10,4	5,1	0,1
2008	2,5	4,6	6,2	10,7	16,9	20,3	21,4	20,7	15,1	12,0	6,4	2,0
2009	-1,5	2,3	7,1	13,3	18,1	18,9	21,7	22,4	17,4	11,0	7,5	2,0
2010	-1,5	1,3	6,2	11,5	15,3	20,3	22,9	20,3	14,7	9,5	8,1	-0,4
2011	1,5	1,5	7,1	13,5	17,0	20,0	21,1	22,8	19,4	10,0	3,8	3,3
2012	1,6	-0,8	10,1	11,4	16,1	21,3	22,7	23,3	17,0	11,7	8,8	0,8
2013	2,0	0,9	3,9	12,4	14,8	19,8	23,5	22,5	16,2	13,2	7,3	2,7
2014	5,4	4,4	10,0	13,1	15,7	20,2	20,8	19,6	16,2	13,6	8,8	3,9
2015	2,8	2,4	7,6	11,8	17,0	20,6	24,3	22,3	16,5	11,0	6,9	2,6
2016	1,1	5,5	7,5	12,5	15,3	20,0	23,2	20,6	18,3	10,3	7,0	-0,2
2017	-3,2	4,5	10,2	12,1	16,9	21,7	23,2	23,2	14,3	12,0	6,2	1,9
2018	4,8	-0,1	4,6	15,2	18,0	21,3	22,3	22,8	17,6	13,2	8,3	2,2
2019	0,7	4,9	9,0	11,6	12,9	23,5	22,9	22,6	16,8	13,2	8,8	3,6
2020	1,9	6,8	7,2	13,0	15,3	19,6	21,8	22,2	-	-	-	-
2007-2020	1,6	3,2	7,5	12,6	16,2	20,6	22,4	21,8	16,5	11,6	7,2	1,9
dT 19/18	-4,1	5,0	4,4	-3,6	-5,1	2,2	0,6	-0,2	-0,8	0,0	0,5	1,4
dT 20/19	1,2	1,9	-1,8	1,4	2,4	-3,9	-1,1	-0,4	-	-	-	-

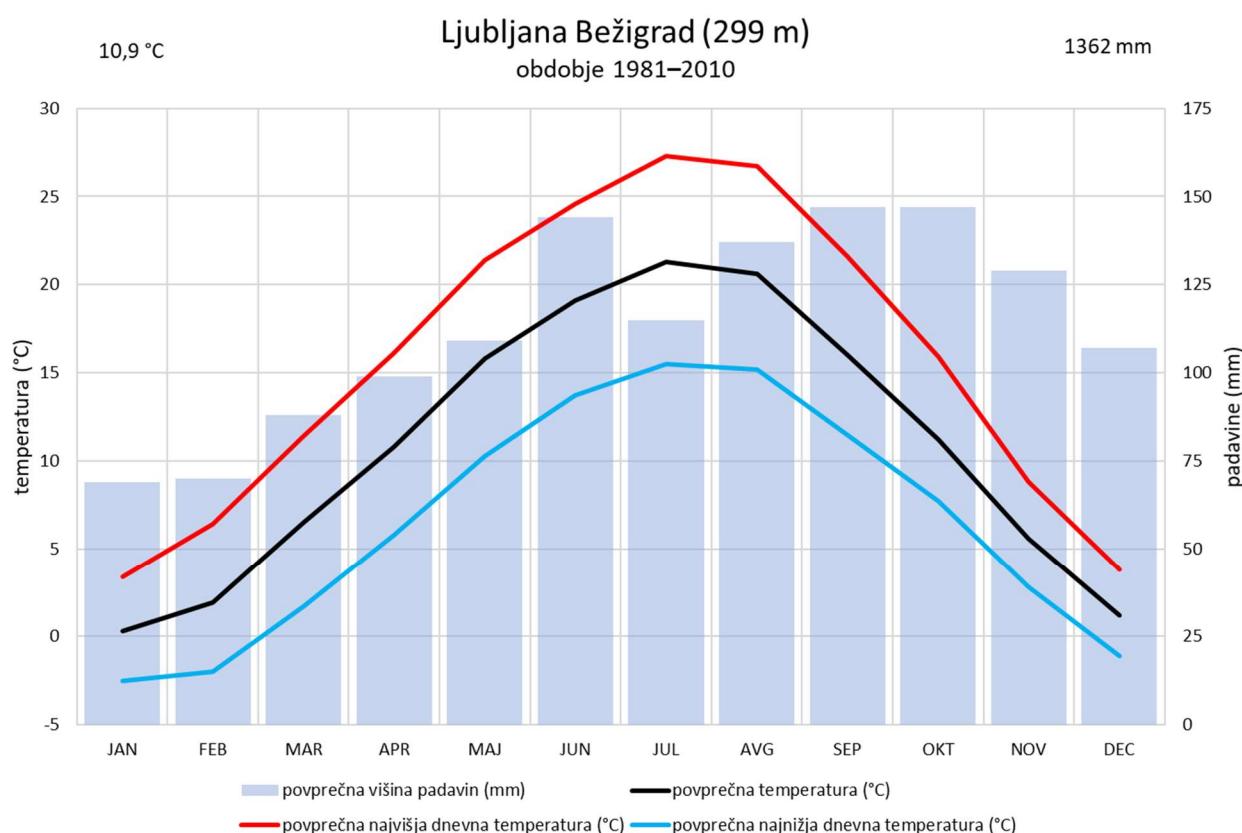
Vir podatkov: ARSO.

Iz podatkov o povprečni mesečni temperaturi za leto 2019 vidimo, da je bil najhladnejši mesec januar z 0,7 °C. V letu 2019 tako ni bilo meseca s povprečno temperaturo pod lediščem. Najtoplejši mesec je bil junij s 23,5 °C, v vseh treh poletnih mesecih pa je bila povprečna temperatura nad 20 °C.

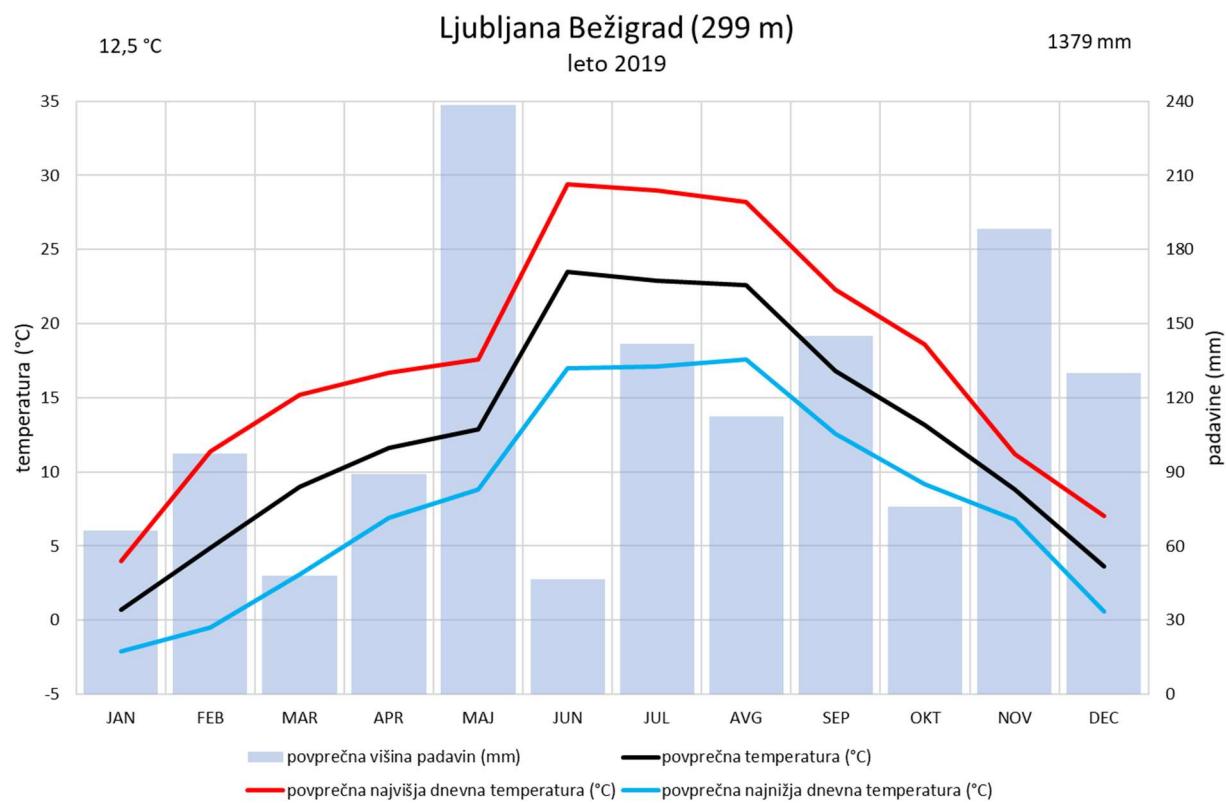
Glede na podatke o povprečnih mesečnih temperaturah za leto 2020 (podatki so že na voljo za vključno mesec avgust) vidimo, da je bilo v ogrevalni sezoni 2019/2020 nekoliko topleje kot v sezoni 2018/2019 (povprečna temperatura oktober-april je v sezoni 2018/2019 znašala 7,1 °C, medtem ko je bila v sezoni 2019/2020 7,8 °C).

Grafikon 1: Razlika v povprečni mesečni temperaturi - dT ($^{\circ}\text{C}$) med letoma 2018 in 2019 na meteorološki postaji Ljubljana Bežigrad.
Vir podatkov: ARSO.

Grafikon 2: Klimogram za meteorološko postajo Ljubljana Bežigrad za referenčno obdobje 1981-2010.
Vir podatkov: ARSO.

Grafikon 3: »Klimogram« za meteorološko postajo Ljubljana Bežigrad za leto 2019.

Vir podatkov: ARSO.

Eden izmed kazalnikov, ki nam opiše lokalne klimatske pogoje, ki so pomembni z vidika ogrevanja, je temperaturni primanjkljaj. Temperaturni primanjkljaj je vsota dnevnih razlik temperature med 20 °C (ali 18 °C) in zunanjo dnevno povprečno temperaturo zraka za tiste dni od 1. julija do 30. junija, ko je dnevna povprečna temperatura nižja ali enaka 12 °C (ali 15 °C). Za Mestno občino Ljubljana je veljalo, da znaša povprečni letni temperaturni primanjkljaj okrog 3.300 Kdni, čeprav se je ta vrednost v zadnjem desetletju že precej znižala. Letni temperaturni primanjkljaj v Ljubljani tako ne preseže 3.000 Kdni. Leta 2019 je letni temperaturni primanjkljaj na meteorološki postaji Ljubljana Bežigrad znašal 2.568 Kdn.

Preglednica 2: Temperaturni primanjkljaj na meteorološki postaji Ljubljana Bežigrad leta 2019 po mesecih.

mesec	temperaturni primanjkljaj [Kdn]
jan	598,6
feb	422,5
mar	312,5
apr	179,3
maj	133,7
jun	0
jul	0
avg	0
sep	16,8
okt	85,2
nov	317,5
dec	501,7
LETO	2.567,8

Vir podatkov: ARSO.

Ključne ugotovitve:

Povprečna letna temperatura je bila v Ljubljani leta 2019 12,5 °C, medtem ko dolgoletno povprečje 1981-2010 znaša 10,9 °C.

Letni temperaturni primanjkljaj v Ljubljani v povprečju več ne dosega 3.000 Kdni, leta 2019 je ta znašal 2.568 Kdni.

V ogrevalni sezoni 2019/2020 je bilo nekoliko topleje kot v sezoni 2018/2019 (povprečna temperatura oktober-april je v sezoni 2018/2019 znašala 7,1 °C, medtem ko je bila v sezoni 2019/2020 7,8 °C).

2 METODOLOŠKE OSNOVE

2.1 Metodologija priprave podatkov o aktivnosti

Energetska bilanca Mestne občine Ljubljana za leto 2019 prikazuje podatke o preskrbi, energetski pretvorbi (transformaciji) in porabi vseh virov energije v Mestni občini Ljubljana v letu 2019 po metodologiji OECD/IEA. Podatki za leto 2019 so bili pridobljeni s strani različnih virov.

Podatki so bili pridobljeni s strani naslednjih virov (podjetij):

- Ministrstvo za infrastrukturo (MZI),
- Ministrstvo za okolje in prostor (MOP),
- Mestna uprava Mestne občine Ljubljana (MU MOL),
- Javno podjetje Energetika Ljubljana d.o.o.,
- Elektro Ljubljana d.d.,
- Plinovodi d.o.o.,
- Javna razsvetljava d.d.,
- Butan plin d.d.,
- Petrol d.d.,
- Statistični urad Republike Slovenije (SURS),
- Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO),
- Snaga javno podjetje d.o.o.,
- Kmetijski inštitut Slovenije,
- Biotehniška fakulteta - Oddelek za zoologijo,
- Slovenske železnice d.o.o.,
- Koto d.o.o.,
- Javno podjetje Vodovod – Kanalizacija d.o.o.,
- Javno podjetje Ljubljanski potniški promet d.o.o.,
- Žale javno podjetje d.o.o.
- Javni holding Ljubljana d.o.o.

Glavni namen bilance je indikativni prikaz oskrbe in porabe vseh virov energije v naravnih količinah (tone, kubični metri, ipd.) v letu 2019 in v enakovredni energijski vrednosti (Joule), ki se koristita v energetske in neenergetske namene.

Za vsak vir energije posebej (v naravnih količinah in enakovrednih energijskih vrednostih) je narejena njegova osnovna energetska bilanca, iz katere je razviden celoten tok vira od sektorja oskrbe, preko procesa transformacije (pretvorbe) in izgub do končne rabe na nivoju končnega uporabnika. Fizikalno sorodni viri energije (trdna goriva, naftni derivati, itd.) so zbrani v združeni bilanci.

Energetsko bilanco sestavljajo sledeči sklopi:

1. *Oskrba z energijo*
Domača proizvodnja, uvoz, izvoz, sprememba zaloga.
2. *Transformacije*
Vhod v transformacijo, izhod iz transformacije; reklassifikacije, prenosi in povratki.
3. *Lastna raba in izgube*
4. *Končna poraba*
Energetska in neenergetska končna raba.

Oskrba z energijo oz. bruto domača poraba (ang. TPES - Total Primary Energy Supply ali GIC – Gross Inland Consumption) je poraba energije znotraj območja (občine). Formula: domača proizvodnja + uvoz + sprememba zaloga – izvoz – mednarodna pomorska skladišča).

Končna poraba energije oz. poraba končne energije oz. energetska končna poraba (ang. FEC – Final Energy Consumption) je energija porabljena v sektorjih industrije (predelovalne dejavnosti in gradbeništvo),

prometa, gospodinjstev in ostalih porabnikov in ne vključuje porabe v transformaciji, lastne porabe energetskega sektorja in energetske rabe. Energetsko končno porabo sestavljajo naslednji sklopi:

1. Pretvorniki energije,
2. Promet,
3. Industrija,
4. Ostala poraba (storitve in gospodinjstva),
5. Kmetijstvo,
6. Odpadki.

Končna poraba oz. razpoložljivo za končno porabo (ang. TFC – Total Final Consumption) je vsota energetske porabe, ne energetske rabe in lastne rabe energetskega sektorja.

Za izračun ocene rabe goriv in emisij iz sektorja pretvorniki energije so bili kot vhodni podatki uporabljeni podatki:

- podatki o porabi goriv in proizvodnji električne in toplote ter količini deponiranega pepela v proizvodnih enotah JP EL,
- podatki o proizvodnji električne energije samo-proizvajalcev.

Za izračun ocene rabe goriv in emisij iz sektorja promet so bili kot vhodni podatki uporabljeni podatki:

- štetja prometa avtomatskih števcev (PLDP) na državnih cestah na območju MOL, ki smo jih pridobili z Ministrstva za Infrastrukturo,
- razpoložljivih podatkov štetja prometa na lokalnih cestah na območju MOL, ki so bili pridobljeni s spletni strani MOL (Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet),
- podatkov o strukturi in rabi voznih parkov javnih podjetij v MOL ter MU MOL,
- strukturo registriranih vozil na območju MOL, podatke, ki smo jih pridobili s strani ministrstva za infrastrukturo,
- strukturo registriranih vozil na državnih cestah (registrirana vozila v RS) smo pridobili s strani SURS,
- podatke ne-cestnega prometa na območju MOL – železniški promet – ki smo jih pridobili s spletni strani Slovenskih železnic in podjetja Slovenske železnice d.d.

Za izračun ocene rabe goriv in emisij iz sektorja industrija so bili kot vhodni podatki uporabljeni podatki, pridobljeni s strani Statističnega urada Republike Slovenije.

Za izračun ocene rabe goriv in emisij iz sektorja ostala raba so bili kot vhodni podatki uporabljeni podatki:

- podatki JP EL o rabi daljinske toplote in zemeljskega plina,
- podatki Elektro Ljubljana o rabi električne energije,
- evidenca malih in srednjih kurih naprav EVIDIM.

Za izračun ocene rabe goriv in emisij iz sektorja kmetijstvo so bili kot vhodni podatki uporabljeni podatki:

- število živali (po vrstah),
- kmetijska zemljišča v uporabi (ha),
- registrirani kmetijski stroji.

Za izračun ocene emisij iz sektorja odpadki so bili kot vhodni podatki uporabljeni podatki:

- količina in vrsta odpadkov.

V preglednicah in grafih poročila so zajeti podatki realizacije rabe energije in s slednjim povezane nastale emisije za leto 2019, vključena pa je tudi napoved za leto 2020 in 2021.

Podatki iz energetske bilance so bili osnova za pripravo emisijske bilance – t. j. tabel z oceno emisij škodljivih snovi (onesnaževal) kot posledice rabe energije v MOL.

Ocena emisij onesnaževal temelji na podatkih o rabi energentov in oceni emisij po posameznih obravnnavanih sektorjih (Pretvorniki, Industrija, Promet, Ostala raba, Kmetijstvo in Odpadki). V vseh

sektorjih z izjemo prometa so bili uporabljeni emisijski faktorji, podani s strani EEA/EMEP. Kjer je bilo dostopno, so bili uporabljeni nacionalni emisijski faktorji.

Ocena emisij za leto 2019 je bila za sektor Promet na območju MOL izvedena z uporabo programskega orodja COPERT Street Level. COPERT se po vsem svetu uporablja za izračun emisij onesnaževal zraka in emisij toplogrednih plinov v cestnem prometu. Uporaba programskega orodja za izračun emisij cestnega prometa omogoča pregleden in standardiziran, torej dosleden in primerljiv postopek zbiranja podatkov in postopek poročanja o emisijah, v skladu z zahtevami mednarodnih konvencij in protokolov ter zakonodaje EU.

2.2 Določitev za MOL specifičnih emisijskih faktorjev

2.2.1 Specifični emisijski faktorji za MOL iz sektorja Promet

Emisije določenih onesnaževal zunanjega zraka niso odvisne samo od količine porabljenega goriva (kot to velja za emisije toplogrednega plina CO₂), ampak so odvisne tudi od vrste vozila (osebno vozilo, tovornjak,...), vrste motorja (dizelsko, bencinsko,...), emisijske stopnje EURO, starosti vozila, načina in hitrosti vožnje. Zaradi omenjenega dejstva je bilo potrebno za izračun ocene emisij za območje MOL upoštevati za MOL specifične emisijske faktorje.

Specifični emisijski faktorji za MOL so bili za sektor promet izdelani na podlagi podatkov o registriranih vozilih na območju MOL. Emisijski faktorji so bili izračunani s programom COPERT Street Level na podlagi analize strukture prometa ter strukture voznega parka na območju MOL. Za izračun emisijskih faktorjev na državnih cestah območja MOL smo upoštevali podatke strukture registriranih vozil v Sloveniji. Struktura vozil na državnem nivoju bolje odraža stanje na državnih cestah kot struktura vozil registriranih le v MOL. Podatke na državnem nivoju smo pridobili s Statističnega urada Republike Slovenije. Podatke, potrebne za izračun specifičnih emisijskih faktorjev MOL smo pridobili s strani Ministrstva za infrastrukturo, LPP in ostalih javnih podjetij v MOL ter MU MOL.

Za podatek o povprečni hitrosti na posameznih cestnih odsekih smo uporabili podatke omejitve hitrosti za posamezni cestni odsek in predpostavk povprečne hitrosti vožnje:

- Državne ceste – avtoceste (AC), hitre ceste (HC), glavne ceste 1. reda (G1), glavne ceste 2. reda (G2), regionalne ceste 1. reda (R1), regionalne ceste 2. reda (R2), regionalne ceste 3. reda (R3) in turistične ceste (RT): predpostavka so omejitve hitrosti.
- Lokalne ceste v lasti Mestne občine Ljubljana.

2.2.2 Specifični emisijski faktorji za MOL iz sektorje Pretvorniki, Industrija, Gospodinjstva in Ostala raba

Emisijski faktorji so usklajeni z EMEP/CORINAIR smernicami, pridobljeni iz v nadaljevanju podanih virov. Emisijski faktorji za toplogredne pline (CO₂, CH₄, N₂O) so dobljeni iz 2006 IPCC Guidelines for national GHG Inventories in so t.i. emisijski faktorji prve stopnje (Tier 1 emission factors), ki se uporabljajo, kadar boljših podatkov ni na voljo. Za preostale obravnavane emisije so bili vzeti emisijski faktorji, ki jih podaja EMEP/EEA. Kjer so za te emisije emisijski faktorji podani, so bili vzeti iz informativnega poročila inventarja Slovenije iz 2018, ki ga je ARSO pripravil za EEA.

Za emisijske faktorje, ki jih ni bilo možno opredeliti specifično za MOL, so bili vzeti emisijski faktorji iz zadnjega priročnika za določevanje emisij (EMEP/EEA, 2016). Ker za nekatera onesnaževala ni bila možna pridobitev emisijskih faktorjev niti v priročniku (slednji niso poznani), izračun emisij tam ni bil izveden, na kar je v dokumentu tudi opozorjeno.

2.2.3 Specifični emisijski faktorji za MOL iz sektorja Kmetijstvo

Emisijski faktorji, za kmetijski sektor specifičnih onesnaževal zunanjega zraka, so bili pridobljeni s strani Biotehniške fakultete - Oddelek za zootehniko ter Kmetijskega inštituta Slovenije. Za MOL specifični emisijski faktorji so bili izračunani na podlagi števila in vrste živine v MOL, po letih posebej, registriranih kmetijskih strojev in površine kmetijskih zemljišč v uporabi.

2.2.4 Specifični emisijski faktorji iz sektorja Odpadki

Emisijski faktorji so usklajeni z EMEP/CORINAIR smernicami. Za sektor odpadki so za MOL specifični faktorji opredeljeni glede na pridobljene podatke o količini in vrsti odpadkov, s strani javnega podjetja Snaga javno podjetje, d.o.o. Emisije, ki jih povzročajo prometna sredstva za delo podjetja, so upoštevane že v sektorju promet, prav tako se del emisij upošteva tudi v sektorju industrija.

3 PRIKAZ ENERGETSKE BILANCE MESTNE OBČINE LJUBLJANA ZA LETO 2019

3.1 Povzetek analize podatkov

Na območju MOL je bilo leta 2019 porabljeno 27.777 TJ končne energije. V tem letu ni bilo zabeležene porabe določenih trdnih goriv (črni premog, lignit, koks, antracit) in težkih kurilnih olj.

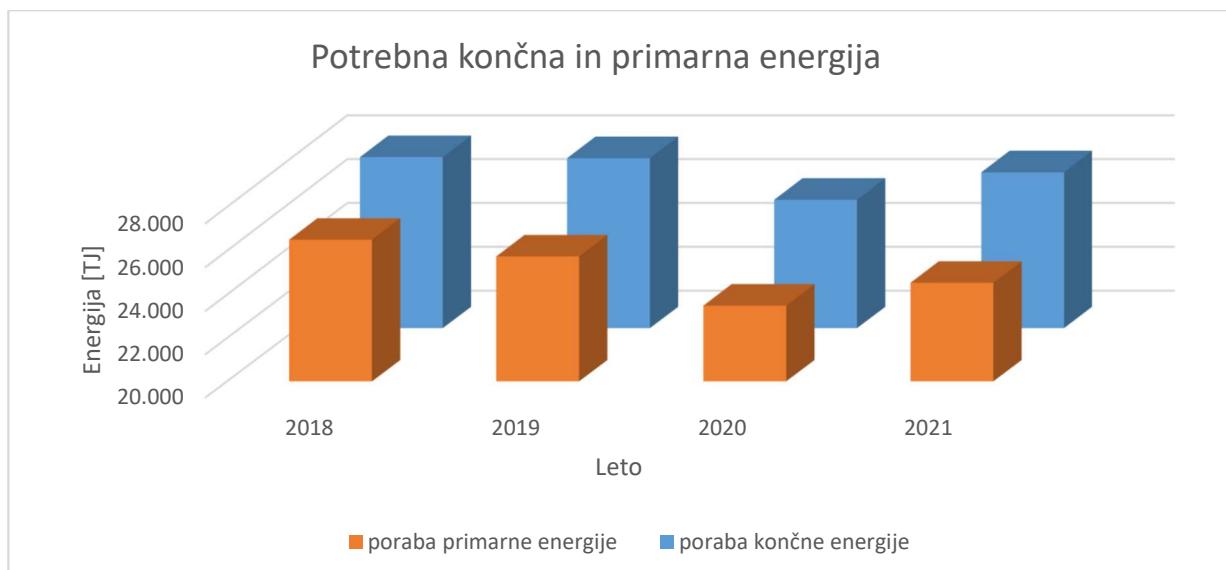
Poraba električne energije je znašala 1.719.139 MWh, poraba rjavega premoga 263.739 ton, poraba lesa in lesenih odpadkov 126.634 ton, UNP 7.004 ton in ELKO 34.894 ton.

Poraba ZP se je v letu 2019 glede na leto 2018 povečala, in sicer je v letu 2019 znašala 158,8 mio Sm³. Poraba bioplina se je v obravnavanem letu zmanjšala in je tako znašala 12,6 mio Sm³. Tudi poraba daljinske toplotne se je zmanjšala in je znašala 4.111 TJ.

Preglednica 3: Energetska bilanca.

	enota	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2020 Napoved	Indeks 19:18
Poraba končne energije	TJ	27.812	27.777	25.877	27.127	99,9
Bruto domača poraba	TJ	36.874	35.996	33.691	34.973	97,6
Poraba primarne energije	TJ	26.505	25.755	23.508	24.548	97,2
Poraba električne energije	MWh	1.754.668	1.719.139	1.710.991	1.762.333	98,0
Poraba lignita	ton	/	/	/	/	/
Poraba rjavega premoga	ton	342.697	263.739	247.915	242.957	77,0
Poraba črnega premoga	ton	/	/	/	/	/
Poraba antracita	ton	/	/	/	/	/
Poraba koksa	ton	/	/	/	/	/
Poraba lesa in lesnih odpadkov	ton	107.254	126.634	121.259	124.195	118,1
Poraba kurilnega olja (težko, srednje-težko, lahko)	ton	/	/	/	/	/
Poraba UNP	ton	4.431	7.004	6.556	6.771	158,1
Poraba ELKO	ton	35.624	34.894	34.275	33.929	97,9
Poraba motornih goriv	ton	265.254	266.964	226.450	247.483	100,6
Poraba ZP	1000 sm ³	150.194	158.782	154.848	161.165	105,7
Poraba bioplina	1000 sm ³	12.703	12.574	12.615	12.573	99,0
Poraba daljinske toplotne	TJ	4.121	4.111	4.084	4.140	99,8

Za leto 2020 je pričakovati, da se bo poraba energentov rahlo zmanjšala zaradi padca gospodarske rasti, medtem ko za leto 2021 pričakujemo, da se bo poraba energentov ponovno nekoliko zvišala, k čemur bo prispevala zmerna gospodarska rast.

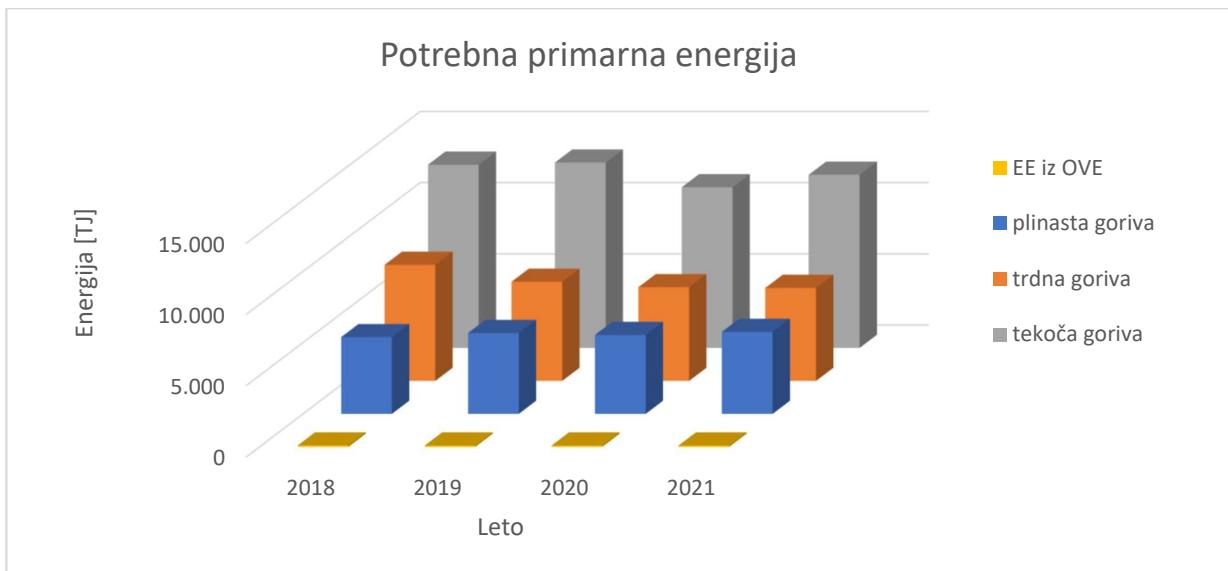

Grafikon 4: Poraba končne in primarne energije za leti 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

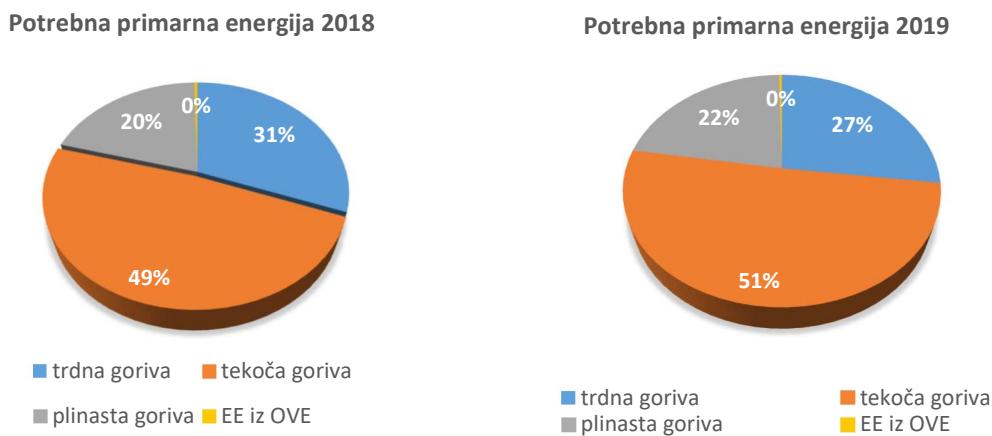
Proizvodnja primarne energije na območju MOL je v letu 2019 znašala 345 TJ, kar predstavlja 1,34 % potrebne primarne energije. Energetska odvisnost MOL je tako v letu 2019 znašala 98,7 %. Mestna občina Ljubljana je energetsko torej močno odvisna od uvoza, v veliki meri iz tujine, saj je na državni ravni situacija zelo podobna. Ne MOL ne Slovenija ne posedujeta znatnih količin fosilnih goriv, katera, čeprav v upadu, še vedno predstavljajo glavni energetski vir na območju.

Preglednica 4: Poraba primarne energije [TJ].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Energetska odvisnost	98,65	98,66	98,52	98,59	100,0
Potrebna primarna energija	26.505	25.755	23.508	24.548	97,2
Trdna goriva	8.150	6.960	6.577	6.529	85,4
Tekoča goriva	12.877	13.037	11.304	12.178	101,2
Plinasta goriva	5.380	5.670	5.537	5.751	105,4
OVE	99	88	91	89	89,2
Proizvodnja primarne energije	359	345	348	347	96,3
Trdna goriva	/	/	/	/	/
Tekoča goriva	/	/	/	/	/
Plinasta goriva	260	257	258	257	99,0
OVE	99	88	91	89	89,2
Primanjkljaj primarne energije	26.147	25.410	23.160	24.201	97,2
Trdna goriva	8.150	6.960	6.577	6.529	85,4
Tekoča goriva	12.877	13.037	11.304	12.178	101,2
Plinasta goriva	5.120	5.413	5.279	5.494	105,7
EE iz OVE	/	/	/	/	/

Grafikon 5: Poraba primarne energije po sektorjih za leti 2018 in 2019 in napoved za leti 2020 in 2021.

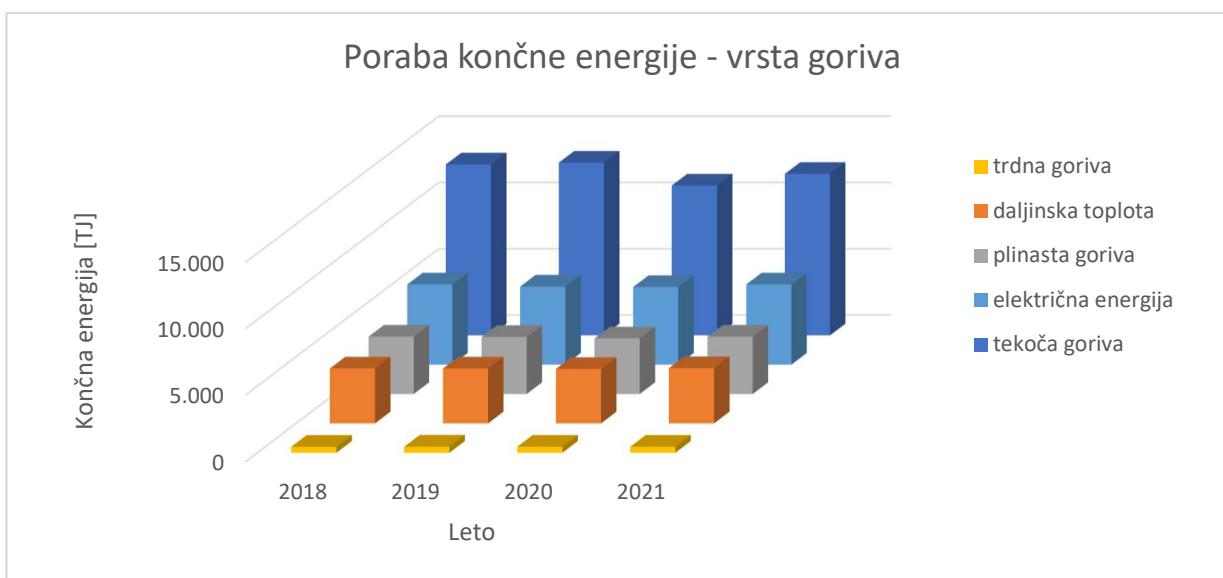
Grafikon 6: Poraba primarne energije po sektorjih v letih 2018 (levo) in 2019 (desno).

3.2 Poraba končne energije

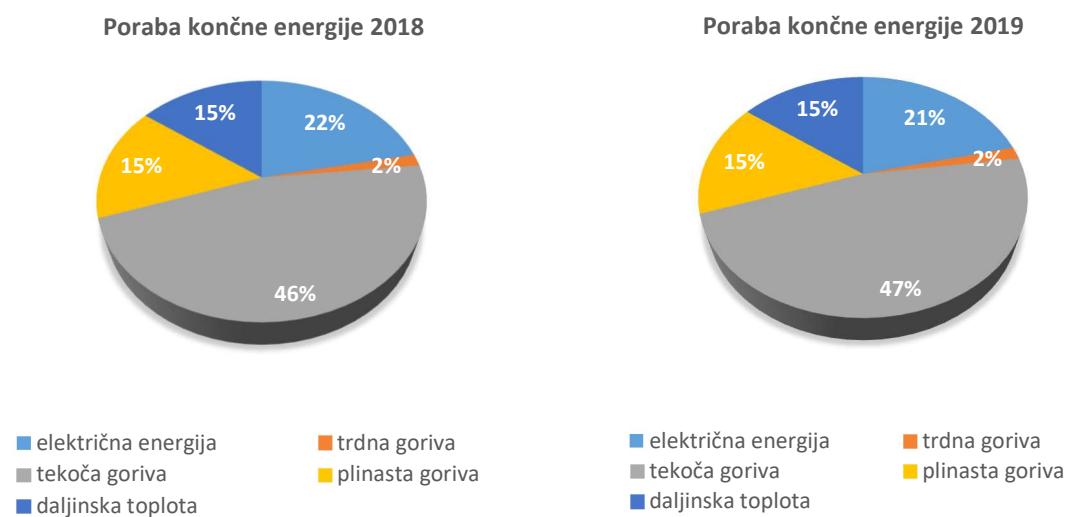
Tudi v strukturi porabe končne energije so v letu 2019 največji delež zavzemala tekoča goriva (13.044 TJ), kjer se je večinski delež goriv porabil v sektorju Promet. Sledila je poraba električne energije (5.885 TJ). Poraba plinastih goriv (4.282 TJ) in daljinske toplove (4.111 TJ) je bila približno enaka, najmanjši delež pa je predstavljala poraba trdnih goriv (455 TJ), kjer glavnino predstavlja poraba lesne biomase.

Preglednica 5: Končna poraba energije [TJ].

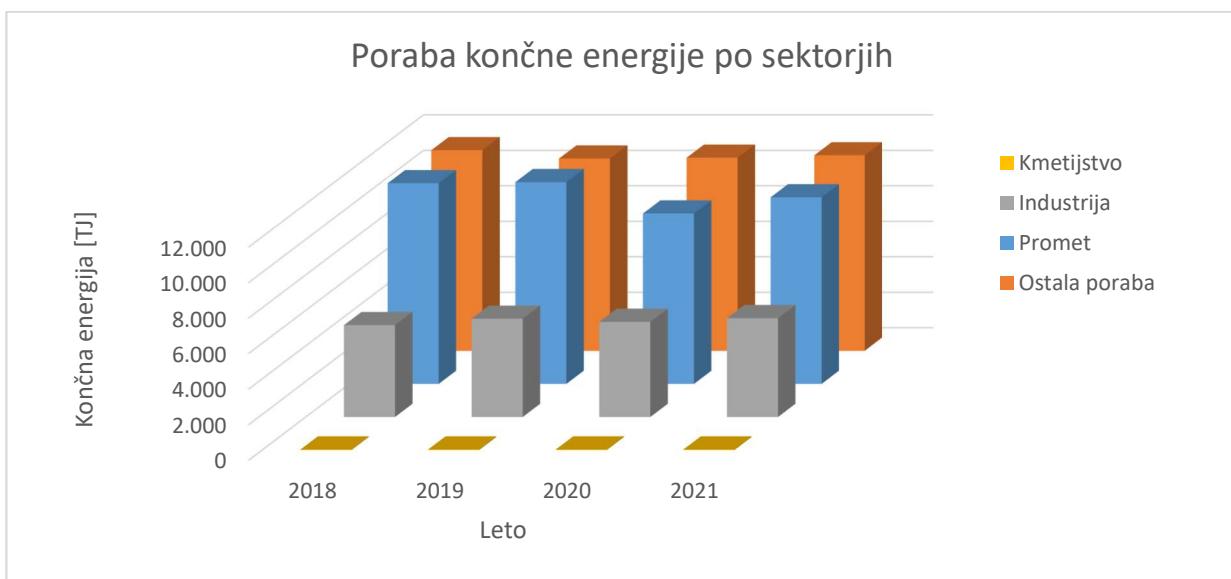
	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
razpoložljivo za končno (neto) porabo	27.812	27.777	25.877	27.127	99,9
Industrija	5.169	5.544	5.364	5.569	107,3
Električna energija	2.101	2.263	2.180	2.259	107,7
Trdna goriva	15,3	14,5	14,4	15,2	94,7
Tekoča goriva	236	421	377	407	178,0
Plinasta goriva	1.939	1.932	1.887	1.953	99,6
Daljinska toplota	877	914	905	935	104,2
Promet	11.306	11.367	9.599	10.511	100,5
Električna energija	156	157	102	126	100,6
Trdna goriva	/	/	/	/	/
Tekoča goriva	11.026	11.068	9.405	10.265	100,4
Plinasta goriva	124	142	92	120	114,5
Ostala poraba	11.308	10.837	10.885	11.017	95,8
Električna energija	3.783	3.466	3.572	3.657	91,6
Trdna goriva	431	440	436	434	102,2
Tekoča goriva	1.603	1.525	1.502	1.487	95,1
Plinasta goriva	2.247	2.209	2.196	2.235	98,3
Daljinska toplota	3.244	3.197	3.179	3.205	98,5
Kmetijstvo	30	30	30	30	99,9
Poraba goriv in energije	30	30	30	30	99,9
Poraba energije po vrstah goriv	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Električna energija	6.040	5.885	5.855	6.041	97,4
Trdna goriva	446	455	450	449	101,9
Tekoča goriva	12.895	13.044	11.314	12.189	101,2
Plinasta goriva	4.310	4.282	4.175	4.308	99,4
Daljinska toplota	4.121	4.111	4.084	4.140	99,8
Skupaj	27.812	27.777	25.877	27.127	99,9

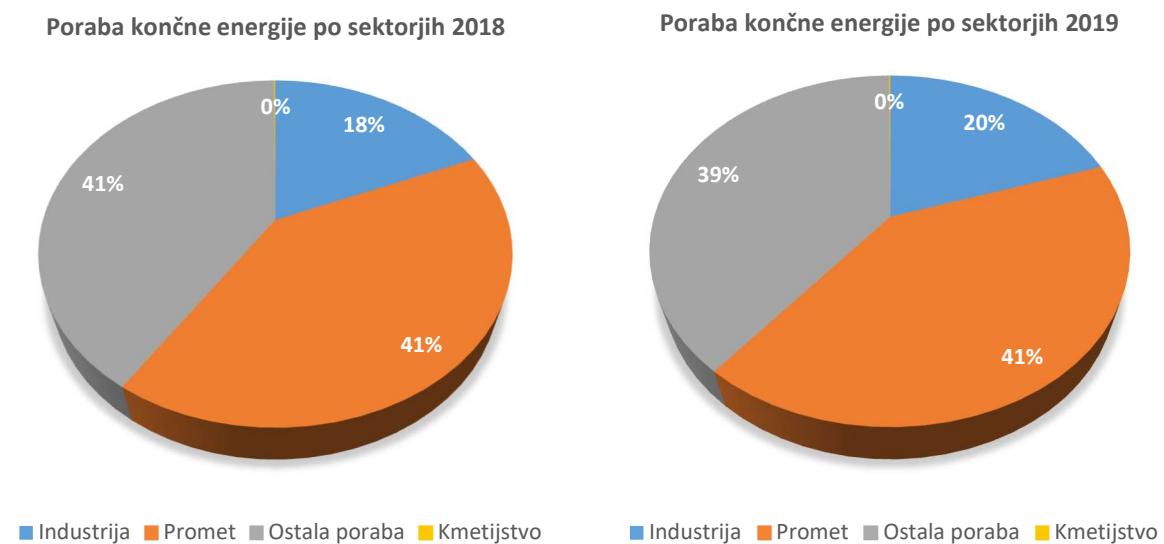
Grafikon 7: Poraba končne energije po vrsti goriva za leti 2018 in 2019 in napoved za leti 2020 in 2021.

Grafikon 8: Poraba končne energije po vrsti goriv v letih 2018 (levo) in 2019 (desno).

Grafikon 9: Poraba končne energije po sektorjih za leti 2018 in 2019 in napoved za leti 2020 in 2021.

Grafikon 10: Poraba končne energije po sektorjih v letih 2018 (levo) in 2019 (desno).

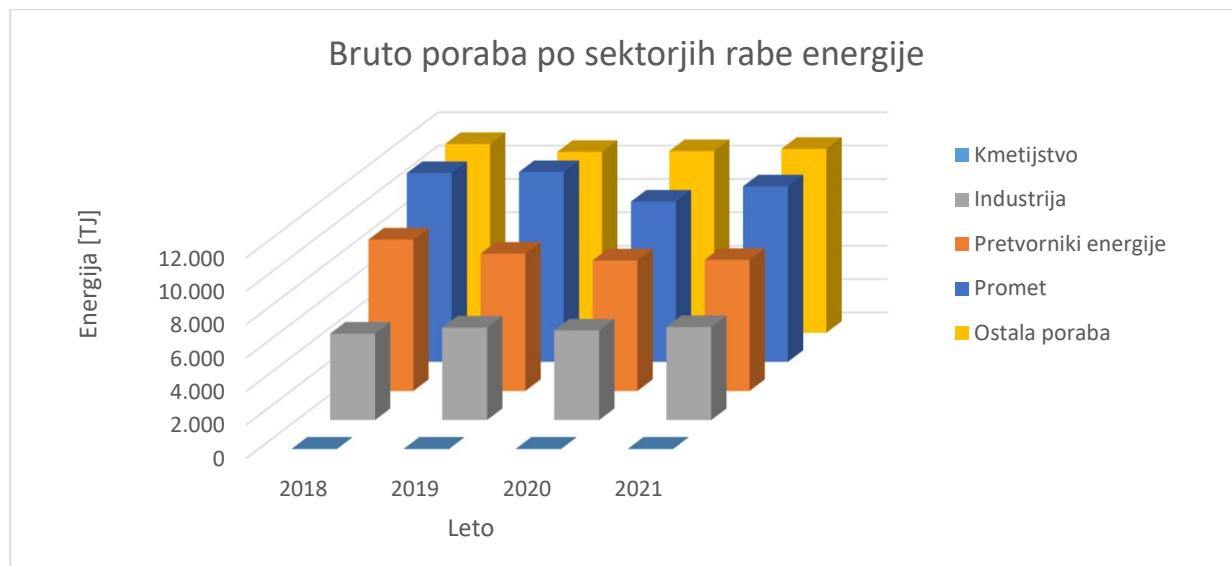
3.3 Poraba energije po sektorjih

Preglednica 6: Končna poraba energije po sektorjih [TJ].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
BRUTO DOMAČA PORABA	36.874	35.996	33.691	34.973	97,6
Pretvorniki energije	9.062	8.219	7.814	7.846	90,7
Električna energija	277	303	305	303	109,5
Trdna goriva	7.704	6.506	6.127	6.080	84,4
Tekoča goriva	11	23	20	19	201,3
Motorna goriva	0,20	0,18	0,18	0,17	90,0
ELKO	11	22	19	19	203,3
Plinasta goriva	1.070	1.388	1.362	1.443	129,7
Daljinska toplota	/	/	/	/	/
RAZPOLOŽLJIVO ZA KONČNO (NETO) PORABO	27.812	27.777	25.877	27.127	99,9
KONČNA PORABA	27.812	27.777	25.877	27.127	99,9
Industrija	5.169	5.544	5.364	5.569	107,3
Električna energija	2.101	2.263	2.180	2.259	107,7
Trdna goriva	15	15	14	15	94,7
Tekoča goriva	236	421	377	407	178,0
ELKO	86	68	63	65	80,0
Motorna goriva	135	159	137	155	117,7
UNP	15	193	178	186	1.247,5
Plinasta goriva	1.939	1.932	1.887	1.953	99,6
Daljinska toplota	877	914	905	935	104,2
Promet	11.306	11.367	9.599	10.511	100,5
Električna energija	156	157	102	126	100,6
Trdna goriva	/	/	/	/	/
Tekoča goriva	11.026	11.068	9.405	10.265	100,4
Motorna goriva	11.020	11.068	9.405	10.265	100,4
Motorni bencini	5.727	5.669	4.762	5.244	99,0
Plinsko olje	5.293	5.399	4.643	5.021	102,0
UNP	6,58	0,16	0,15	0,16	2,5
Plinasta goriva	124	142	92	120	114,5
Ostala poraba	11.308	10.837	10.885	11.017	95,8
Električna energija	3.783	3.466	3.572	3.657	91,6
Trdna goriva	431	440	436	434	102,2
Tekoča goriva	1.603	1.525	1.502	1.487	95,1
ELKO	1.421	1.396	1.378	1.361	98,2
UNP	182	129	124	125	71,1
Plinasta goriva	2.247	2.209	2.196	2.235	98,3
Daljinska toplota	3.244	3.197	3.179	3.205	98,5
Kmetijstvo	30	30	30	30	99,9
Poraba goriv in energije	30	30	30	30	99,9
Poraba energije po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	9.062	8.219	7.814	7.846	90,7
Industrija	5.169	5.544	5.364	5.569	107,3
Promet	11.306	11.367	9.599	10.511	100,5
Ostala poraba	11.308	10.837	10.885	11.017	95,8
Kmetijstvo	30	30	30	30	99,9

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Skupaj	36.874	35.996	33.691	34.973	97,6

Z vidika porabe bruto energije sta največji delež porabe predstavljala sektorja Ostala poraba in Promet. V sektorjih Pretvorniki energije in Ostala poraba je bil v letu 2019 zaznan padec rabe energije, medtem ko je bila v sektorjih Promet in Industrija zaznana rast.

Grafikon 11: Bruto poraba energije po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 ter 2021.

4 BILANCA POSAMEZNIH VIROV ENERGIJE – KONČNA ENERGIJA IN PO SEKTORJIH

V poglavju so podrobnejše razdelane naslednje skupine virov energije: električna energija, trdna goriva, naftni proizvodi, plinasta goriva, daljinska toplosta.

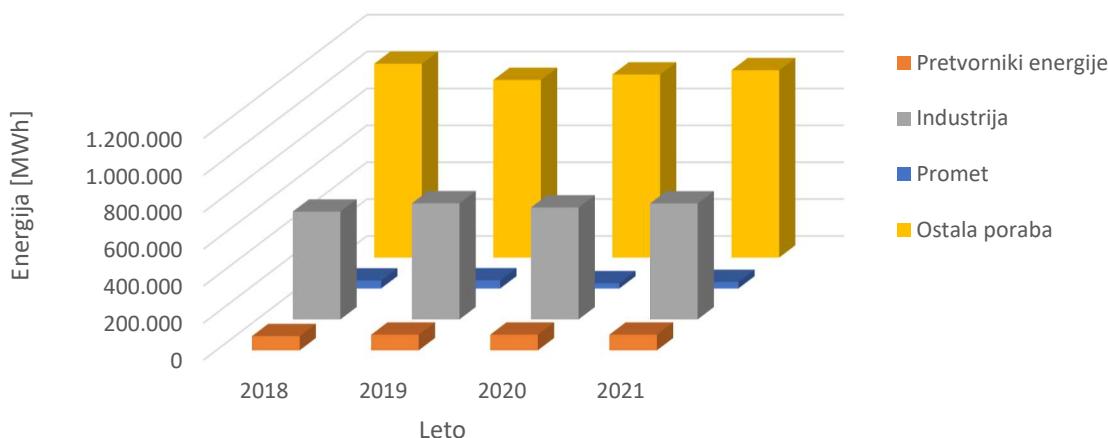
4.1 Električna energija

Elektroenergetska bilanca (EEB) je izdelana na osnovi podatkov, prejetih s strani elektrogospodarskih podjetij in SURS-a. Bilanca prikazuje podatke o oskrbi z električno energijo (proizvodnja in poraba).

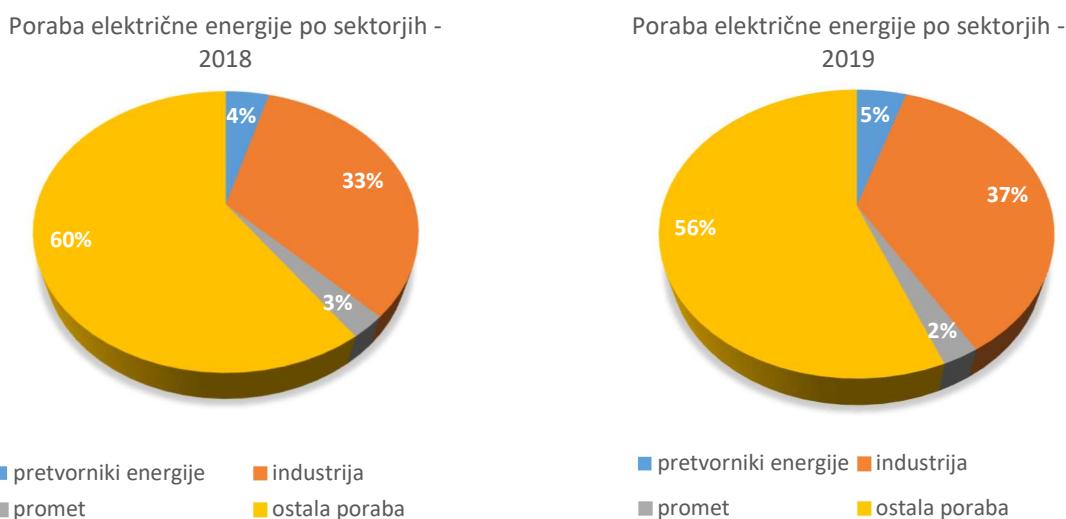
Preglednica 7: Električna energija [MWh].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
UVOZ	1.354.026	1.415.179	1.431.523	1.478.045	104,5
IZVOZ	/	/	/	/	/
BRUTO DOMAČA PORABA	1.354.026	1.415.179	1.431.523	1.478.045	104,5
Transformacija - vhod	/	/	/	/	/
Transformacija - izhod	520.372	430.662	411.785	416.195	82,8
Konvencionalne termoelektrarne	21.484	21.148	21.366	21.386	98,4
Konvencionalne termoelektrarne - proizv. po gl. dejavnosti	17.691	17.096	17.142	17.195	96,6
JP Snaga	17.691	17.096	17.142	17.195	96,6
Konvencionalne termoelektrarne - samoproizvajalci	3.793	4.052	4.223	4.191	106,8
Toplarne	498.888	409.513	390.419	394.809	82,1
Kogeneracije - proizv. po gl. dejavnosti	462.428	370.903	351.356	354.868	80,2
JP Energetika	462.428	370.903	351.356	354.868	80,2
Kogeneracije samoproizvajalcev	36.460	38.610	39.064	39.941	105,9
Reklasifikacije, prenosi in povratki	27.423	24.453	25.140	24.827	89,2
Proizvodnja hidroelektrarn (prag)	19.428	16.828	17.542	17.397	86,6
Obnovljivi viri energije	7.995	7.625	7.598	7.431	95,4
Poraba energetskega sektorja	76.967	84.281	84.740	84.302	109,5
Izgube distribucije	70.187	66.874	72.717	72.432	95,3
RAZPOLOŽLJIVO ZA KONČNO (NETO) PORABO	1.754.668	1.719.139	1.710.991	1.762.333	98,0
KONČNA PORABA	1.677.701	1.634.858	1.626.251	1.678.031	97,4
Industrija	583.649	628.488	605.582	627.367	107,7
Promet	43.300	43.573	28.439	34.932	100,6
Železniški promet	42.983	43.100	28.015	34.480	100,3
Cestni promet	316,7	473,0	423,5	452,2	149,3
Ostala poraba	1.050.752	962.797	992.231	1.015.732	91,6
Gospodinjstva	413.597	411.460	412.802	419.376	99,5
Storitve, komercialne dejavnosti in ostalo	637.156	551.337	579.428	596.356	86,5
Poraba energije po sektorjih	2017 Realizacija	2018 Realizacija	2019 Napoved	2020 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	76.967	84.281	84.740	84.302	109,5
Industrija	583.649	628.488	605.582	627.367	107,7
Promet	43.300	43.573	28.439	34.932	100,6
Ostala poraba	1.050.752	962.797	992.231	1.015.732	91,6
Skupaj	1.754.668	1.719.139	1.710.991	1.762.333	98,0

Poraba električne energije po sektorjih po letih

Grafikon 12: Poraba električne energije po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 ter 2021.

Grafikon 13: Poraba električne energije po sektorjih v letu 2019 in 2020.

4.1.1 Proizvodnja električne energije

Pri sestavi EEB so bili upoštevani podatki o proizvodnji:

- javnih elektrarn SPTE,
- elektrarn samoproizvajalcev,
- distribucijskih HE,
- malih HE,
- malih in srednjih fotovoltaičnih sistemov,
- električne energije na lokaciji Snaga Ljubljana.

Za leti 2020 in 2021 je pričakovan padec proizvedene električne energije na področju MOL, do česar bo prišlo zaradi manjše proizvodnje električne energije v Termoelektrarni Toplarni Ljubljana (naprej TE-TOL). Z letom 2016 je namreč začelo teči petletno prehodno obdobje Evropske direktive o industrijskih emisijah, ki omogoča velikim kurišnim napravam, (kot so vsi premogovni kotli TE-TOL), prilagoditev na zaostrene emisijske standarde, ki stopijo v veljavo 1. julija 2020. V letu 2019 so dopustne količine onesnaževal padle na nivo, ki je zahteval prilagoditev obratovanja TE-TOL, kar se je odrazilo v zmanjšani rabi rjavega premoga. Posledično to pomeni manjšo proizvodnjo električne energije in toplotne v TE-TOL. Medtem ko bodo zahteve po toploti zagotovljene z viri v enoti Toplarna Šiška (naprej TOŠ), bo manjša proizvodnja električne energije za zadostitev sklenjenih pogodb o dobavi zagotovljena z nakupi dodatnih količin na prostem trgu.

4.2 Rjavi premog

Raba premoga se na nacionalnem nivoju za sektor Ostala raba ne beleži več, čemur so prilagojene tudi pripadajoče tabele v dokumentu. Ostaja manjša poraba briketov rjavega premoga v kaminih, vendar je poraba znotraj statistične razlike.

Preglednica 8: Rjavi premog [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
BRUTO DOMAČA PORABA	342.697	263.739	247.915	242.957	77,0
PRETVORNIKI ENERGIJE	342.697	263.739	247.915	242.957	77,0
Transformacija - vhod	342.697	263.739	247.915	242.957	77,0
Konvencionalne termoelektrarne	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - proizv. po gl. dejavnosti	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - samoproizvajalci	/	/	/	/	/
Toplarne	342.697	263.739	247.915	242.957	77,0
Transformacija - izhod	/	/	/	/	/
Reklasifikacije, prenosи in povratki	/	/	/	/	/
Poraba energetskega sektorja	/	/	/	/	/
Izgube distribucije	/	/	/	/	/
RAZPOLOŽLJIVO ZA KONČNO (NETO) PORABO	/	/	/	/	/
KONČNA PORABA	/	/	/	/	/
Industrija	/	/	/	/	/
Ostala poraba	/	/	/	/	/
Gospodinjstva	/	/	/	/	/
Storitve, komercialne dejavnosti in ostalo	/	/	/	/	/
Poraba energije po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	342.697	263.739	247.915	242.957	77,0
Industrija	0	0	0	0	/
Promet	0	0	0	0	/
Ostala poraba	0	0	0	0	/
Skupaj	342.697	263.739	247.915	242.957	77,0

Ključna poraba na območju MOL tako ostaja poraba premoga v sektorju Pretvorniki, za proizvodnjo električne energije in toplice (TE-TOL). Rjavi premog, ki se porablja v TE-TOL je v celoti uvožen iz tujine, natančneje iz Indonezije. Kot je bilo že omenjeno, so z letom 2019 začele veljati velike spremembe na področju porabe rjavega premoga za proizvodnjo električne energije in toplice. Še večje spremembe so pričakovane v letih 2021 in 2022, ko bo po pričakovanjih začela z obratovanjem plinsko-parna enota.

4.3 Les in lesni odpadki

Do leta 2008 je bila večina porabe lesa in lesnih odpadkov posledica rabe v sektorju Ostala raba. Poraba je sledila v veliki meri spremjanju temperaturnega primanjkljaja v Mestni občini Ljubljana, ob istočasnem vplivu števila novih priklopov na sisteme daljinskega ogrevanja. Po letu 2007 so v TE-TOL začeli z večjo porabo lesne biomase, zaradi česar sektor Pretvorniki danes predstavlja že okoli 77 % celotne porabe lesne biomase.

Preglednica 9: Les in lesni odpadki [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
BRUTO DOMAČA PORABA	107.254	126.634	121.259	124.195	118,1
PRETVORNIKI ENERGIJE	78.664	97.492	92.419	95.404	123,9
Transformacija - vhod	78.664	97.492	92.419	95.404	123,9
Konvencionalne termoelektrarne	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - proizv. po gl. dejavnosti	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - samoproizvajalci	/	/	/	/	/
Toplarne	78.664	97.492	92.419	95.404	123,9
Transformacija - izhod	/	/	/	/	/
Reklasifikacije, prenosi in povratki	/	/	/	/	/
Poraba energetskega sektorja	/	/	/	/	/
Izgube distribucije	/	/	/	/	/
RAZPOLOŽLJIVO ZA KONČNO (NETO) PORABO	/	/	/	/	/
KONČNA PORABA	28.590	29.142	28.841	28.791	101,9
Industrija	982	930	921	972	94,7
Ostala poraba	27.608	28.212	27.919	27.818	102,2
Gospodinjstva	26.855	27.442	27.046	26.955	102,2
Storitve, komercialne dejavnosti in ostalo	753	770	874	863	102,2
Poraba energije po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	78.664	97.492	92.419	95.404	123,9
Industrija	982	930	921	972	94,7
Promet	/	/	/	/	/
Ostala poraba	27.608	28.212	27.919	27.818	102,2
Skupaj	107.254	126.634	121.259	124.195	118,1

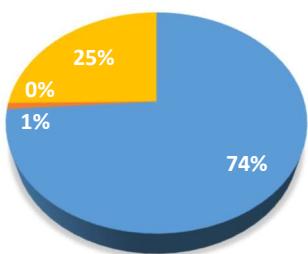
V letu 2019 je opazen 18,1 % dvig porabe energenta les in lesni odpadki glede na leto 2018, v veliki meri na račun dviga porabe v sektorju Pretvorniki energije. V letu 2020 se pričakuje, da bo poraba energenta les in lesni odpadki nekoliko padla zaradi ukrepov za omejitve COVID – 19, v letu 2021 pa se pričakuje ponovna rast. Največji porabniki energije po sektorjih so Pretvorniki energije, kjer se je poraba dvignila za 23,9 % glede na prejšnje leto, sledi Ostala poraba, kjer je bila raba v letu 2019 višja za 2,2 %, kot v predhodnem letu in nato industrija, kjer je bil naznan padec porabe energije.

Poraba lesa in lesnih odpadkov po sektorjih

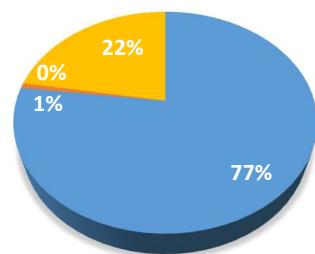

Grafikon 14: Poraba lesa in lesnih odpadkov po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 ter 2021.

Poraba lesa in lesnih odpadkov po sektorjih
- 2018

Poraba lesa in lesnih odpadkov po sektorjih
- 2019

■ prevorniki energije ■ industrija
■ promet ■ ostala poraba

■ prevorniki energije ■ industrija
■ promet ■ ostala poraba

Grafikon 15: Poraba lesa in lesnih odpadkov po sektorjih v letu 2018 in 2019.

4.4 Ostala trdna goriva

Raba ostalih trdnih goriv, med katere štejemo lignit, črni premog, antracit, koks in druga trdna goriva, v obravnavanem obdobju ni bila zabeležena.

4.5 Naftni proizvodi

4.5.1 Motorna goriva

Poraba motornih goriv je v letu 2019 znašala 266,9 tisoč ton. Večinski delež motornih goriv je porabljen v sektorju Promet, to je 262,5 tisoč ton.

Preglednica 10: Motorna goriva [ton]

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
BRUTO DOMAČA PORABA	265.254	266.964	226.450	247.483	100,6
PRETVORNIKI ENERGIJE	4,7	4,2	4,1	4,0	90,0
Transformacija - vhod	4,7	4,2	4,1	4,0	90,0
Konvencionalne termoelektrarne	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - proizv. po gl. dejavnosti	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - samoproizvajalci	/	/	/	/	/
Toplarne	4,7	4,2	4,1	4,0	90,0
Transformacija - izhod	/	/	/	/	/
Reklasifikacije, prenosи in povratki	/	/	/	/	/
Poraba energetskega sektorja	/	/	/	/	/
Izgube distribucije	/	/	/	/	/
RAZPOLOŽLJIVO ZA KONČNO (NETO) PORABO	265.249	266.960	226.446	247.479	100,6
KONČNA PORABA	265.249	266.960	226.446	247.479	100,6
Industrija	3.175	3.738	3.204	3.649	117,7
Promet	261.372	262.520	222.540	243.128	100,4
Železniški promet	2.686	2.694	1.751	2.155	100,3
Slovenske železnice	2.686	2.694	1.751	2.155	100,3
Cestni promet	258.686	259.826	220.789	240.973	100,4
Motorni bencini	134.427	133.083	111.790	123.102	99,0
Plinsko olje	124.248	126.733	108.990	117.862	102,0
Biodizel	10	10	9	10	100,5
Kmetijstvo	702	702	702	702	99,9
Poraba goriv in energije	702	702	702	702	99,9
Poraba energije po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	4,7	4,2	4,1	4,0	90,0
Industrija	3.175	3.738	3.204	3.649	117,7
Promet	261.372	262.520	222.540	243.128	100,4
Ostala poraba	/	/	/	/	/
Kmetijstvo	702	702	702	702	99,9
Skupaj	265.254	266.964	226.450	247.483	100,6

Grafikon 16: Poraba motornih goriv po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

4.5.2 Kurilno olje (T, S, L)

V obravnavanem obdobju ni bilo zabeležene rabe.

4.5.3 Ekstra lahko kurilno olje (ELKO)

Preglednica 11: Ekstra lahko kurilno olje (ELKO) [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
BRUTO DOMAČA PORABA	35.624	34.894	34.275	33.929	97,9
PRETVORNIKI ENERGIJE	258	525	455	447	203,3
Transformacija - vhod	258	525	455	447	203,3
Konvencionalne termoelektrarne	0,8	0,9	0,9	0,8	106,3
Konvencionalne termoelektrarne - proizv. po gl. dejavnosti	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - samoproizvajalci	0,8	0,9	0,9	0,8	106,3
Toplarne	257	524	454	445	203,9
Transformacija - izhod	/	/	/	/	/
Reklasifikacije, prenosи in povratki	/	/	/	/	/
Poraba energetskega sektorja	/	/	/	/	/
Izgube distribucije	/	/	/	/	/
KONČNA PORABA	35.366	34.368	33.819	33.482	97,2
Industrija	2.009	1.607	1.473	1.524	80,0
Ostala poraba	33.357	32.761	32.346	31.958	98,2
Gospodinjstva	25.869	25.342	25.204	24.912	98,0
Storitve, komercialne dejavnosti in ostalo	7.488	7.420	7.142	7.046	99,1
Poraba energije po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	258	525	455	447	203,3
Industrija	2.009	1.607	1.473	1.524	80,0
Promet	/	/	/	/	/
Ostala poraba	33.357	32.761	32.346	31.958	98,2
Skupaj	35.624	34.894	34.275	33.929	97,9

Poraba ELKO je v letu 2019 znašala 34,9 tisoč ton. V obravnavanem letu večino porabe predstavlja poraba v sektorju Ostala raba (32,8 tisoč ton). V sektorju Pretvorniki energije je opazen dvig rabe ELKO v letu 2019, kot posledica dviga porabe ELKO v TE-TOL.

Grafikon 17: Poraba ELKO po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

4.5.4 Utekočinjen naftni plin (UNP)

Preglednica 12: Utekočinjen naftni plin (UNP) [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
BRUTO DOMAČA PORABA	4.431	7.004	6.556	6.771	158,1
PRETVORNIKI ENERGIJE	/	/	/	/	/
Transformacija - vhod	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - proizv. po gl. dejavnosti	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - samoproizvajalci	/	/	/	/	/
Toplarne	/	/	/	/	/
Transformacija - izhod	/	/	/	/	/
Reklasifikacije, prenosи in povratki	/	/	/	/	/
Poraba energetskega sektorja	/	/	/	/	/
Izgube distribucije	/	/	/	/	/
KONČNA PORABA	4.431	7.004	6.556	6.771	158,1
Industrija	336	4.191	3.860	4.046	1.247,5
Promet	142,9	3,5	3,3	3,4	2,5
Cestni promet	142,9	3,5	3,3	3,4	2,5
Ostala poraba	3.952	2.809	2.692	2.722	71,1
Gospodinjstva	2.497	1.541	1.484	1.467	61,7
Storitve, komercialne dejavnosti in ostalo	1.455	1.268	1.208	1.255	87,2
Poraba energije po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	/	/	/	/	/
Industrija	336	4.191	3.860	4.046	1.247,5
Promet	142,9	3,5	3,3	3,4	2,5
Ostala poraba	3.952	2.809	2.692	2.722	71,1
Skupaj	4.431	7.004	6.556	6.771	158,1

Poraba UNP je na območju Mestne občine Ljubljana v letu 2019 znašala 7.004 ton. Opazen je velik dvig porabe glede na pretekla leta, kar je posledica pridobitve bolj natančnih podatkov o porabi UNP v industriji za leto 2019.

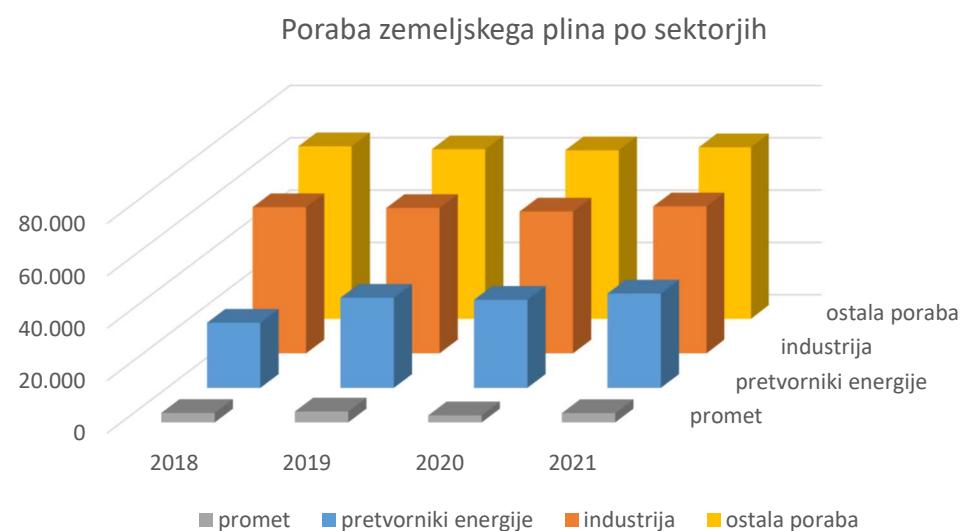
4.6 Zemeljski plin

Preglednica 13: Zemeljski plin [1000 sm³].

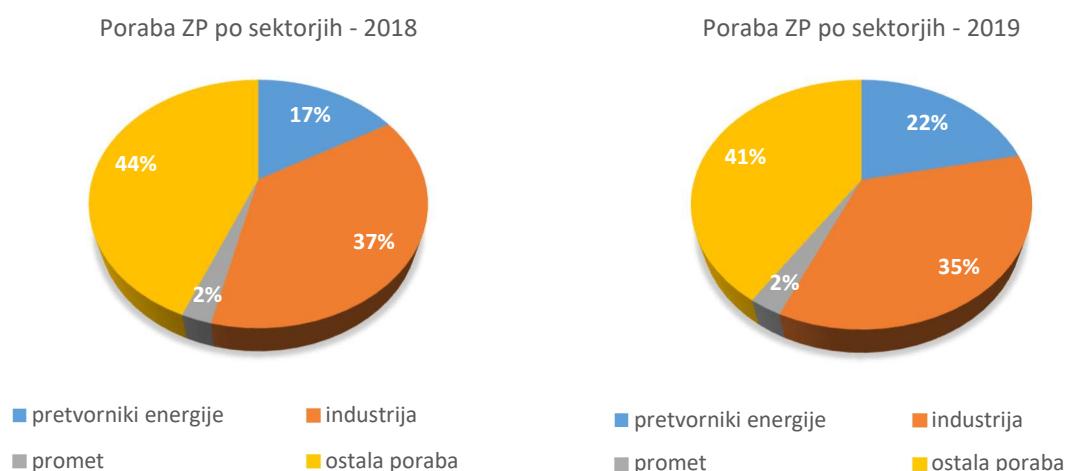
	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
BRUTO DOMAČA PORABA	150.194	158.782	154.848	161.165	105,7
PRETVORNIKI ENERGIJE	24.810	34.354	33.568	35.979	138,5
Transformacija - vhod	24.810	34.354	33.568	35.979	138,5
Konvencionalne termoelektrarne	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - proizv. po gl. dejavnosti	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - samoproizvajalci	/	/	/	/	/
Toplarne	24.810	34.354	33.568	35.979	138,5
Kogeneracije - proizv. po gl. dejavnosti	20.848	29.951	29.113	31.425	143,7
JP Energetika	20.848	29.951	29.113	31.425	143,7
Kogeneracije samoproizvajalcev	3.962	4.403	4.455	4.555	111,1
Transformacija - izhod	/	/	/	/	/
Reklasifikacije, prenosи in povratki	/	/	/	/	/
Poraba energetskega sektorja	/	/	/	/	/
Izgube distribucije	/	/	/	/	/
KONČNA PORABA	125.383	124.428	121.281	125.186	99,2
Industrija	55.836	55.483	54.174	56.105	99,4
Promet	3.628	4.154	2.687	3.531	114,5
Cestni promet	3.628	4.154	2.687	3.531	114,5
Stisnjeni zemeljski plin (CNG)	3.628	4.154	2.687	3.531	114,5
Ostala poraba	65.920	64.791	64.420	65.550	98,3
Gospodinjstva	39.521	37.855	38.116	38.265	95,8
Storitve, komercialne dejavnosti in ostalo	26.398	26.935	26.304	27.285	102,0
Poraba energije po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	24.810	34.354	33.568	35.979	138,5
Industrija	55.836	55.483	54.174	56.105	99,4
Promet	3.628	4.154	2.687	3.531	114,5
Ostala poraba	65.920	64.791	64.420	65.550	98,3
Skupaj	150.194	158.782	154.848	161.165	105,7

V letu 2019 je poraba zemeljskega plina znašala 158,8 mio Sm³, kar je več kot leto pred tem. Največ zemeljskega plina se je porabilo v sektorju Ostala poraba, sledita Industrija in Pretvorniki energije. Sektor Promet je predstavljal najmanjši delež v celotni porabi pri katerem je opazen trend rasti za leto 2019 v višini 14,5 %.

Kot je bilo omenjeno v predhodnih poglavjih, bodo imele spremembe v shemi porabe energentov v TE-TOL neposreden vpliv tudi na porabo zemeljskega plina v letu 2021 in naprej. Manjše proizvedene količine toplotne v TE-TOL se bodo kompenzirale v TOŠ, zaradi česar je viden porast rabe zemeljskega plina v sektorju Pretvorniki energije.

Grafikon 18: Poraba zemeljskega plina po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

Grafikon 19: Poraba zemeljskega plina po sektorjih v letu 2018 in 2019.

4.7 Bioplín

Preglednica 14: Bioplín [1000 Sm³].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
BRUTO DOMAČA PORABA	12.703	12.574	12.615	12.573	99,0
PRETVORNIKI ENERGIJE	10.968	10.600	10.628	10.575	96,6
Transformacija - vhod	10.968	10.600	10.628	10.575	96,6
Konvencionalne termoelektrarne	10.968	10.600	10.628	10.575	96,6
Konvencionalne termoelektrarne - proizv. po gl. dejavnosti	/	/	/	/	/
Konvencionalne termoelektrarne - samoproizvajalci	10.968	10.600	10.628	10.575	96,6
JP Snaga	10.968	10.600	10.628	10.575	96,6
Toplarne	/	/	/	/	/
Transformacija - izhod	/	/	/	/	/
Reklasifikacije, prenosi in povratki	/	/	/	/	/
Poraba energetskega sektorja	/	/	/	/	/
Izgube distribucije	/	/	/	/	/

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
KONČNA PORABA	1.735	1.975	1.987	1.999	113,8
Industrija	1.735	1.975	1.987	1.999	113,8
Ostala poraba	/	/	/	/	/
Gospodinjstva	/	/	/	/	/
Storitve, komercialne dejavnosti in ostalo	/	/	/	/	/
STATISTIČNA RAZLIKA	/	/	/	/	/
Poraba energije po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	10.968	10.600	10.628	10.575	96,6
Industrija	1.735	1.975	1.987	1.999	113,8
Promet	/	/	/	/	/
Ostala poraba	/	/	/	/	/
Skupaj	12.703	12.574	12.615	12.573	99,0

Celotna poraba bioplina je porabljena v sektorjih Pretvorniki energije in Industrija. Poraba se je v letu 2019 glede na leto 2018 zmanjšala za 1,0 % in je znašala 12,6 mio Sm³.

Poraba bioplina po sektorjih

Grafikon 20: Poraba bioplina po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

4.8 Daljinska toplota

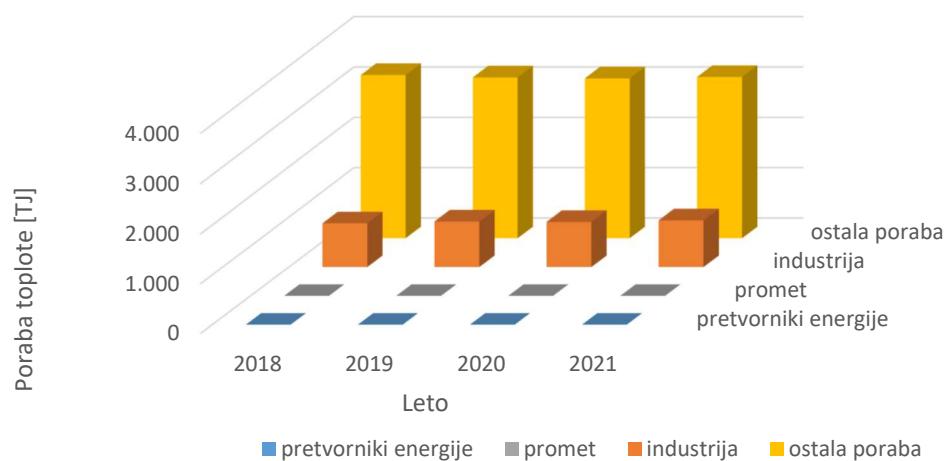
Preglednica 15: Daljinska toplota [TJ].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
VLOŽENA ENERGIJA	4.728	4.616	4.614	4.677	97,6
IZVOZ	/	/	/	/	/
Toplarne	/	/	/	/	/
Poraba energetskega sektorja	/	/	/	/	/
LASTNA RABA, IZGUBE PRETVORBE IN DISTRIBUCIJE	607	505	530	537	83,3
RAZPOLOŽLJIVO ZA KONČNO (NETO) PORABO	/	/	/	/	/
KONČNA PORABA	4.121	4.111	4.084	4.140	99,8
Industrija	877	914	905	935	104,2
Ostala poraba	3.244	3.197	3.179	3.205	98,5
Gospodinjstva	1.656	1.541	1.549	1.540	93,1

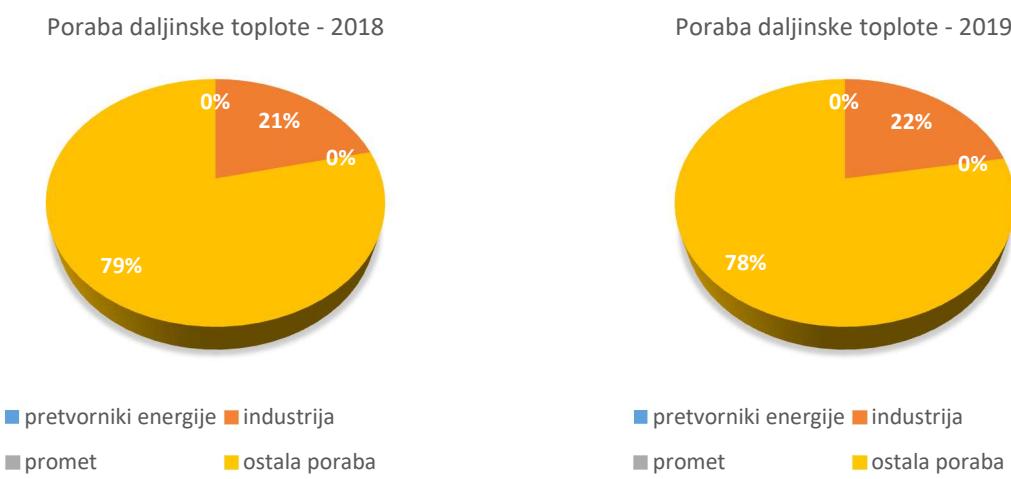
	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Storitve, komercialne dejavnosti in ostalo	1.588	1.656	1.630	1.665	104,2
Poraba energije po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
prevorniki energije	/	/	/	/	/
industrija	877	914	905	935	104,2
promet	/	/	/	/	/
ostala poraba	3.244	3.197	3.179	3.205	98,5
skupaj	4.121	4.111	4.084	4.140	99,8

Največji delež daljinske toplotne energije je bil v letu 2019 v sektorju Ostala raba (77,8 % v letu 2019), preostanek se je porabil v sektorju Industrija. V letu 2019 se je glede na leto 2018 poraba znižala za 0,2 %, kar je posledica toplejših razmer v tem obdobju.

Poraba daljinske toplotne energije po sektorjih

Grafikon 21: Poraba daljinske toplotne energije po sektorjih v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

Grafikon 22: Poraba daljinske toplotne energije po sektorjih v letu 2018 in 2019.

5 OCENA EMISIJ

V okviru Energetske bilance Mestne občine Ljubljana za leto 2019 smo pripravili oceno emisij izbranih onesnaževal iz naslednjih sektorjev: Promet, Ostala raba, Industrija, Pretvorniki energije, Kmetijstvo in Odpadki. Emisijski faktorji za sektorje Pretvorniki energije, Industrija, Ostala raba, Kmetijstvo in Odpadki so usklajeni z EMEP/CORINAIR smernicami, medtem ko so emisijski faktorji za sektor Promet izračunani z modelom COPERT na podlagi analize strukture prometa ter strukture voznega parka na območju MOL.

V nadaljevanju dokumenta sledi predstavitev ocene emisij iz posameznega sektorja z obrazložitvami in komentarji ocene. Ocena emisij je z namenom boljše preglednosti in nadaljnje uporabe podatkov ločena po posameznih sektorjih.

V tem delu energetske bilance Mestne občine Ljubljana za leto 2019 je vključen tudi prikaz porabe goriv in pogonskih energentov, ter na podlagi slednjega ocena emisij iz prometnih sredstev javnih podjetij v MOL in MU MOL.

5.1 Ocena emisij iz prometa

Promet močno onesnažuje zrak, emisije onesnaževal iz prometa pa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Promet tako prispeva pomemben delež emisij antropogenega toplogrednega plina CO₂, k povišanim koncentracijam prizemnega ozona (sekundarno onesnaževalo), delcev PM₁₀ in PM_{2,5} (med njimi pomemben in za zdravje prebivalcev nevaren črni ogljik), dušikovih oksidov NOx, nemetanskih hlapnih organskih spojin (nmHOS) itd.

Ker so bili specifični emisijski faktorji za MOL (z izjemo emisijskih faktorjev na državnih cestah v MOL) za sektor Promet izdelani na podlagi podatkov o registriranih vozilih na območju MOL, v nadaljevanju sledi prikaz strukture registriranih vozil na dan 31. 12. 2019, na območju MOL. Prikazana je struktura glede na:

- število vozil,
- tip vozila,
- emisijski standard EURO ter
- vrsto goriva oziroma pogonskega energenta.

Preglednica 16: Struktura motornih vozil glede na tip vozila, emisijski standard EURO in porabo goriva ter pogonskega energenta, registriranih na območju Mestne občine Ljubljana, na dan 31. 12. 2019.

Tip vozila	Št. vozil	Tip vozila	Št. vozil
avtobus	1.013	osebni avtomobil	180.150
<u>Dizel</u>	925	<u>Ni goriva</u>	748
EURO 0	1	EURO 2	2
EURO 2	61	EURO 3	2
EURO 3	192	EURO 4	682
EURO 4	117	EURO 5	16
EURO 5	207	EURO 6	46
EURO 6	347	<u>Stisnjen zemeljski plin</u>	111
<u>Ni goriva</u>	1	EURO 4	2
EURO 4	1	EURO 5	60
<u>Stisnjen zemeljski plin</u>	87	EURO 6	49
EURO 5	36	<u>Mešanica</u>	8
EURO 6	51	EURO 0	7
delovni stroj	2	EURO 4	1
<u>Dizel</u>	2	<u>Utekocinjeni naftni plin</u>	72
delovno vozilo	1.325	EURO 1	1

Tip vozila	Št. vozil	Tip vozila	Št. vozil
<u>Bencin</u>	35	EURO 2	12
EURO 0	1	EURO 3	28
EURO 1	1	EURO 4	30
EURO 2	4	EURO 6	1
EURO 3	4	prikloplno vozilo	5.169
EURO 4	25	<u>Brez goriva</u>	18
<u>Bencin/Etanol</u>	1	<u>Neznana vrednost</u>	6
EURO 5	1	<u>Ni goriva</u>	5.145
<u>Bencin/Utek. naft. plin</u>	1	tovorno vozilo	17.410
EURO 2	1	<u>Bencin</u>	960
<u>Dizel</u>	1.243	EURO 0	21
EURO 0	27	EURO 1	11
EURO 1	11	EURO 2	49
EURO 2	77	EURO 3	178
EURO 3	168	EURO 4	210
EURO 4	321	EURO 5	108
EURO 5	317	EURO 6	383
EURO 6	322	<u>Bencin/Etanol</u>	4
<u>Ni goriva</u>	1	EURO 4	1
EURO 4	1	EURO 5	3
<u>Stisnjen zemeljski plin</u>	44	<u>Bencin/Komp. zem. plin</u>	6
EURO 5	14	EURO 4	2
EURO 6	30	EURO 5	3
dvokolesni moped	376	EURO 6	1
<u>Bencin</u>	285	<u>Bencin/Utek. naft. plin</u>	103
<u>Neznana vrednost</u>	1	EURO 1	1
<u>Ni goriva</u>	40	EURO 3	16
<u>Mešanica</u>	50	EURO 4	19
kolo na motorni pogon	82	EURO 5	33
<u>Bencin</u>	1	EURO 6	34
<u>Ni goriva</u>	3	<u>Dizel</u>	16.260
<u>Mešanica</u>	78	EURO 0	158
kolo z motorjem	2.367	EURO 1	190
<u>Bencin</u>	1.836	EURO 2	571
<u>Dizel</u>	1	EURO 3	1.877
<u>Neznana vrednost</u>	1	EURO 4	2.952
<u>Ni goriva</u>	48	EURO 5	4.702
<u>Mešanica</u>	481	EURO 6	5.810
lahki kvadrimobil za prevoz potnikov	3	<u>Dizel/Biodizel in komb.</u>	1
<u>Dizel</u>	2	EURO 3	1
<u>Ni goriva</u>	1	<u>Dizel/Utek. naft. plin.</u>	5
moped-dvokolo	2.520	EURO 4	4
<u>Bencin</u>	1.375	EURO 5	1
<u>Neznana vrednost</u>	2	<u>Ni goriva</u>	28
<u>Ni goriva</u>	101	EURO 3	2
<u>Mešanica</u>	1.042	EURO 4	22
moped-trikolo	2	EURO 6	4

Tip vozila	Št. vozil	Tip vozila	Št. vozil
<u>Bencin</u>	1	<u>Stisnjen zemeljski plin</u>	35
<u>Mešanica</u>	1	EURO 5	12
motorno kolo	5.180	EURO 6	23
<u>Bencin</u>	5.036	<u>Utekočinjeni naftni plin</u>	8
<u>Ni goriva</u>	3	EURO 2	1
<u>Mešanica</u>	141	EURO 4	7
motorno kolo enduro	16	traktor	1.890
<u>Bencin</u>	14	<u>Bencin</u>	30
<u>Mešanica</u>	2	<u>Diesel, nafta, plinsko olje</u>	1
motorno kolo s srednjo mocjo	157	<u>Dizel</u>	1.856
<u>Bencin</u>	157	<u>Dizel/Utek. naft. plin.</u>	1
motorno kolo trial	1	<u>Ni goriva</u>	2
<u>Bencin</u>	1	traktorski priklopnik	117
<u>Neznana vrednost</u>	12	<u>Neznana vrednost</u>	3
<u>Diesel, nafta, plinsko olje</u>	10	<u>Ni goriva</u>	114
<u>Dizel</u>	1	trikolesnik	53
<u>Ni goriva</u>	1	<u>Bencin</u>	53
osebni avtomobil	180.150	trikolo	194
<u>Bencin</u>	86.313	<u>Bencin</u>	184
EURO 0	2.032	<u>Dizel</u>	1
EURO 1	1.505	<u>Ostalo</u>	1
EURO 2	7.638	<u>Mešanica</u>	8
EURO 3	13.335	lahko štirikolo	29
EURO 4	20.741	<u>Bencin</u>	4
EURO 5	16.615	<u>Dizel</u>	19
EURO 6	24.446	<u>Ni goriva</u>	5
<u>Bencin/Etanol</u>	2	<u>Mešanica</u>	1
EURO 5	2	motorno kolo z nizko močjo	38
<u>Bencin/Komp. zem. plin</u>	43	<u>Bencin</u>	37
EURO 4	2	<u>Ni goriva</u>	1
EURO 5	15	motorno kolo z visoko močjo	520
EURO 6	26	<u>Bencin</u>	520
<u>Bencin/Utek. naft. plin</u>	1.455	štirikolo	221
EURO 0	11	<u>Bencin</u>	197
EURO 1	18	<u>Dizel</u>	3
EURO 2	117	<u>Ni goriva</u>	21
EURO 3	275	štirikolo za vse terene	32
EURO 4	576	<u>Bencin</u>	32
EURO 5	219	težki kvadrimobil za prevoz potnikov	16
EURO 6	239	<u>Ni goriva</u>	16
<u>Dizel</u>	91.391	vlečno vozilo	2.541
EURO 0	560	<u>Dizel</u>	2.540
EURO 1	184	EURO 0	3
EURO 2	1.998	EURO 1	1
EURO 3	12.214	EURO 2	12
EURO 4	18.141	EURO 3	77
EURO 5	28.632	EURO 4	35

Tip vozila	Št. vozil	Tip vozila	Št. vozil
EURO 6	29.662	EURO 5	572
<u>Dizel/Biodizel in komb.</u>	7	EURO 6	1.840
EURO 0	1	<u>Stisnjen zemeljski plin</u>	1
EURO 2	4	EURO 6	1
EURO 3	2	SKUPNA VSOTA	221.436

Vir podatkov: Evidenca registriranih vozil – presek stanja, po letih, Ministrstvo za Infrastrukturo, 2020.

Skupna vsota vseh motornih vozil, registriranih na območju Mestne občine Ljubljana, je konec leta 2019 znašala 221.436 vozil (konec leta 2018 pa 216.458 vozil).

Osebna vozila registrirana na območju MOL so glede na vrsto goriva in pogonskega energenta razvrščena v 10 kategorij: bencin, bencin/etanol, bencin/stisnjen zemeljski plin, bencin/utekočinjen naftni plin, dizel, dizel/biodizel in kombinirano, stisnjen zemeljski plin, mešanica in ni goriva (električna energija) ter utekočinjen naftni plin.

Preglednica 17: Struktura osebnih avtomobilov glede na gorivo in pogonski energet, po številu in deležu, za leto 2019.

Osebni avtomobil	2019	
	Število	Odstotek
Osebni avtomobil	180.150	100
Bencin	86.313	47,91%
Bencin/Etanol	2	0,00%
Bencin/Stisnjen zemeljski plin	43	0,02%
Bencin/Utek. naft. plin	1.455	0,81%
Dizel	91.391	50,73%
Dizel/Biodizel in kombinirano	7	0,00%
Stisnjen zemeljski plin	111	0,06%
Ni goriva (električna energija)	748	0,42%
Utekočinjeni naftni plin	72	0,04%
Mešanica	8	0,00%

Vir podatkov: Evidenca registriranih vozil – presek stanja, po letih, Ministrstvo za Infrastrukturo, 2020.

Iz podatkov o strukturi registriranih osebnih vozil na območju MOL, glede na vrsto goriva in vrsto pogona leta 2019 vidimo, da na območju MOL prevladujejo vozila na dizelski pogon. Glede na podatke Energetske bilance MOL za leto 2016 in 2018 vidimo, da se razmerje med vozili na dizelski in bencinski pogon spreminja. Delež vozil na dizelski pogon se povečuje, zmanjšuje pa se delež vozil na bencinski pogon. Povečevanje registriranih vozil na dizelski pogon je tako kot na območju MOL zaznati tudi na območju države. Leta 2018 je bilo tako na območju MOL registriranih 49,96 % osebnih avtomobilov na dizelski pogon in 48,75 % na bencinski pogon. Leta 2019 pa je bilo na območju MOL registriranih 50,73 % osebnih avtomobilov na dizelski pogon in 47,91 % na bencinski pogon.

Prav tako se opazno spominja delež električnih vozil. Delež električnih vozil se povečuje in je konec leta 2019 znašal 0,42 % (konec leta 2018 je delež električnih vozil znašal 0,30 %). Električna vozila ne povzročajo emisij onesnaževal zunanjega zraka na sami lokaciji in so zato še posebej primerna za urbana okolja.

Preglednica 18: Struktura osebnih avtomobilov glede na standard EURO, za leto 2019.

standard EURO	2019	
	Število	Odstotek
EURO 0	2.611	1,45%
EURO 1	1.708	0,95%
EURO 2	9.771	5,42%

	2019	
EURO 3	25.856	14,35%
EURO 4	40.175	22,30%
EURO 5	45.559	25,29%
EURO 6	54.469	30,24%

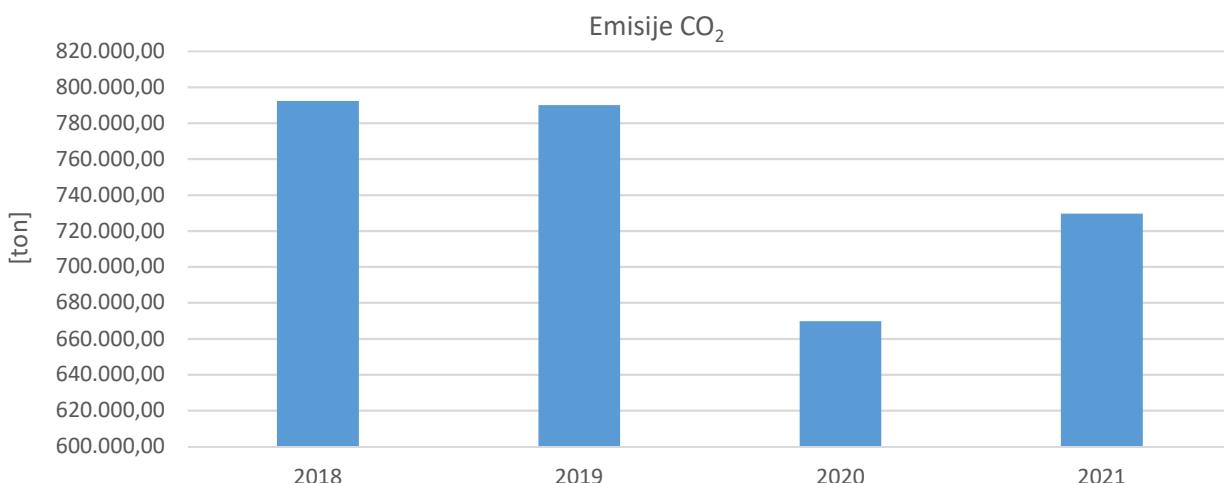
Vir podatkov: Evidenca registriranih vozil – presek stanja, po letih, Ministrstvo za Infrastrukturo, 2020.

Glede na emisijske standarde EURO se je števila registriranih vozil na območju MOL znatno povečalo na račun standarda EURO 6. Delež vozil standarda EURO 0, EURO 1, EURO 2 in EURO 3, kateri količinsko emitirajo največ emisij v zunanjem zraku ter z onesnaževali najbolj obremenjujejo okolje, se je v letu 2019 zmanjšal. Delež osebnih avtomobilov standarda EURO 0 je leta 2019 znašal 1,45 % (1,55 % leta 2018), standarda EURO 1 0,95 % (1,12 % leta 2018), standarda EURO 2 5,42 % (6,59 % leta 2018) in standarda EURO 3 14,35 % (15,97 % leta 2018). Delež registriranih osebnih avtomobilov standarda EURO 6 je leta 2019 na območju MOL znašal 30,24 % (leta 2018 25,32 %). Spremembe v strukturi registriranih osebnih avtomobilov na območju MOL glede na standarde EURO nakaže na pomlajevanje voznega parka, kar je z vidika zmanjšanja emisij iz cestnega prometa spodbuden podatek, saj imajo novejša vozila praviloma manjše emisijske faktorje.

5.1.1 Ocena emisij CO₂

Ogljikov dioksid je plin, ki je neviden in je brez vonja, ima pomembno vlogo pri presnovi vseh živih bitij ter je najpomembnejši toplogredni plin. Plin sicer ni strupen, ima pa vpliv na segrevanje ozračja. V ozračje se sprošča pri vsakem izgorevanju biomase in fosilnih goriv (v sektorju promet sta to nafta in plin), promet pa posledično prispeva k podnebnim spremembam. Cestni promet je drugi največji vir emisij toplogrednih plinov v EU, po proizvodnji električne energije in prispeva okoli 20 % vseh emisij CO₂. Emisije tega toplogrednega plina so v prometu odvisne izključno od količine porabljenega goriva, na njegove izpuste pa vrsta vozila, vrsta motorja, emisijska stopnja EURO in starost vozila ne vplivajo.

Ob povečevanju prometa (povečevanju porabe goriv) se ne glede na starostno strukturo in strukturo voznega parka glede na emisijske standarde, emisije ogljikovega dioksida povečujejo. Velja, da pri porabi 1 litra dizelskega goriva nastane 2,65 kg CO₂, pri porabi 1 litra bencina pa 2,37 kg. Podatek o emisijah CO₂ iz motornih vozil glede na vrsto goriva (dizel/motorni bencin) nakaže na povečevanje emisij CO₂ zaradi povečevanja števila vozil na dizelski pogon na območju MOL.

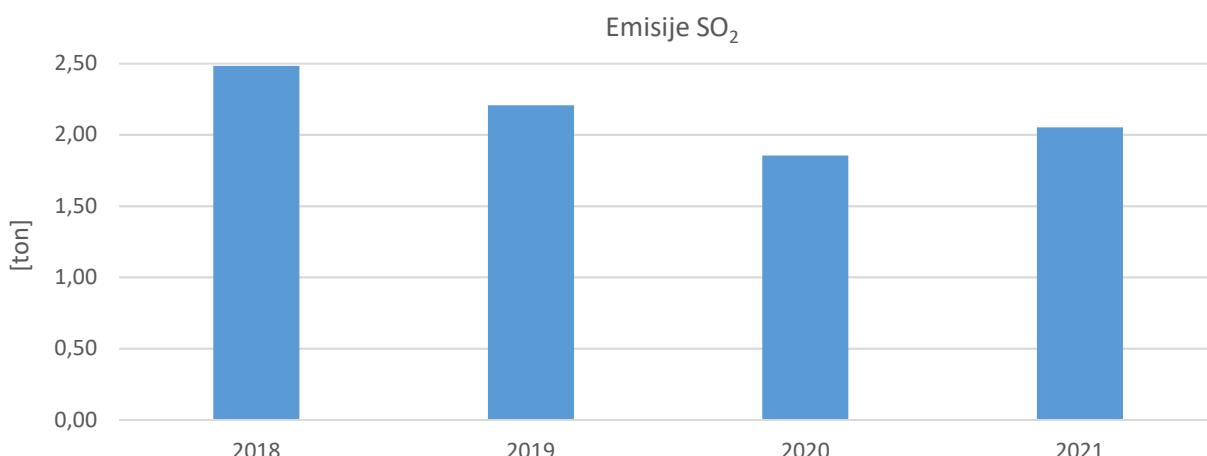
Grafikon 23: Prikaz emisij CO₂ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.1.2 Ocena emisij SO₂

Žveplov dioksid je brezbarven plin z vonjem in je strupen. Ima tudi vlogo pri nastanku kislih padavin preko H₂SO₃ v H₂SO₄, kar ima negativne posledice na zgradbah, biomasi, prsti in zdravju. Emisije SO₂ nastanejo z vezavo žvepla iz goriva ali surovine in kisika iz zraka. Količine emisij SO₂ so neposredno odvisne od količine žvepla v gorivu, zmanjševanje emisij v sektorju promet pa je možno doseči z zmanjšanjem vsebnosti žvepla v gorivu. Izpusti žvepla pri prometu ne sodijo med pomembnejše, nekoliko več pa ga je v izpustih dizelskih motorjev.

Leta 2008 se je z Uredbo o fizikalno-kemijskih lastnostih goriv omejil delež žvepla v dizelskem gorivu, na največ 0,001 %, leta 2009 pa se je e deleža žvepla zmanjšal tudi v motornem bencinu. Največja dovoljena vrednost žvepla je tako 10 mg/kg. Po podatkih Agencije RS za okolje za leto 2015 veljajo še nižje vrednosti žvepla v gorivih, uporabljenih v cestnem prometu v Sloveniji.

Za 95-oktanski bencin in 98-oktanski bencin vsebnosti žvepla več ne navajajo (leta 2014 je bilo žvepla v 95-oktanskem bencinu 5,6 mg/kg, v 98-oktanskem bencinu pa le še 4,1 mg/kg). Žveplo je v dizlu še prisotno – 6,5 mg/kg.

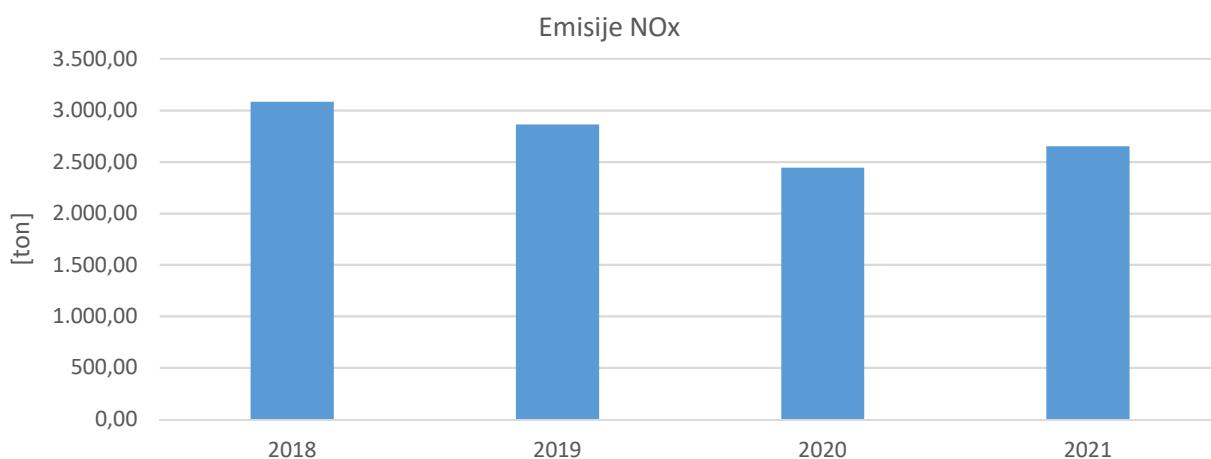

Grafikon 24: Prikaz emisij SO₂ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.1.3 Ocena emisij N₂O in NO_x

Pod ime NO_x spadata dušikov oksid (NO) in dušikov dioksid (NO₂). Emisije NO_x nastajajo prek različnih mehanizmov, sta pa najpomembnejša: nastanek zaradi vezave dušika iz goriva in kisika iz zraka (»fuel NO_x) ter nastanek zaradi vezave dušika in kisika iz zraka pri visokih temperaturah (»thermal NO_x). Promet je v Sloveniji glavni vir dušikovih oksidov, saj prispeva večinski delež izpustov NO_x. Dizelska vozila imajo precej višje izpuste dušikovih oksidov, kot jih imajo bencinska vozila.

Emisijski faktorji NO_x se spreminja vsako leto, razlog za spremembe je v spremembah v voznem parku, predvsem zaradi nakupa novih vozil, ki izpolnjujejo strožje emisijske standarde EURO.

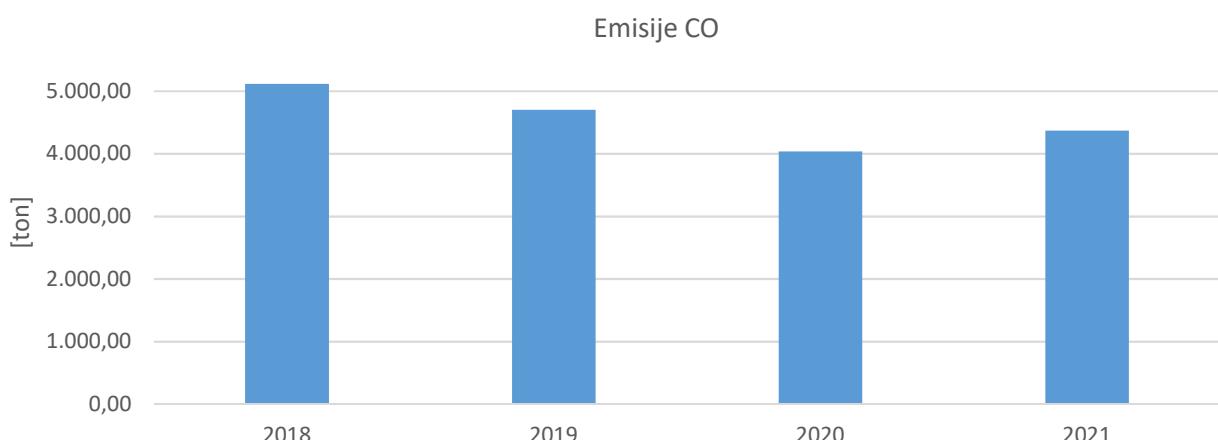
Grafikon 25: Prikaz emisij NO_x v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

Grafikon 26: Prikaz emisij N₂O v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.1.4 Ocena emisij CO

Ogljikov monoksid je gorljiv, brezbarven, brez vonja in strupen plin, ki se sprošča ob nepopolnem izgorevanju fosilnih goriv in biogoriv zaradi pomanjkanja kisika in lahko oksidira v ogljikov dioksid (CO₂). Izpostavljenost CO lahko zmanjša prenašanje kisika v krvi. Njegova življenska doba v atmosferi je približno tri mesece, to pa mu omogoča, da počasi oksidira v CO₂. Promet predstavlja glavni vir emisij CO.

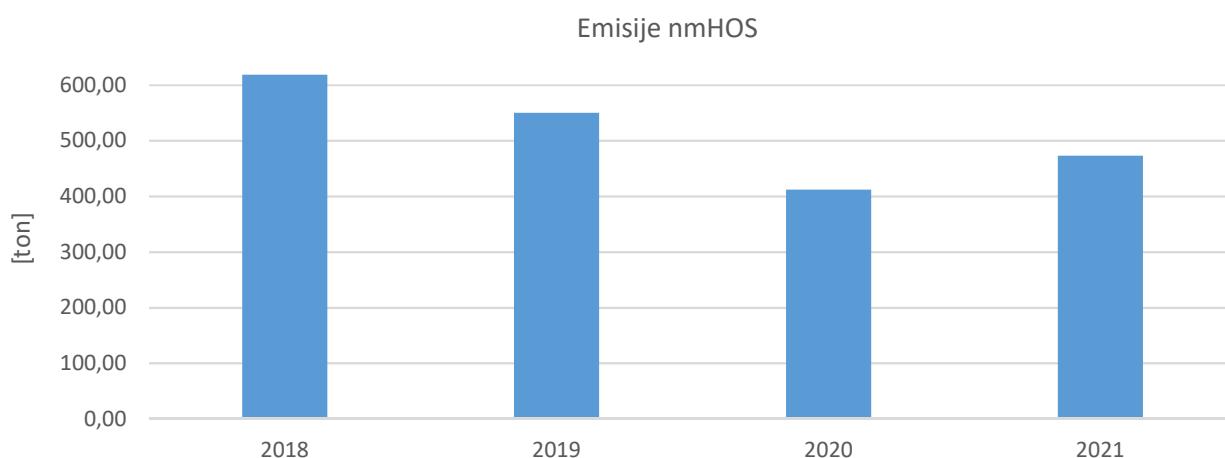

Grafikon 27: Prikaz emisij CO v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.1.5 Ocena emisij nmHOS

Hlapne organske spojine so v zunanjem zraku prisotne zaradi izgorevanja fosilnih goriv ob nepopolnem izgorevanju. V zrak lahko pridejo tudi ob izhlapevanju, na primer pri pretakanju, prevozu ali skladiščenju goriv. nmHOS so definirane kot vse organske spojine, razen metana, nastale pri človekovih dejavnostih, ki pri reagiranju z dušikovimi oksidi in ob prisotnosti sončne svetlobe proizvedejo fotokemične oksidante.

Emisijski faktorji nmHOS se za cestni promet zaradi sprememb v voznom parku, predvsem spreminjanje deleža vozil z bencinskim oziroma dizelskim motorjem spreminjajo vsako leto. Pomemben vir emisij nmHOS v cestnem prometu je tudi izhlapevanje bencina iz vozil. Za železniški promet se faktor v proučevanem obdobju ne spreminja.

Grafikon 28: Prikaz emisij nmHOS v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

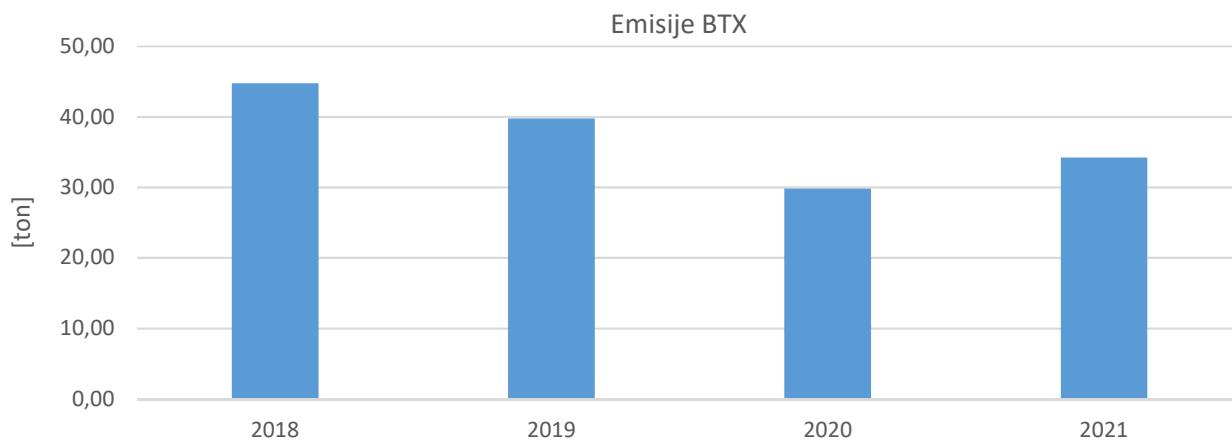
5.1.6 Ocena emisij BTX

BTX je oznaka za tri različne kemijske spojine (Benzen, Toluen in Ksilen). Z vidika emisij iz sektorja promet je najpomembnejši Benzen (C_6H_6). Benzen je brezbarvna kemijska spojina v tekočem stanju pri sobni temperaturi in gostoto $0,87 \text{ g/cm}^3$ pri 20°C . Benzen je sestavni del surove nafte (od 1-5 % prostornine), zaradi česar so njegove imisije v zunanjem zraku večinoma posledica prometa motornih vozil ter industrije. Ogljikovodik benzen, ki je sestavina bencina je dokazano rakotvorno onesnaževalo. Prometni izpusti tega plina pri nekadilcih prispeva okoli polovico dnevno vdihanega.

Benzen se sprošča med nepopolnim izgorevanjem goriv, ki se uporabljajo v vozilih. Uporablja se kot dodatek bencinu za povečanje oktanskega števila. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o fizikalno-kemijskih lastnostih tekočih goriv (Uradni list RS, št. 64/14) dovoljuje največjo vrednost benzena v motornem bencinu $1,0 \% \text{ V/V}$.

Toluen se v sektorju promet uporablja za povečevanje oktanskega števila v motornem bencinu, promet pa je z vidika emisije tega plina manj pomemben. Emisije ksilena so z vidika prometa prav tako manj pomembne.

Koncentracija benzena v motornih bencinih je nižja od predpisane vrednosti ($1 \% \text{ V/V}$). Po podatkih Agencije RS za okolje je bila leta 2015 koncentracija benzena v cestnem prometu v Sloveniji v 95-oktanskem bencinu $0,7 \% \text{ (V/V)}$, prav toliko tudi v 98-oktanskem bencinu. Najbolj neposreden in učinkovit način omejevanja tovrstnih izpustov predstavlja prav zniževanje vsebnosti benzena v tekočih gorivih. Izpusti benzena so se precej znižali zaradi uporabe katalizatorjev v avtomobilih z bencinskimi motorji. Problematične so vožnje z neogretim motorjem oz. katalizatorjem, kar predstavlja velik problem v mestih.

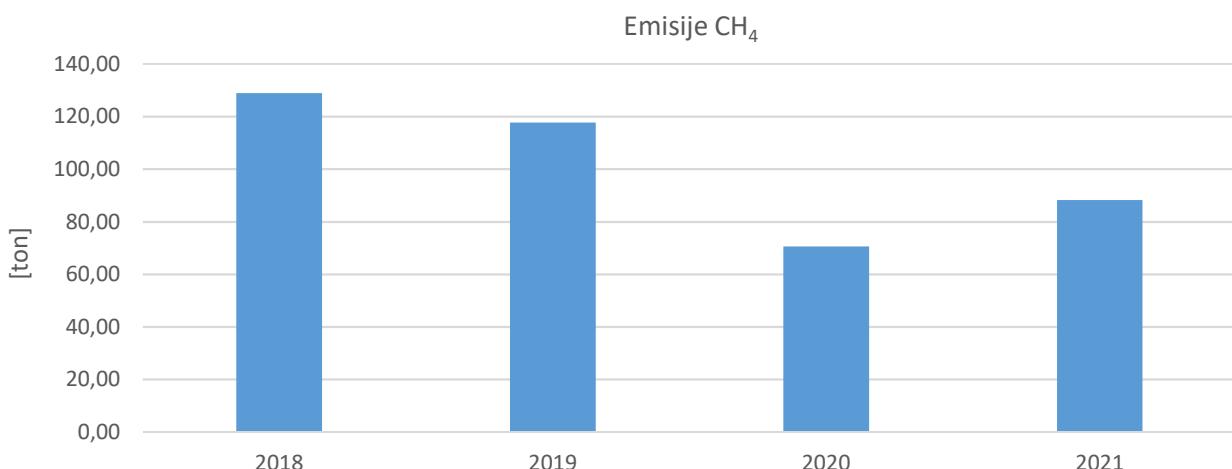

Grafikon 29: Prikaz emisij BTX v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.1.7 Ocena emisij CH₄

Metan je toplogredni plin, katerega življenjska doba v atmosferi je veliko krajša od življenjske dobe CO₂, vendar pa je bolj učinkovit pri zadrževanju toplote zaradi česar je njegov učinek tople grede več kot 25x večji od vpliva CO₂. Metan je tudi zelo reaktivен, kar pomeni, da se hitro povezuje z drugimi sestavinami v zraku in se v reakcijah pretvori v ogljikov dioksid in vodo. Je glavna sestavina naravnega plina in zato pogosto uide v zrak ob črpanju.

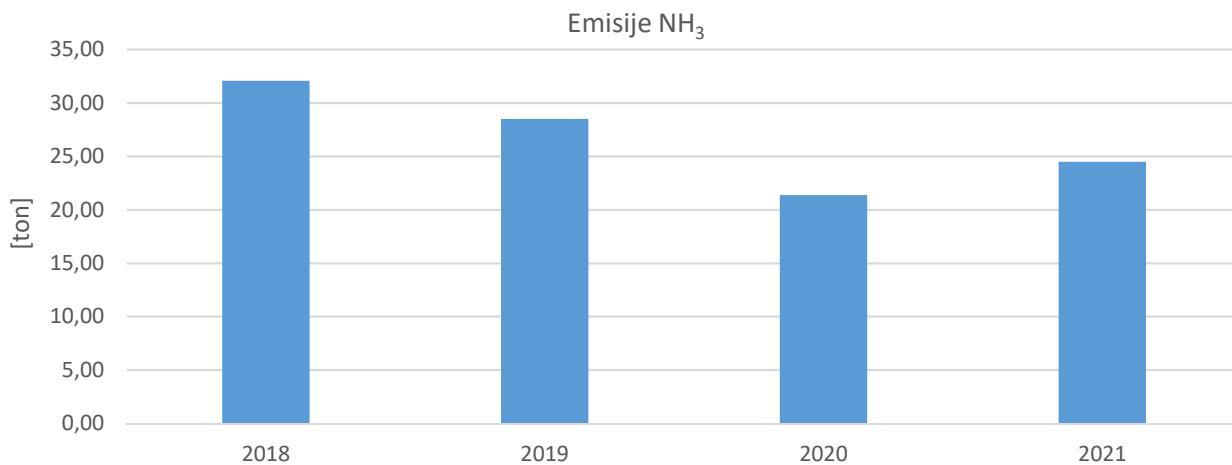
Glavni vir izpustov metana pa niso fosilna goriva, temveč kmetijstvo. Povečanje emisij metana zaradi zgorevanja fosilnih goriv je sekundarno. Emisije metana iz prometa so odvisne tako od vrste goriva kot tudi strukture voznega parka – tip (osebno vozilo, lahko tovorno vozilo in težko tovorno vozilo) in starost vozila.

Grafikon 30: Prikaz emisij CH₄ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.1.8 Ocena emisij NH₃

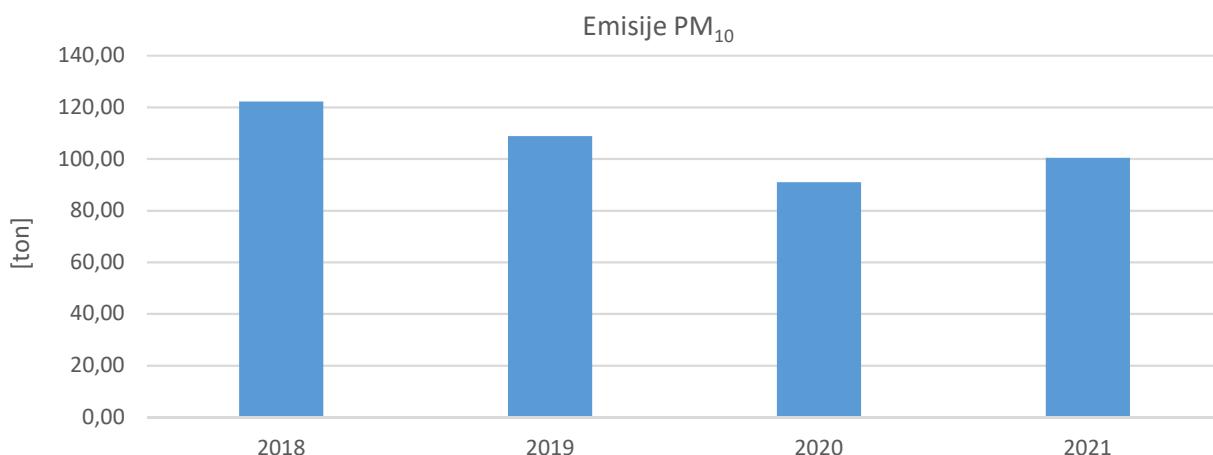
Amonijak (NH₃) je predhodnik sekundarnih delcev PM_{2,5} in PM₁₀, ki sta onesnaževala zunanjega zraka s številnimi škodljivimi učinki na zdravje ljudi. Odlaganje amonijaka lahko povzroča zakisljevanje tal in evtrofikacijo naravnih vodnih in kopenskih ekosistemov kar ima lahko za posledico izgubo biotske raznovrstnosti.

Grafikon 31: Prikaz emisij NH₃ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.1.9 Ocena emisij delcev PM₁₀

Delci so danes največji problem prometnega onesnaževanja s stališča vplivov na zdravje. Emisije trdnih delcev in prahu v cestnem prometu nastajajo zaradi obrabe cest, gum in zavor. Emisije trdnih delcev zaradi obrabe zavor, gum in cest so različne glede na tip vozila – osebno vozilo, lahko tovorno vozilo in težko tovorno vozilo. Velja, da so emisije delcev PM₁₀, PM_{2,5} ter TSP najmanjše pri osebnih vozilih in največje pri težkih tovornih vozilih. Zanimivo je, da pri obrabah cest, gum in zavor vedno nastajajo emisije trdnih delcev manjših od 10 mikrometrov, le delci manjši od 2,5 mikrometra ne nastajajo vedno. Emisije delcev PM_{2,5} ne nastajajo pri obrabi cest, tudi pri vožnji s težkim tovornim vozilom. Dizelska vozila imajo precej višje emisije delcev PM₁₀ in PM_{2,5}, kot jih imajo vozila na bencin.

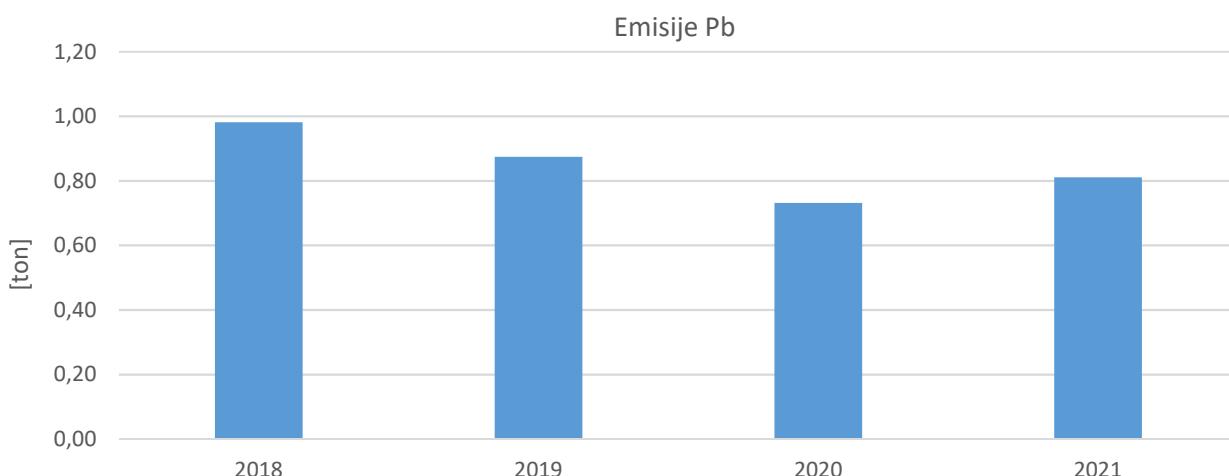
Delci so sestavljeni iz različnih organskih in anorganskih snovi, pretežno pa iz žvepla, nitrata, amonijaka, črnega ogljika, mineralov in vode. Lahko so primarnega ali sekundarnega izvora (tvorijo se pri kemijski reakciji drugih škodljivih snovi v zraku, kot SO₂ ali NO₂). Glavni vir je izgorevanje pri transportu, kuriščih in industriji. Naravni viri vključujejo prah, ki ga prenaša veter, morska sol, cvetni prah in talni delci. Črni ogljik, ki je najmanjši del prašnih delcev, vpliva na spremembo podnebja. Sekundarni PM vsebujejo sulfat, nitrat in amonij, tvorjen iz SO₂, NOx in NH₃, ki so glavni nosilci zakisljevanja in evtrofikacije (vir: EIMV). Onesnaženje z delci lahko pripšemo lokalnim virom, bližini prometnic in daljinskega transporta.

Grafikon 32: Prikaz emisij delcev PM₁₀ v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.1.10 Ocena emisij Pb

V devetdesetih letih so v Evropski uniji omejili in ustavili dodajanje svinca v bencin, tako da je v Evropi in ZDA prometnega onesnaževanja zunanjega zraka s svincem vse manj. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o fizikalni-kemijskih lastnostih tekočih goriv (Uradni list RS, št. 64/14) dovoljuje uporabo neosvinčenega motornega navadnega bencina z minimalnim raziskovalnim oktanskim številom (RON) 91 in minimalnim motornim oktanskim številom (MON) 81. Največja dovoljena vrednost svinca je 0,005 g/l.

Uporabo neosvinčenega bencina je omogočila uporaba katalizatorjev, kateri imajo vpliv tudi na zmanjšanje emisij NO_x in CO. Ker se svinec hitro usede na tla, je obcestni pas, onesnažen s svincem, večinoma širok od 0 do 5 m.

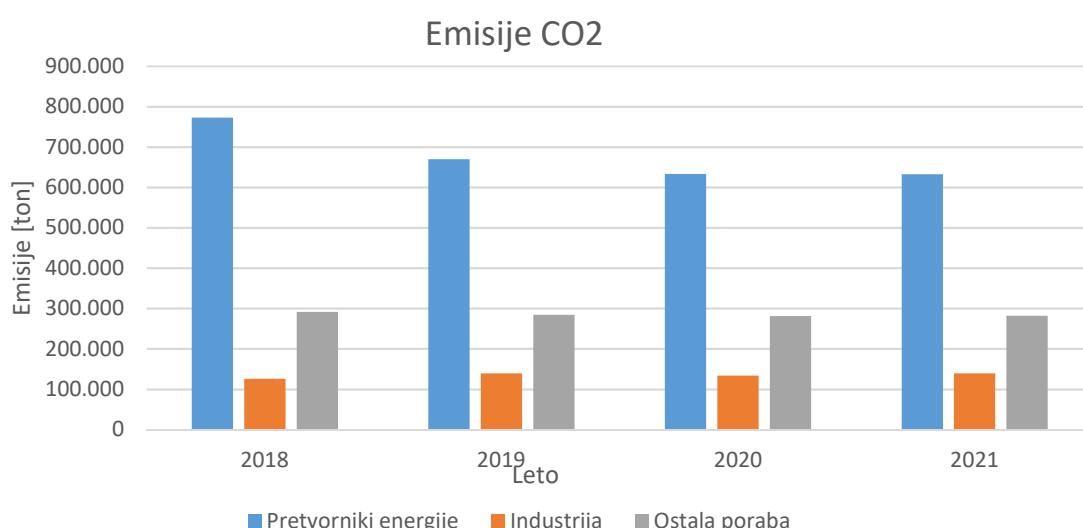

Grafikon 33: Prikaz emisij Pb v obravnavanem sektorju v letu 2018 in 2019 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.2 Ocena emisij iz Pretvornikov energije, Industrije in Ostale rabe

5.2.1 Ocena emisij CO₂

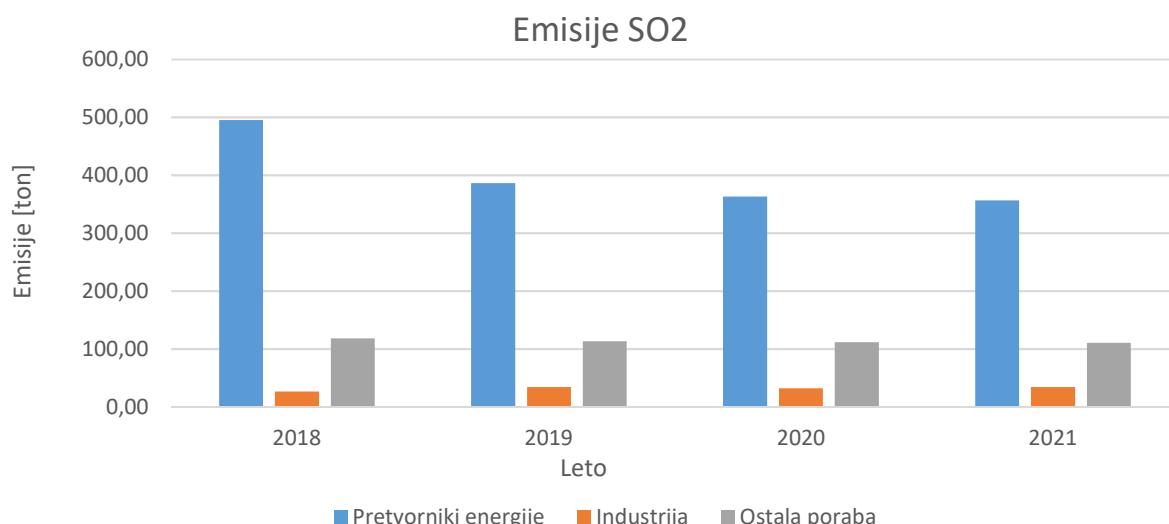
Največ emisij CO₂ se je proizvedlo v sektorju Pretvorniki energije pri proizvodnji električne energije. Manjši delež pa sta predstavljala sektorja Ostala raba in Industrija. V sektorju Industrija emisije CO₂ nastajajo predvsem zaradi porabe plinastih goriv ter tudi tekočih in trdnih.

Grafikon 34: Prikaz emisij CO₂ v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

5.2.2 Ocena emisij SO₂

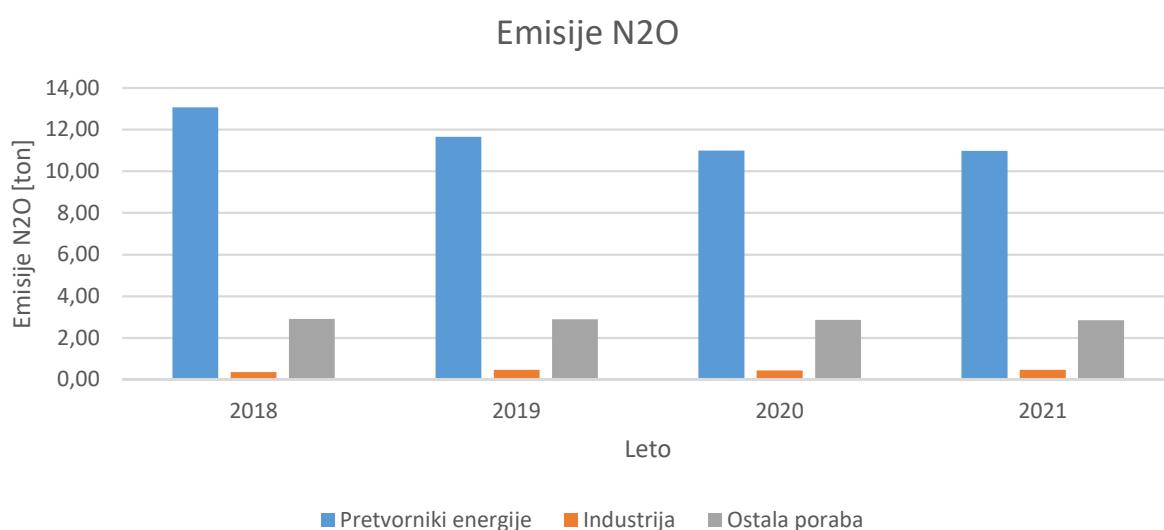
V obravnavanih sektorjih so poglavitni izvori žveplovega dioksida izgorevanje goriv (predvsem nafte in premoga) in tudi številni industrijski procesi (predelava rud). Glavni vir emisij SO₂ danes so elektrarne, naftne rafinerije in drugi veliki industrijski obrati. Koncentracije tega onesnaževala so nekoliko višje v zimskem letnem času, ko so vremenske razmere za razredčevanje onesnaženja slabše.

Grafikon 35: Prikaz emisij SO₂ v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

5.2.3 Ocena emisij N₂O

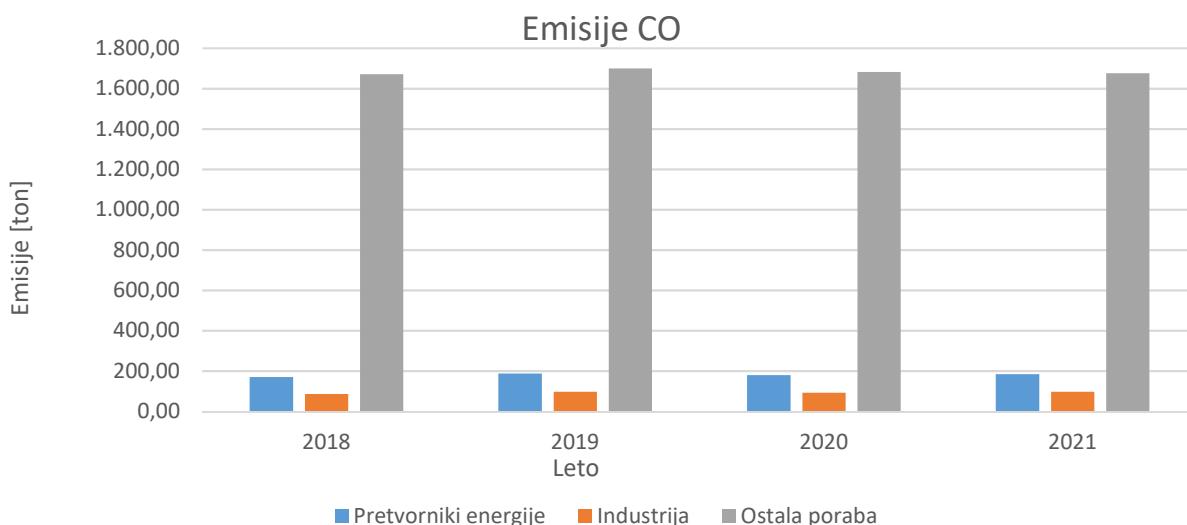
Poleg prometa so pomemben vir emisij dušikovih oksidov tudi pretvorniki energije, ki med drugim za proizvodnjo toplotne in električne energije uporabljajo premog. Urna mejna koncentracija za dušikov dioksid za varovanje zdravja ljudi je 200 µg/m³.

Grafikon 36: Prikaz emisij N₂O v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

5.2.4 Ocena emisij CO

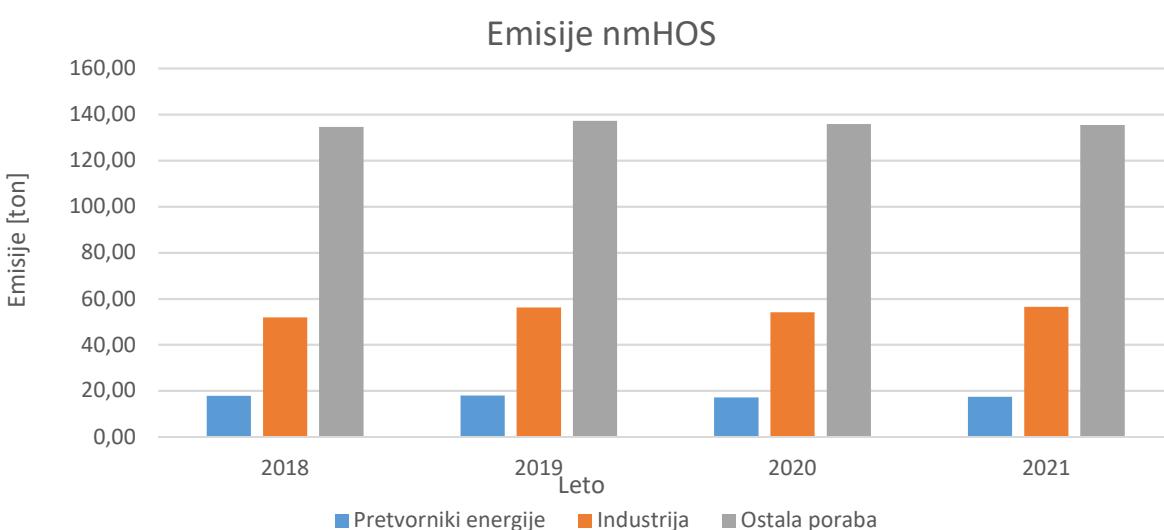
Ogljikov monoksid nastaja pri nepopolnem izgorevanju lesa in fosilnih goriv (bencin, premog,...). Poleg prometa so pomembnejši viri emisij CO tudi individualna kurišča in industrija.

Grafikon 37: Prikaz emisij CO v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

5.2.5 Ocena emisij nmHOS

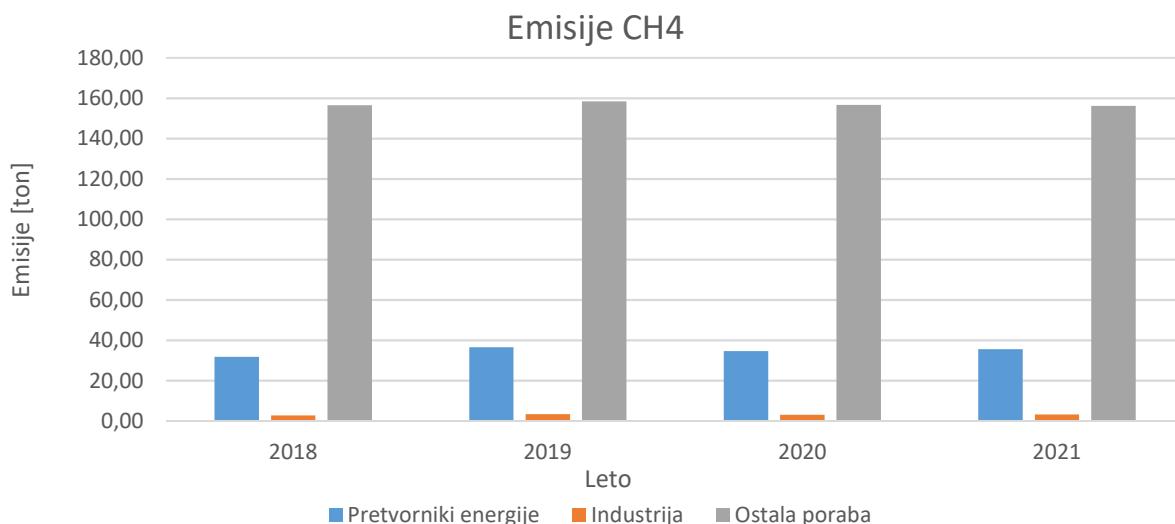
Hlapne organske snovi (razen metana) so definirane kot vse organske spojine, nastale pri človekovih dejavnostih, ki pri reagiranju z dušikovimi oksidi in ob prisotnosti sončne svetlobe proizvedejo fotokemične oksidante. Glede na obravnavane sektorje se emisije HOS sproščajo pri nepopolnem zgorevanju goriv v tehnoloških procesih, v katerih se uporablajo topila in izdelki, ki vsebujejo topila. Prav tako se emisije HOS sproščajo pri rabi nekaterih izdelkov v gospodinjstvih in gradbeništvu, kot so barve, razredčila, lepila, čistila, kozmetika in pri kemičnem čiščenju.

Grafikon 38: Prikaz emisij nmHOS v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

5.2.6 Ocena emisij CH₄

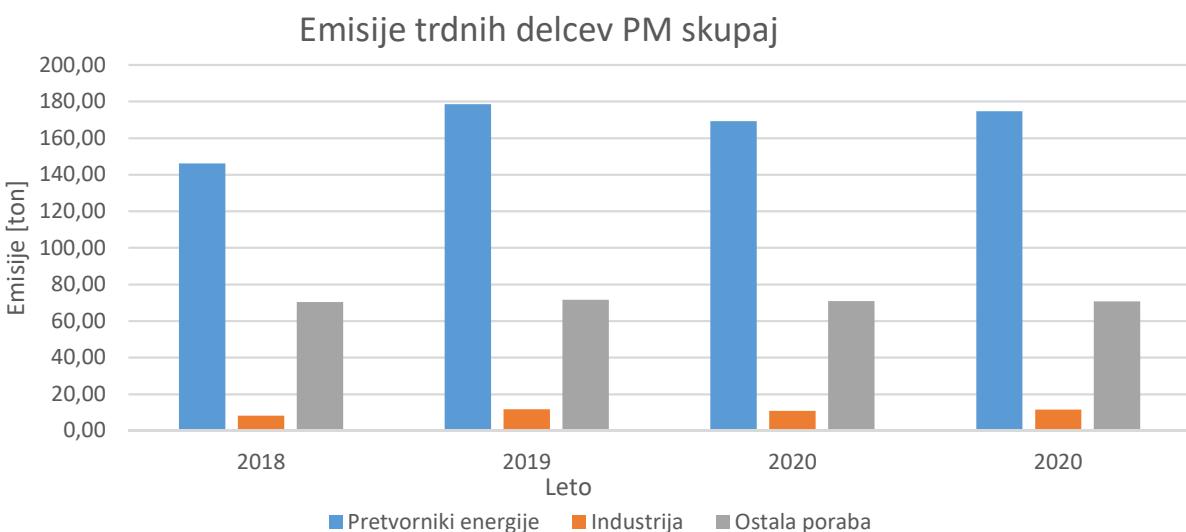
Koncentracije drugega najpomembnejšega toplogrednega plina, metana, so na globalni ravni začele močno naraščati z začetkom industrijske revolucije. Emisije metana, v obravnavanih sektorjih, nastajajo pri izkopu in kurjenju fosilnih goriv.

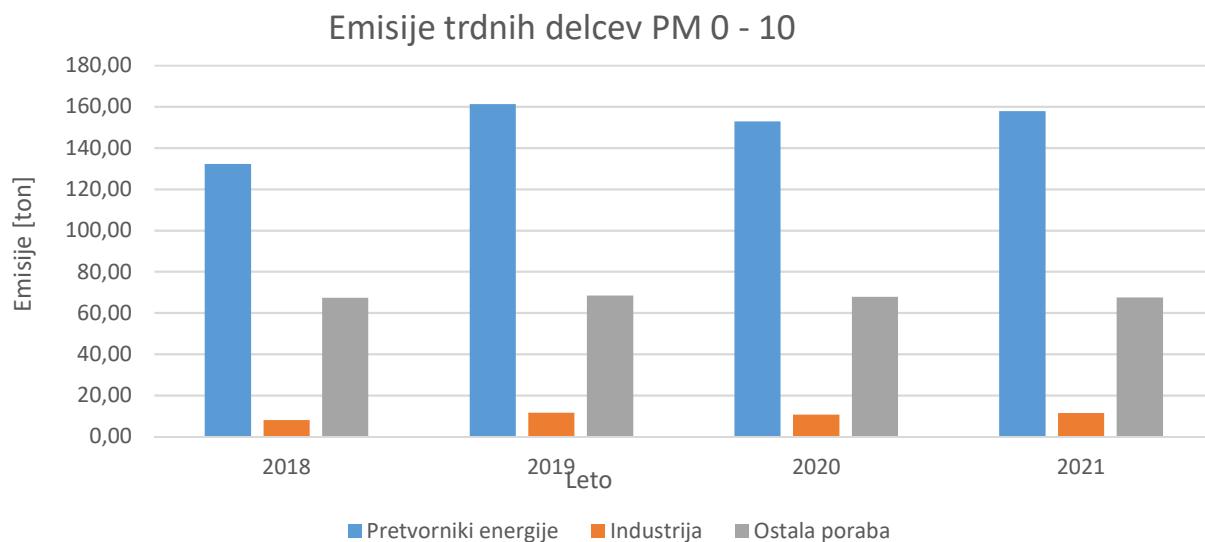
Grafikon 39: Prikaz emisij CH₄ v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

5.2.7 Ocena emisij delcev PM

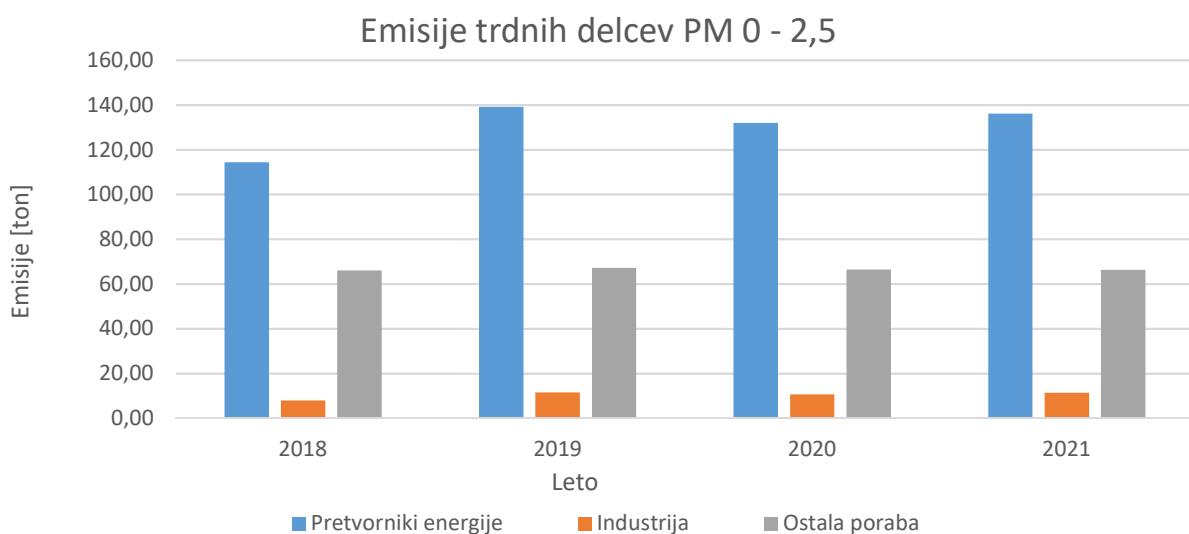
Delci PM v sektorjih Pretvorniki energije, Industrija in Ostala raba so sekundarnega nastanka. Nastajajo v energetskih objektih, industriji in individualnih kuriščih. Vplivajo na zdravje ljudi, klimo, vidnost in podobno.

Grafikon 40: Prikaz emisij PM delcev v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

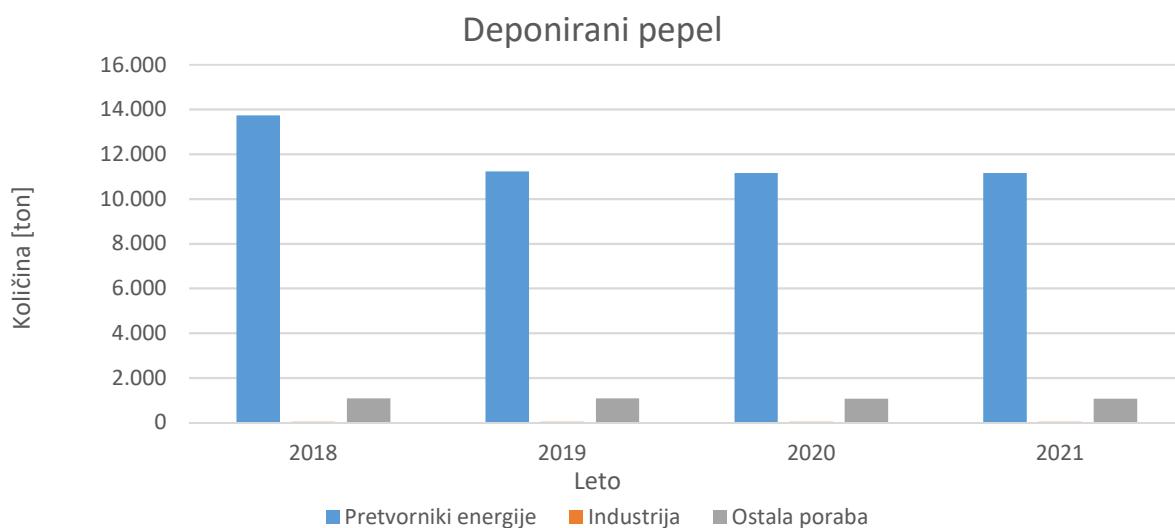
Grafikon 41: Prikaz emisij PM 0 – 10 delcev v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

Grafikon 42: Prikaz emisij PM 0 – 2,5 delcev v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

5.2.8 Ocena količin deponiranega pepela

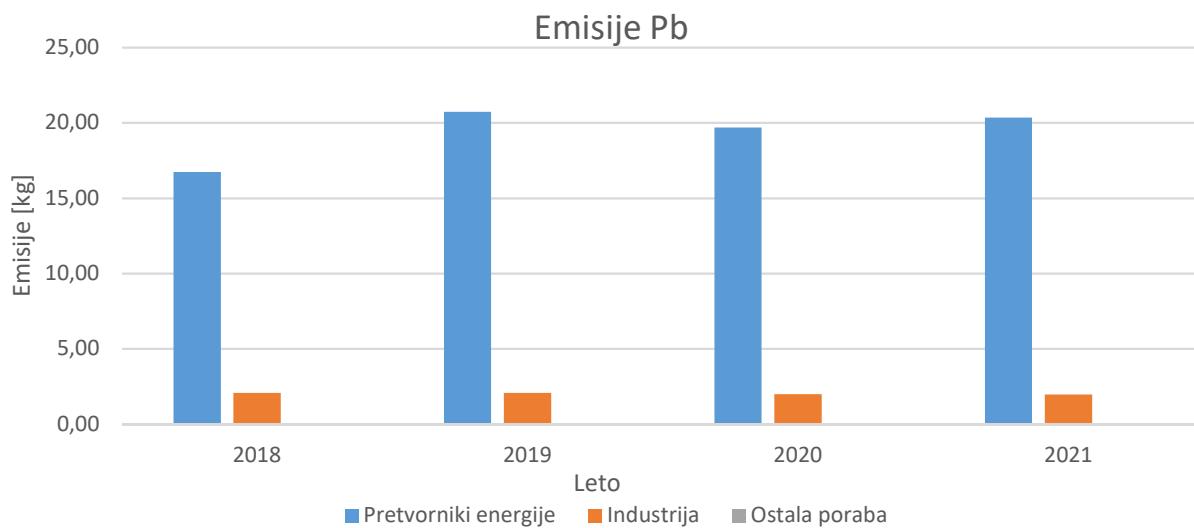
Emisije pepela nastajajo pri izgorevanju trdnih goriv. Pepel, ki nastaja pri izgorevanju lahko razdelimo v dve skupini: kotlovskega pepela in žlindra ter leteči pepel (izhaja iz čiščenja zgorelega plina). Pepel je onesnaževalo, ki vsebuje za okolje nevarne sestavine, kot na primer kadmij, cink in svinec. Emisije pepela so povezane s kakovostjo izgorevanja, slednje pa je odvisno od kurilne naprave in vrste lesne biomase.

Grafikon 43: Prikaz deponiranega pepela po sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

5.2.9 Ocena emisij Pb

Svinec je težka belkasta kovina, ki je v zraku prisotna kot aerosolni delec. Vsebnost svinca v zraku se giblje okoli desetine mikrograma na kubični meter. Večinski delež emisij svinca prispevajo emisije prometa. Na grafikonu 44 so prikazane emisije iz sektorjev Pretvorniki energije, Industrija in Ostala poraba, kjer večinski delež k emisijam svinca prispeva sektor Pretvorniki energije.

Grafikon 44: Prikaz ocene emisij Pb v obravnavanih sektorjih v letih 2018 in 2019 ter napoved za leti 2020 in 2021.

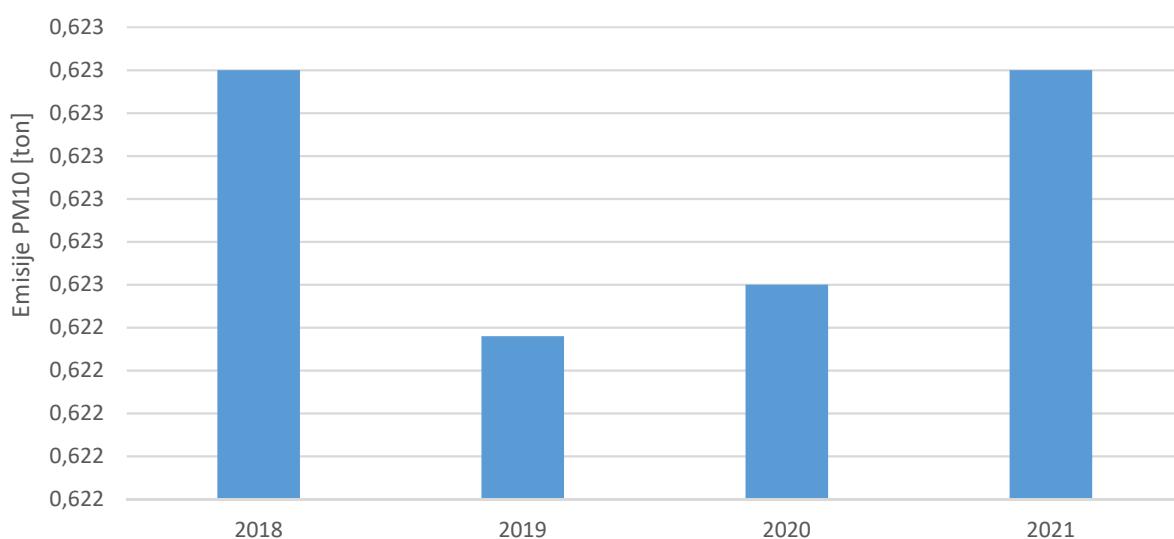
5.2.10 Ocena emisij Benzena, Toluena in Ksilenov (BTX)

Benzen je hlapna organska spojina, ki se nahaja v naftnih derivatih. Vrednost benzena v naftnih derivatih je višja od vsebnosti v surovi nafti. Poleg prometa prispevajo k onesnaženosti zraka z benzenom tudi petrokemična industrija in različni procesi izgorevanja. Ker emisijski faktorji za sektorje Pretvorniki energije, Industrija in Ostala raba v uradni literaturi niso podani, je njihova ocena podana le za sektor Promet.

5.3 Ocena emisij sektorja kmetijstvo

5.3.1 Ocena emisij trdnih delcev PM₁₀

Emisije delcev PM₁₀ so posledica predvsem delovanja kmetijskih strojev in s tem povezano rabo goriva. Ker na območju MOL v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 v kmetijstvu ni prišlo do bistvenih sprememb, ki bi vplivale na povečanje/zmanjšanje emisij delcev PM₁₀, je ocena emisij delcev PM₁₀ za leto 2019 podobna, oziroma so se emisije delcev PM₁₀ nekoliko zmanjšale. Vendar pa razlika (povečanje emisij delcev PM₁₀) ni statistično značilna.

Grafikon 45: Prikaz ocene emisij delcev PM₁₀ v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021.

Vir: SURS, lastni preračuni.

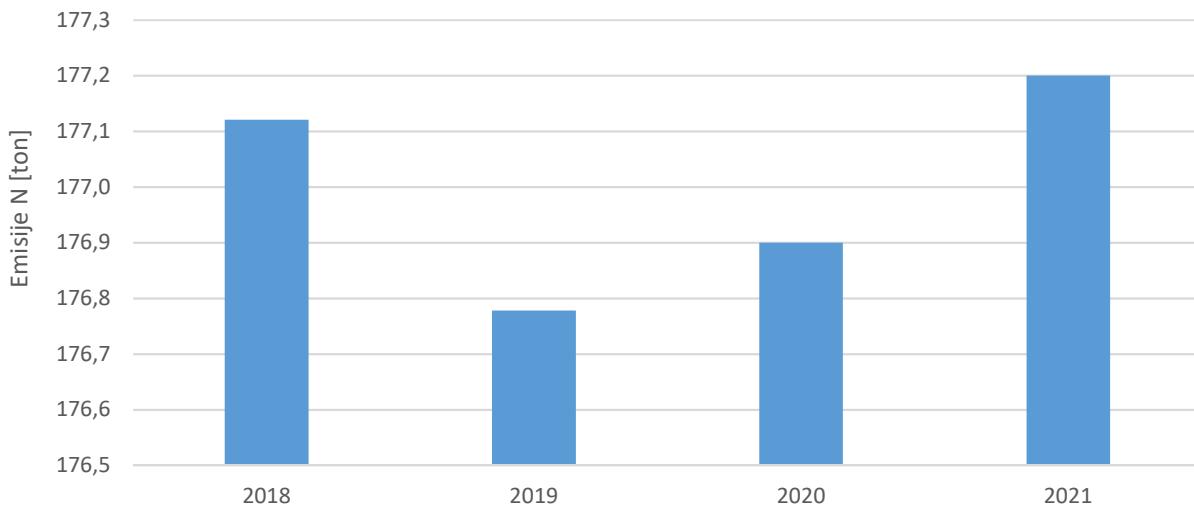
5.3.2 Ocena emisij predkurzorjev tvorjenja PM_{2,5}.

Delci PM₁₀ in PM_{2,5} se glede na izvor uvrščajo med primarne in sekundarne delce. Primarni delci so posledica neposredne emisije prahu v zrak, medtem ko so sekundarni delci posledica kemijske reakcije predkurzorjev (predhodnikov) sekundarnih delcev. Mednje sodijo dušikovi oksidi, žveplov dioksid, amonijak in nemetanske hlapne organske snovi. V sektorju kmetijstvo je pomembnejši predhodnik delcev PM_{2,5} amonijak, saj kmetijska dejavnost na nacionalnem nivoju prispeva več kot 95 % tega plina, od tega v državi skoraj 64,3 % prispeva govedoreja, sledi prašičereja (10,3 %).

Največ amonijaka se sprosti pri gnojenju z živilskimi gnojili, sledijo izpusti iz hlevov in na paši ter izpusti iz skladišč živilskih gnojil (45,5 %), seldijo ozpusti iz hlevov in pašnikov (32,8 %), izpusti med skladiščenjem živilskih gnojil (12,5 %), izpusti zaradi gnojenja z mineralnimi gnojili (9,1 %) in izpusti zaradi gnojenja s kompostom, digestatom in blatom čistilnih naprav (0,2 %) (Svetovalni kodeks..., 2020).

V sektorju kmetijstvo so pomembne emisije dušika (N). K depoziciji dušika največ prispeva NH₃-N, sledijo dušikovi oksidi. Depozicija je povezana z izpusti in zaradi tega je najintenzivnejša v bližini njihovih žarišč. Depozicija dušika spodbuja rast nekaterih rastlin, povzroča eutrofikacijo, poškodbe na listih ter dovetnost za patogene organizme. Vnosi dušika so v kmetijstvu v tla vnesena s semenii in sadilnim materialom, z gnojili, z biološko fiksacijo, z depozicijo atmosferskega dušika in ostankov pridelkov na njivah. Izpusti dušika v zrak so ocenjeni na podlagi celotnih dejavnosti kmetijstva ob upoštevanju odvzema dušika – odvzem iz tal s pospravljenimi pridelki, s pospravljenim ali popaseno krmo ter s pospravljenimi ostanki pridelkov z njiv.

Najpomembnejši vir dušika v kmetijstvu so rejne živali, sledi dušik v mineralnih gnojilih, dušik ki se na kmetijska zemljišča odloži iz ozračja, dušik, ki ga iz zraka vežejo metuljnice in drugi viri (Svetovalni kodeks..., 2020)

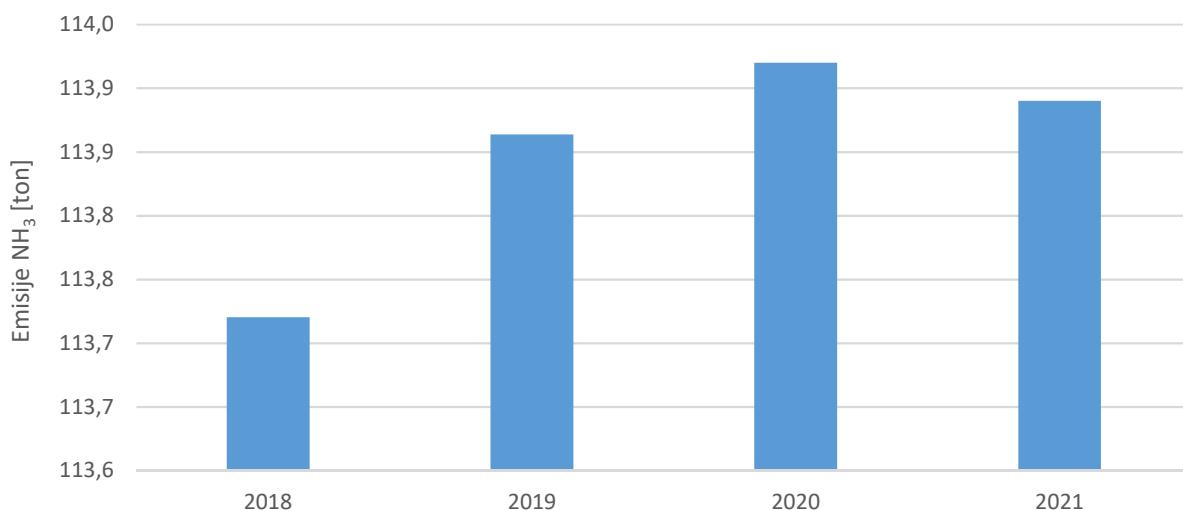
Grafikon 46: Prikaz ocene emisij N v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021.
Vir: SURS, lastni preračuni.

Amonijak (NH_3) je brezbarvna, alkalna spojina v plinastem stanju, zelo topna v vodi, ima značilen oster vonj, je lažji od zraka in nastane pri razpadanju večine organskih snovi na osnovi dušika. Spada med onesnaževalce zraka. V velikih koncentracijah amonijak neposredno škoduje zdravju in počutju ljudi in domačih živali. Poleg tega se prenaša na velike razdalje in je izvor drobnih prašnih delcev, ki povzročajo bolezni dihal. Precej škode povzroča tudi okolju. Prispeva h kislemu dežju in zakisljevanju prsti. Z amonijakom se odlaga dušik v naravne ekosisteme in jih s tem spreminja. V velikih koncentracijah je tudi neposrednostrupen za rastline (KIS, 2020).

Zmanjšanje emisij amonijaka v kmetijstvu je odvisno od: upravljanja dušika, strategije krmljenja živine (zmanjšanje vnosa beljakovin), uporabe gnojil z nizkimi emisijami, skladiščenje gnojil z nizkimi emisijami, uhlevanjem živali z nizkimi emisijami ter uporaba mineralnih gnojil z nizkimi emisijami. V sektorju kmetijstvo se največ amonijaka sprosti pri gnojenju z živinskimi gnojili in izpusti zaradi gnojenja z mineralnimi gnojili.

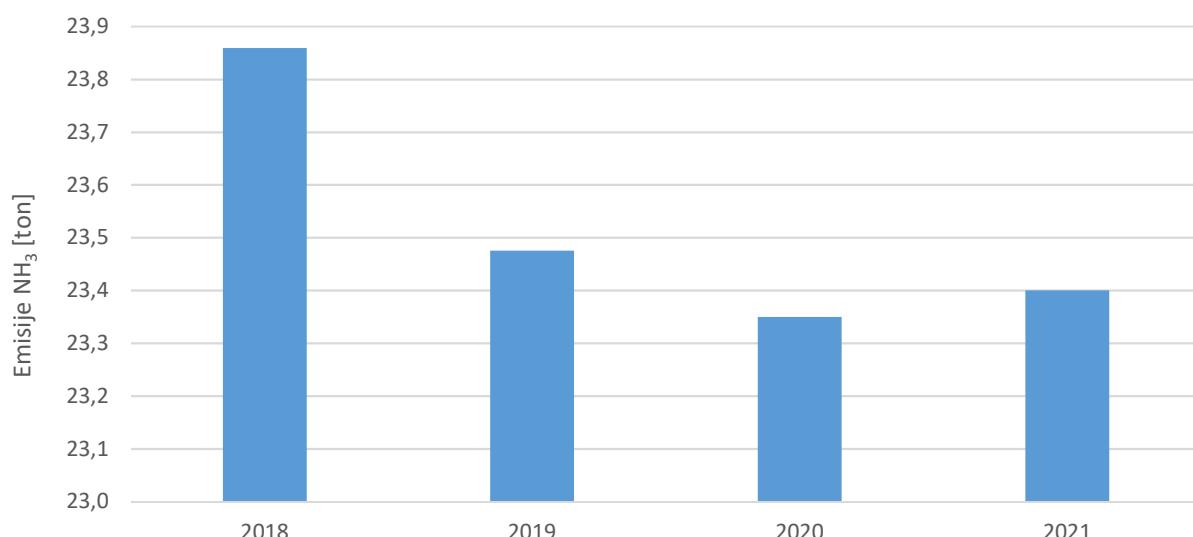
Od kmetijskih panog v Sloveniji največ amonijaka prispeva govedoreja, sledi ji prašičereja. Govedoreja tudi na območju MOL prispeva največji delež emisij amonijaka iz kmetijstva, sledi konjereja, saj se struktura števila živali glede na vrsto razlikuje od strukture v Sloveniji.

Emisije amonijaka so se v letu 2019 nekoliko povečale iz živinoreje, zmanjšale pa so se iz uporabe mineralnih gnojil. Razlog za povečanje je predvsem v povečanju števila goveda.

Grafikon 47: Prikaz ocene emisij NH₃ v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 – živinoreja.

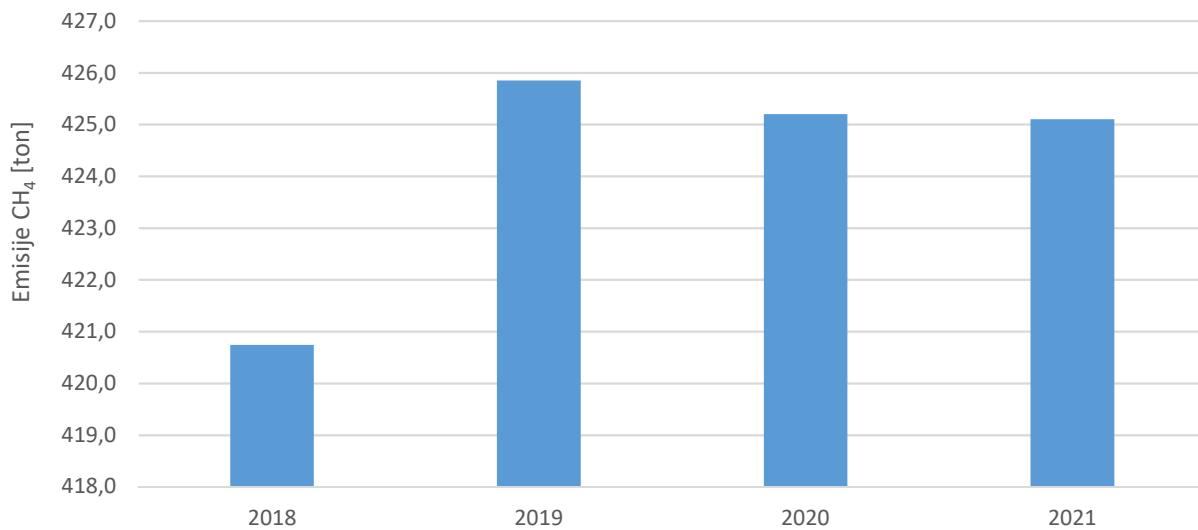
Vir: ARSO, SURS, lastni preračuni.

Grafikon 48: Prikaz ocene emisij NH₃ v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 – mineralna gnojila.

Vir: ARSO, SURS, lastni preračuni.

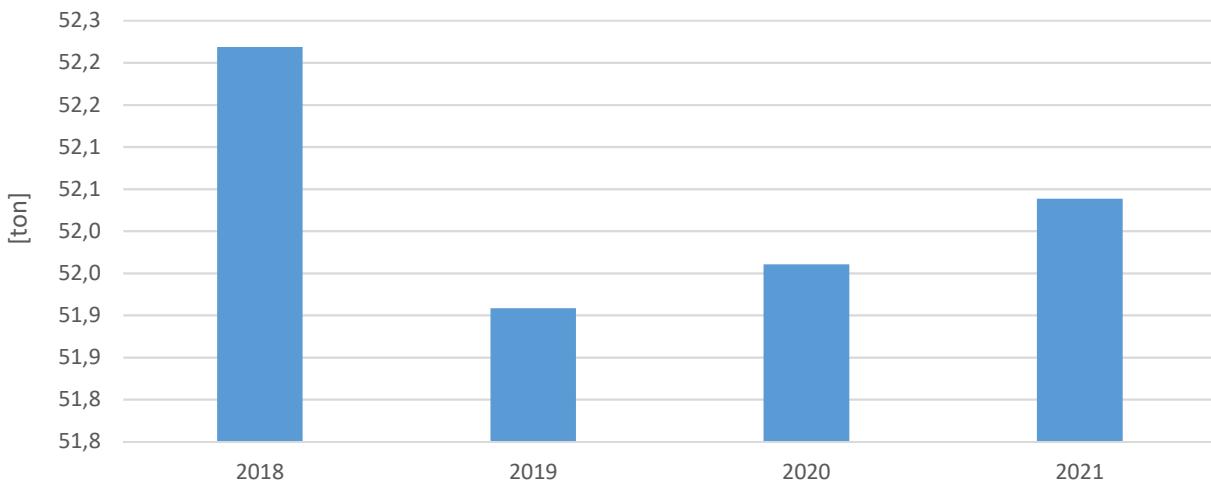
Emisije metana so v sektorju kmetijstvo posledica živinoreje. Nastaja v prebavilih domačih živali (vamp, debelo črevo) in pri skladiščenju živinskih gnojil. Največji delež k emisijam metana v kmetijstvu prispeva reja goveda, predvsem krav, saj zaradi specifikacij pri prebavi nastaja več tega toplogrednega plina. Zaradi zmanjšanja števila goveda in manjših količin živinskih gnojil na območju MOL, je bilo v zunanji zrak leta 2019 emitiranih okoli 425 ton emisij CH₄, kar je nekoliko več, kot je bilo leta 2018 (okoli 420 ton). Zmanjševanje števila živali, predvsem goveda, najbolj prispeva k zmanjševanju emisij metana.

Grafikon 49: Prikaz ocene emisij CH₄ v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 – živinoreja.

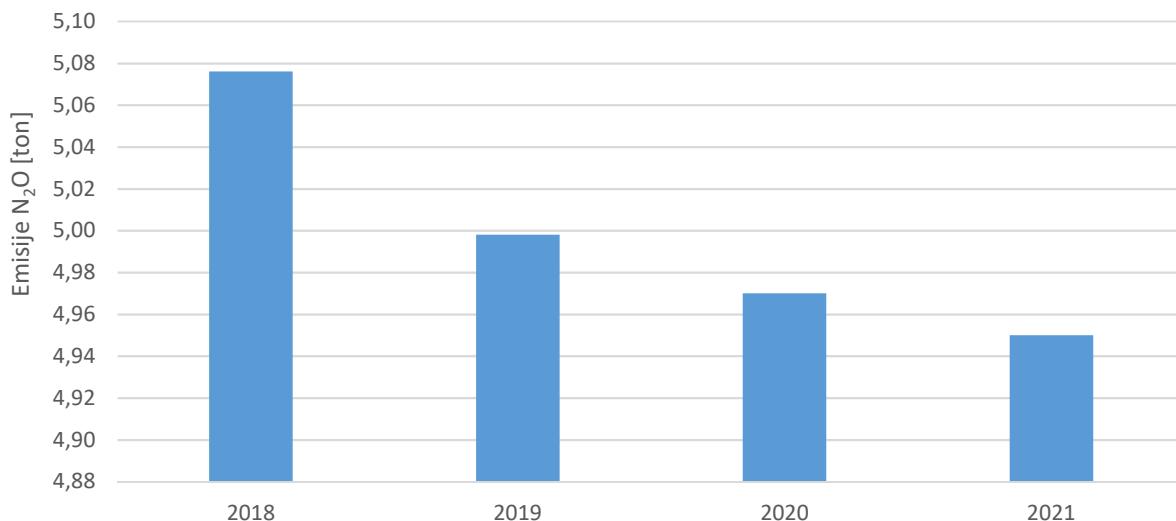
Vir: ARSO, SURS, lastni preračuni.

Emisije dušikovega oksida so v sektorju kmetijstvo drugi najpomembnejši toplogredni plin. N₂O v kmetijstvu nastaja pri skladiščenju živinskih gnojil ter pri gnojenju z živinskimi in mineralnimi gnojili in ima 310^x večji učinek tople grede kot ga ima ogljikov dioksid. Količina emisij dušikovega oksida so bile leta 2018, tako kot emisije amonijaka in metana, manjše od ocenjenih količin emisij v letu 2017. Zmanjšanje je posledica zmanjšanja števila živali, predvsem goveda in konj.

Grafikon 50: Prikaz ocene emisij N₂O v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 – živinoreja.

Vir: ARSO, SURS, lastni preračuni.

Grafikon 51: Prikaz ocene emisij N₂O v obravnavanem letu 2019, v letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021 – mineralna gnojila.

Vir: ARSO, SURS, lastni preračuni.

5.4 Ocena emisij sektorja odpadki

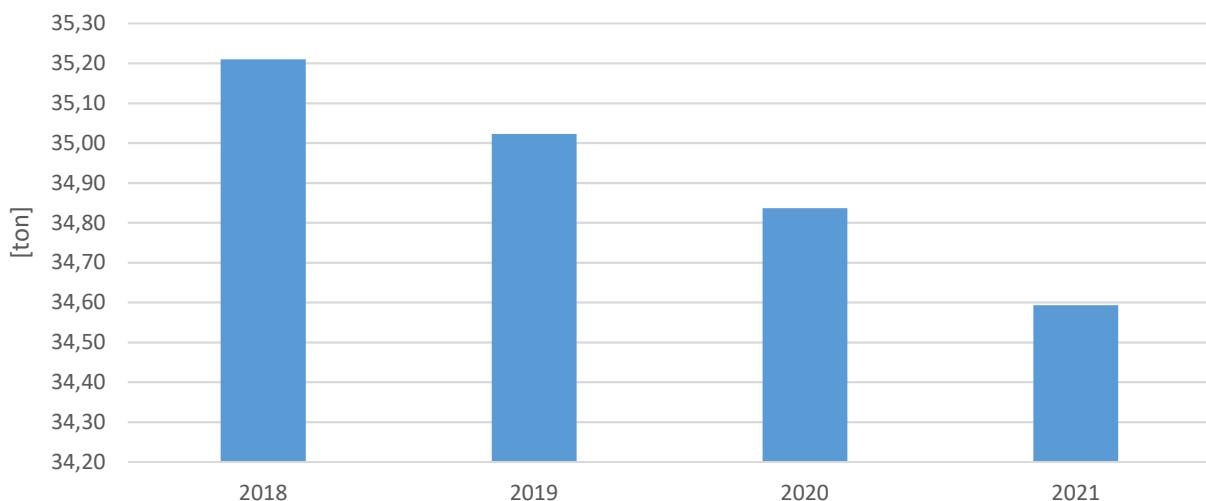
Odlagališče SNAGA stoji na Ljubljanskem Barju in je zbirni center za Ljubljano in nekatere okoliške občine. Odlagališče zavzema velik kompleks, od katerega je del že rekultiviran in se uporablja za golf igrišče. Pred vhodom na odlagališče vsa vozila stehtajo in na ta način določijo maso odpadkov, osebje pa preveri tudi vrsto odpadkov in napotni prevoznike na določena mesta.

Na odlagališčih odpadkov se sprošča odlagališčni plin, ki je produkt anaerobnega razkrajanja odpadkov biološkega izvora. Približno 50 % odlagališčnega plina tvori metan. Večina toplogrednih plinov ima zelo dolgo življenjsko dobo in jih je težko razgraditi. Pri metanu je to lažje. S sežigom ga pretvorijo v CO₂, ki ima na enoto mase bistveno manjši toplogredni učinek. S sežigom metana nastali CO₂ je biološkega izvora in se zato šteje v količino, ki v naravi kroži, zato se ta CO₂ ne uvršča v emisije, ki povečujejo vsebnost tega plina v zemeljski atmosferi. Pri sežigu odlagališčnega plina se zmanjšajo tudi emisije smradu, kar je tudi pomembna korist zajemanja in sežiganja odlagališčnega plina.

Emisije iz odlagališča so dokaj enakomerne. V odvisnosti od vremenskih razmer, ki vplivajo na razredčevalne lastnosti atmosfere pa se koncentracije plinov, ki izhajajo iz odlagalnega polja, pojavljajo v zelo različnih koncentracijah, celo v razmerju 1:70.

5.4.1 Ocena emisij delcev PM₁₀

Sektor odpadki prispeva majhen delež emisij delcev PM. V letu 2019 so se emisije delcev PM₁₀ nekoliko zmanjšale v primerjavi z letom 2018. Razlog za zmanjšanje emisij delcev PM je predvsem v zmanjšanju količine skupaj zbranih odpadkov na odlagališču.

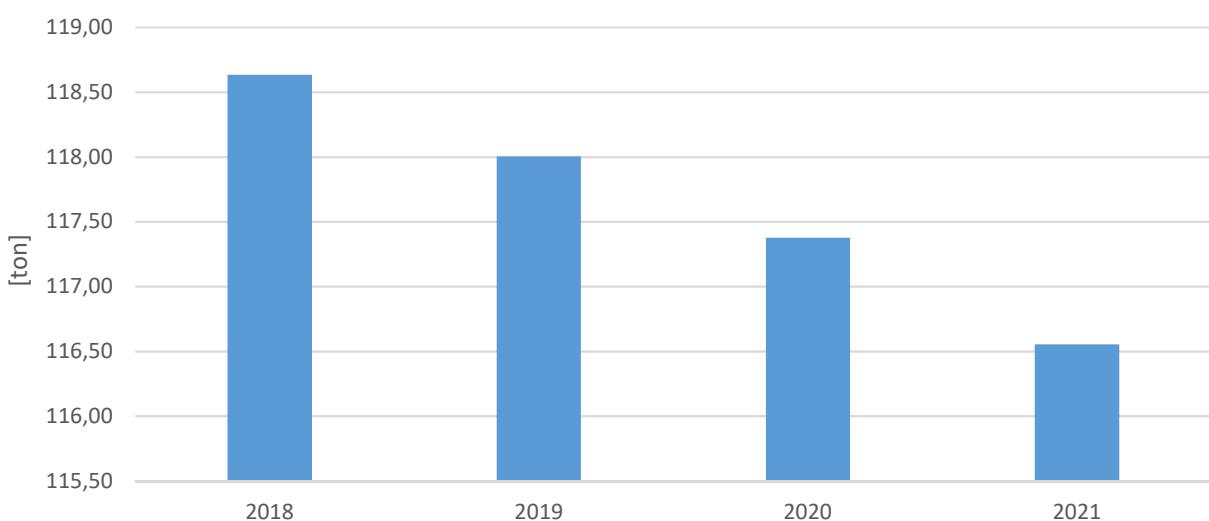

Grafikon 52: Prikaz ocene emisij delcev PM₁₀ v obravnavanem sektorju v letu 2019 in letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.4.2 Ocena emisij predkurzorjev tvorjenja delcev PM_{2,5}

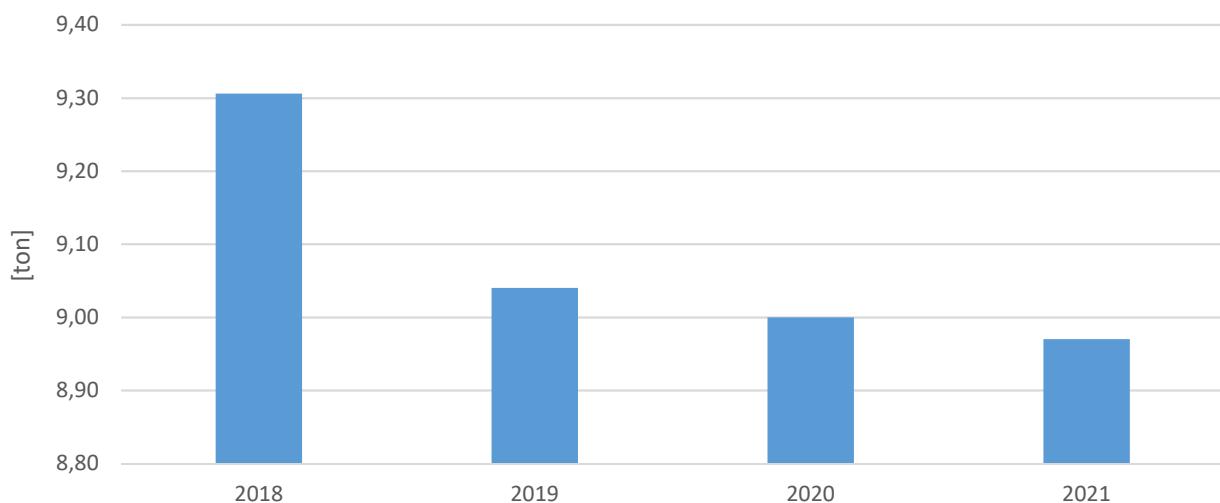
Delci PM₁₀ in PM_{2,5} se glede na izvor uvrščajo med primarne in sekundarne delce. Primarni delci so posledica neposredne emisije prahu v zrak, medtem ko so sekundarni delci posledica kemijske reakcije predkurzorjev (predhodnikov) sekundarnih delcev. Iz sektorja odpadki, mednje sodijo dušikovi oksidi, amonijak in nemetanske hlapne organske snovi.

Odpadki glede na predkurzorje tvorjenja trdnih delcev PM_{2,5}, najpomembnejše prispevajo k emisijam nmHOS.

Grafikon 53: Prikaz ocene emisij nmHOS v obravnavanem sektorju v letu 2019 in letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021.

Poleg nmHOS sektor odpadki pomembnejše prispevajo k emisijam amonijaka.

Grafikon 54: Prikaz ocene emisij NH₃ v obravnavanem sektorju v letu 2019 in letu 2018 ter napoved za leto 2020 in 2021.

5.5 Ocena emisij po sektorjih in po izvoru goriv

V tej sekciji je izveden tabelarični prikaz emisij. Vsi predhodno predstavljeni sektorji in sklopi sektorjev so družno prikazani v preglednici 19, za vsako posamezno onesnaževalo.

5.5.1 Ocena emisij CO₂

Preglednica 19: Ocena emisij ogljikovega dioksida [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	1.988.469	1.889.033	1.723.933	1.789.402	95,0
Pretvorniki energije	773.114	669.821	633.561	632.564	86,6
Trdna goriva	713.119	591.413	556.824	551.368	82,9
Tekoča goriva	830	1.671	1.451	1.423	201,3
Plinasta goriva	59.165	76.737	75.287	79.772	129,7
Industrija	126.186	139.378	133.675	139.600	110,5
Trdna goriva	1.472	1.394	1.381	1.458	94,7
Tekoča goriva	17.511	31.175	27.937	30.135	178,0
Plinasta goriva	107.203	106.809	104.356	108.008	99,6
Promet	792.379	789.947	669.747	729.633	99,7
Tekoča goriva	783.528	782.708	665.404	723.809	99,9
Plinasta goriva	8.851	7.239	4.343	5.825	81,8
Ostala poraba	291.267	284.413	281.493	282.323	97,6
Trdna goriva	48.237	49.292	48.780	48.604	102,2
Tekoča goriva	118.782	113.001	111.292	110.168	95,1
Plinasta goriva	124.248	122.120	121.420	123.552	98,3
Kmetijstvo	2.261	2.229	2.230	2.230	98,6
Poraba goriv in energije	2.256	2.223	2.224	2.225	98,6
Enterična fermentacija	/	/	/	/	/
Ravnanje z gnojem	/	/	/	/	/
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/
Apnenje tal	5,3	5,3	5,3	5,3	100,4
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	3.262	3.245	3.227	3.051	99,5
Deponirani odpadki	3.262	3.245	3.227	3.051	99,5
Čiščenje odpadnih vod	/	/	/	/	/

Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	773.114	669.821	633.561	632.564	86,6
Industrija	126.186	139.378	133.675	139.600	110,5
Promet	792.379	789.947	669.747	729.633	99,7
Ostala poraba	291.267	284.413	281.493	282.323	97,6
Kmetijstvo	2.261	2.229	2.230	2.230	98,6
Odpadki	3.262	3.245	3.227	3.051	99,5
Skupaj	1.988.469	1.889.033	1.723.933	1.789.402	95,0
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Trdna goriva	762.828	642.099	606.985	601.430	84,2
Tekoča goriva	920.651	928.555	806.084	865.534	100,9
Plinasta goriva	299.467	312.905	305.407	317.157	104,5
Kmetijstvo	2.261	2.229	2.230	2.230	98,6
Odpadki	3.262	3.245	3.227	3.051	99,5
Skupaj	1.988.469	1.889.033	1.723.933	1.789.402	95,0

Izmed vseh emisij je količinsko daleč največ emisij CO₂. Ocenjena skupna vrednost emisij CO₂ se je v letu 2019 glede na leto 2018 zmanjšala za 5,0 % oziroma približno 99.436 ton, kar je posledica manjše porabe primarne energije v MOL. V naslednjih dveh letih je pričakovan padec emisij CO₂ zaradi zmanjšanja rabe primarne energije. V letu 2020 je pričakovati večji padec emisij CO₂ zaradi ukrepov za zajezitev COVID-19.

V Mestni občini Ljubljana se je 77,3 % vseh emisij CO₂ proizvedlo v sektorjih Promet in Pretvorniki energije. Sledijo emisije CO₂ v sektorjih Ostala raba s 15,1 % in Industrija s 7,4 %. Bistveno manj pa sta prispevala sektorja Odpadki (0,2 %) in Kmetijstvo (0,1 %).

Glede na vrsto goriva je bilo največ emisij CO₂ proizvedenih iz tekočih goriv, in sicer 49,2 %.

5.5.2 Ocena emisij SO₂

Preglednica 20: Ocena emisij žveplovega dioksida [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	642,49	535,54	508,16	502,78	83,4
Pretvorniki energije	495,34	386,13	362,99	356,31	78,0
Trdna goriva	494,52	384,69	361,69	355,01	77,8
Tekoča goriva	0,52	1,05	0,91	0,89	201,3
Plinasta goriva	0,30	0,39	0,38	0,41	129,7
Industrija	26,19	34,13	31,92	34,08	130,3
Trdna goriva	13,79	13,06	12,94	13,65	94,7
Tekoča goriva	11,11	19,77	17,72	19,11	178,0
Plinasta goriva	1,30	1,29	1,26	1,31	99,6
Promet	2,50	2,21	1,85	2,05	88,4
Tekoča goriva	2,50	2,21	1,85	2,05	88,4
Plinasta goriva	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	100,0
Ostala poraba	118,45	113,07	111,40	110,34	95,5
Trdna goriva	4,74	4,84	4,79	4,77	102,2
Tekoča goriva	112,21	106,75	105,13	104,07	95,1
Plinasta goriva	1,51	1,48	1,47	1,50	98,3
Kmetijstvo	0,01	0,01	0,01	0,01	100,0
Poraba goriv in energije	0,01	0,01	0,01	0,01	100,0
Enterična fermentacija	/	/	/	/	/
Ravnanje z gnojem	/	/	/	/	/
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	/	/	/	/	/
Deponirani odpadki	/	/	/	/	/
Čiščenje odpadnih vod	/	/	/	/	/
Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Pretvorniki energije</i>	495,34	386,13	362,99	356,31	78,0
<i>Industrija</i>	26,19	34,13	31,92	34,08	130,3
<i>Promet</i>	2,50	2,21	1,85	2,05	88,4
<i>Ostala poraba</i>	118,45	113,07	111,40	110,34	95,5
<i>Kmetijstvo</i>	0,01	0,01	0,01	0,01	100,0
<i>Odpadki</i>	/	/	/	/	/
Skupaj	642,49	535,54	508,16	502,78	83,4
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Trdna goriva</i>	513,04	402,59	379,42	373,43	78,5
<i>Tekoča goriva</i>	126,34	129,78	125,61	126,13	102,7
<i>Plinasta goriva</i>	3,11	3,16	3,12	3,21	101,9
<i>Kmetijstvo</i>	0,01	0,01	0,01	0,01	100,0
<i>Odpadki</i>	/	/	/	/	/
Skupaj	642,49	535,54	508,16	502,78	83,4

Ocenjena skupna vrednost emitiranega SO₂ se je v letu 2019 glede na leto 2018 znižala za 16,6 %, kar pomeni približno 106,95 ton. Podobno kot pri CO₂ je to posledica manjše rabe primarne energije.

Med sektorji se je največ emisij SO₂ proizvedlo v sektorjih Pretvorniki energije (72,1 %) in Ostala poraba (21,1 %), ki skupaj prispevata skoraj 93,2 % vseh emisij SO₂.

Največ emisij SO₂ glede na vrsto goriva se je proizvedlo iz trdnih in tekočih goriv. V letu 2019 so trdna goriva prispevala 75,2 %, tekoča pa 24,2 % vseh emisij SO₂.

5.5.3 Ocena emisij N₂O

Preglednica 21: Ocena emisij didušikovega oksida [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	129,33	125,66	123,14	124,66	97,2
Pretvorniki energije	13,07	11,64	10,98	10,98	89,1
Trdna goriva	12,95	11,49	10,83	10,82	88,7
Tekoča goriva	0,01	0,01	0,01	0,01	201,3
Plinasta goriva	0,11	0,14	0,14	0,14	129,7
Industrija	0,36	0,47	0,44	0,46	130,3
Trdna goriva	0,02	0,02	0,02	0,02	94,7
Tekoča goriva	0,14	0,25	0,23	0,24	178,0
Plinasta goriva	0,19	0,19	0,19	0,20	99,6
Promet	19,20	17,09	14,33	15,79	89,0
Tekoča goriva	19,20	17,09	14,33	15,79	89,0
Plinasta goriva	/	/	/	/	/
Ostala poraba	2,91	2,90	2,86	2,85	99,6
Trdna goriva	1,72	1,76	1,74	1,74	102,2
Tekoča goriva	0,96	0,91	0,90	0,89	95,1
Plinasta goriva	0,22	0,22	0,22	0,22	98,3

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Kmetijstvo	57,69	57,31	57,33	57,39	99,3
Poraba goriv in energije	0,40	0,40	0,40	0,40	100,0
Enterična fermentacija	35,51	42,57	42,61	42,67	119,9
Ravnanje z gnojem	16,71	9,34	9,35	9,37	55,9
Kmetijska zemljišča	5,08	5,00	4,97	4,95	98,5
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	36,10	36,26	37,20	37,20	100,4
Deponirani odpadki	7,10	7,26	7,20	7,20	102,3
Čiščenje odpadnih vod	29,00	29,00	30,00	30,00	100,0
<hr/>					
Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	13,07	11,64	10,98	10,98	89,1
Industrija	0,36	0,47	0,44	0,46	130,3
Promet	19,20	17,09	14,33	15,79	89,0
Ostala poraba	2,91	2,90	2,86	2,85	99,6
Kmetijstvo	57,69	57,31	57,33	57,39	99,3
Odpadki	36,10	36,26	37,20	37,20	100,4
Skupaj	129,33	125,66	123,14	124,67	97,2
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Trdna goriva	14,70	13,27	12,60	12,58	90,3
Tekoča goriva	20,31	18,27	15,47	16,94	90,0
Plinasta goriva	0,53	0,55	0,54	0,56	105,2
Kmetijstvo	57,69	57,31	57,33	57,39	99,3
Odpadki	36,10	36,26	37,20	37,20	100,4
Skupaj	129,33	125,66	123,14	124,67	97,2

Ocenjena skupna vrednost emisij N₂O se je v letu 2019 glede na leto 2018 zmanjšala za 2,8 % oz. 3,67 ton emisij N₂O, kot posledica znižanja emisij v sektorjih Promet in Pretvorniki energije.

Med sektorji največji delež emisij N₂O sta proizvedela sektorja Kmetijstvo (45,6 %) in Odpadki (28,9 %), z bistveno manjšim deležem sta sledila sektorja Promet (13,6 %) in Pretvorniki energije (9,3 %). Zanemarljivo majhen delež emisij N₂O pa sta prispevala sektorja Ostala poraba (2,3 %) in Industrija (0,4 %).

5.5.4 Ocena emisij CO

Preglednica 22: Ocena emisij ogljikovega monoksida [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	7.053	6.694	6.002	6.337	94,9
Pretvorniki energije	171,13	188,17	179,80	184,99	110,0
Trdna goriva	129,22	133,68	126,38	128,41	103,4
Tekoča goriva	0,18	0,37	0,32	0,31	201,3
Plinasta goriva	41,73	54,13	53,11	56,27	129,7
Industrija	86,09	97,30	93,00	97,62	113,0
Trdna goriva	14,26	13,51	13,38	14,12	94,7
Tekoča goriva	15,60	27,77	24,88	26,84	178,0
Plinasta goriva	56,23	56,02	54,74	56,65	99,6
Promet	5.114	4.699	4.036	4.367	91,9
Tekoča goriva	5.108	4.692	4.033	4.362	91,9
Plinasta goriva	5,90	6,22	3,73	5,02	105,4
Ostala poraba	1.672	1.700	1.682	1.676	101,7

Trdna goriva	1.522	1.555	1.539	1.534	102,2
Tekoča goriva	91,37	86,92	85,61	84,74	95,1
Plinasta goriva	58,43	57,43	57,10	58,10	98,3
Kmetijstvo	10,50	10,60	10,60	10,60	101,0
Poraba goriv in energije	10,50	10,60	10,60	10,60	101,0
Enterična fermentacija	/	/	/	/	/
Ravnanje z gnojem	/	/	/	/	/
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	/	/	/	/	/
Deponirani odpadki	/	/	/	/	/
Čiščenje odpadnih vod	/	/	/	/	/
<hr/>					
Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Pretvorniki energije</i>	171,13	188,17	179,80	184,99	110,0
<i>Industrija</i>	86,09	97,30	93,00	97,62	113,0
<i>Promet</i>	5.114	4.699	4.036	4.367	91,9
<i>Ostala poraba</i>	1.672	1.700	1.682	1.676	101,7
<i>Kmetijstvo</i>	10,50	10,60	10,60	10,60	101,0
<i>Odpadki</i>	/	/	/	/	/
Skupaj	7.053	6.694	6.002	6.337	94,9
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Trdna goriva</i>	1.666	1.703	1.679	1.676	102,2
<i>Tekoča goriva</i>	5.215	4.807	4.143	4.474	92,2
<i>Plinasta goriva</i>	162,29	173,80	168,67	176,04	107,1
<i>Kmetijstvo</i>	10,50	10,60	10,60	10,60	101,0
<i>Odpadki</i>	/	/	/	/	/
Skupaj	7.053	6.694	6.002	6.337	94,9

Ocenjena skupna vrednost emisij CO se je v letu 2019 glede na leto 2018 zmanjšala za okoli 5,1 %, kar znaša 359,21 ton emisij in je predvsem posledica zmanjšanja emisij v sektorju Promet. Med sektorji sta največ emisij CO proizvedla sektorja Promet (70,2 %) in Ostala poraba (25,4 %), saj sta skupaj prispevala okoli 95,6 % vseh emisij CO.

Glede na vrsto goriva se je največji delež emisij CO proizvedel iz tekočih goriv (71,8 %), sledile so emisije iz trdnih goriv (25,4 %).

5.5.5 Ocena emisij nmHOS

Preglednica 23: Ocena emisij nemetanskih hlapnih organskih spojin [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	942,42	881,03	737,96	800,19	93,5
Pretvorniki energije	17,78	17,94	17,07	17,38	100,9
Trdna goriva	14,99	14,31	13,51	13,61	95,5
Tekoča goriva	0,01	0,02	0,02	0,02	201,3
Plinasta goriva	2,78	3,61	3,54	3,75	129,7
Industrija	51,86	56,24	54,11	56,44	108,4
Trdna goriva	1,36	1,29	1,28	1,35	94,7
Tekoča goriva	5,91	10,52	9,43	10,17	178,0
Plinasta goriva	44,60	44,43	43,41	44,93	99,6
Promet	617,96	550,07	412,03	472,75	89,0
Tekoča goriva	617,36	549,43	411,65	472,23	89,0

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Plinasta goriva	0,60	0,64	0,38	0,52	106,7
Ostala poraba	134,58	137,28	135,87	135,46	102,0
Trdna goriva	129,21	132,03	130,66	130,19	102,2
Tekoča goriva	1,11	1,05	1,04	1,03	95,1
Plinasta goriva	4,27	4,20	4,17	4,25	98,3
Kmetijstvo	1,60	1,50	1,50	1,60	93,8
Poraba goriv in energije	1,60	1,50	1,50	1,60	93,8
Enterična fermentacija	/	/	/	/	/
Ravnanje z gnojem	/	/	/	/	/
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	118,63	118,00	117,38	116,55	99,5
Deponirani odpadki	118,63	118,00	117,38	116,55	99,5
Čiščenje odpadnih vod	/	/	/	/	/
Ocenja ocena emisij po sektorjih					
	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	17,78	17,94	17,07	17,38	100,9
Industrija	51,86	56,24	54,11	56,44	108,4
Promet	617,96	550,07	412,03	472,75	89,0
Ostala poraba	134,58	137,28	135,87	135,46	102,0
Kmetijstvo	1,60	1,50	1,50	1,60	93,8
Odpadki	118,63	118,00	117,38	116,55	99,5
Skupaj	942,42	881,03	737,96	800,19	93,5
Ocenja ocena emisij po izvoru					
	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Trdna goriva	145,55	147,63	145,45	145,15	101,4
Tekoča goriva	624,39	561,02	422,13	483,44	89,9
Plinasta goriva	52,25	52,88	51,50	53,45	101,2
Kmetijstvo	1,60	1,50	1,50	1,60	93,8
Odpadki	118,63	118,00	117,38	116,55	99,5
Skupaj	942,42	881,03	737,96	800,19	93,5

Ocenjena skupna vrednost emisij nmHOS se je v letu 2019 glede na leto 2018 znižala za okoli 6,5 %, kar pomeni 61,39 ton emisij in je predvsem posledica znižanja emisij v sektorju Promet.

Največ emisij nmHOS se je proizvedlo v sektorjih Promet, Ostala poraba in Odpadki, ki so v MOL skupaj prispevali okoli 91,4 % vseh emisij nmHOS. Glede na vrsto goriva se je največji delež emisij nmHOS proizvedel iz tekočih goriv in sicer 63,7 % vseh emisij nmHOS.

5.5.6 Ocena emisij CH₄

Preglednica 24: Ocena emisij metana [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	3.294	3.286	3.227	3.243	99,8
Pretvorniki energije	31,87	36,54	34,64	35,58	114,7
Trdna goriva	30,77	35,09	33,22	34,08	114,0
Tekoča goriva	0,03	0,07	0,06	0,06	201,3
Plinasta goriva	1,07	1,39	1,36	1,44	129,7
Industrija	2,80	3,34	3,16	3,33	119,2
Trdna goriva	0,15	0,15	0,14	0,15	94,7
Tekoča goriva	0,71	1,26	1,13	1,22	178,0

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Plinasta goriva	1,94	1,93	1,89	1,95	99,6
Promet	127,70	117,66	70,59	88,24	92,1
Tekoča goriva	123,10	113,16	67,89	84,42	91,9
Plinasta goriva	4,60	4,50	2,70	3,82	97,8
Ostala poraba	156,47	158,33	156,66	156,23	101,2
Trdna goriva	129,21	132,03	130,66	130,19	102,2
Tekoča goriva	16,03	15,25	15,02	14,87	95,1
Plinasta goriva	11,24	11,04	10,98	11,17	98,3
Kmetijstvo	420,94	426,05	426,47	427,11	101,2
Poraba goriv in energije	0,20	0,20	0,20	0,20	100,0
Enterična fermentacija	302,93	306,61	306,92	307,38	101,2
Ravnanje z gnojem	117,81	119,24	119,36	119,54	101,2
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Odpadki	2.554	2.544	2.536	2.533	99,6
Deponirani odpadki	1.779	1.769	1.760	1.757	99,5
Čiščenje odpadnih vod	775	775	776	776	100,0
<hr/>					
Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Pretvorniki energije</i>	31,87	36,54	34,64	35,58	114,7
<i>Industrija</i>	2,80	3,34	3,16	3,33	119,2
<i>Promet</i>	127,70	117,66	70,59	88,24	92,1
<i>Ostala poraba</i>	156,47	158,33	156,66	156,23	101,2
<i>Kmetijstvo</i>	420,94	426,05	426,47	427,11	101,2
<i>Odpadki</i>	2.554	2.544	2.536	2.533	99,6
Skupaj	3.294	3.286	3.227	3.243	99,8
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Trdna goriva</i>	160,13	167,27	164,03	164,42	104,5
<i>Tekoča goriva</i>	139,87	129,74	84,10	100,57	92,8
<i>Plinasta goriva</i>	18,85	18,86	16,93	18,39	100,1
<i>Kmetijstvo</i>	420,94	426,05	426,47	427,11	101,2
<i>Odpadki</i>	2.554	2.544	2.536	2.533	99,6
Skupaj	3.294	3.286	3.227	3.243	99,8

Ocenjena skupna vrednost emisij CH₄ se je v letu 2019 glede na leto 2018 znižala za 0,2 % oziroma za 7,32 ton emisij zaradi znižanja emisij CH₄ v sektorjih Promet in Odpadki. Predvidevamo, da se bodo količine emisij obravnavanega toplogrednega plina v letu 2020 glede na leto 2019 zmanjšale.

Največ emisij CH₄ se je proizvedlo v sektorjih Odpadki (77,4 %) in Kmetijstvo (13,0 %), in sicer 90,4 % vseh emisij CH₄. Sledila sta sektor Ostala poraba s 4,8 % in Promet s 3,6 % vseh emisij CH₄.

5.5.7 Ocena emisij trdnih delcev PM

Preglednica 25: Ocena emisij delcev PM skupaj [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	347,70	371,17	342,31	357,69	106,7
Pretvorniki energije	146,05	178,41	169,12	174,56	122,2
Trdna goriva	145,03	177,03	167,78	173,15	122,1
Tekoča goriva	0,07	0,15	0,13	0,12	201,3
Plinasta goriva	0,95	1,24	1,21	1,28	129,7
Industrija	8,14	11,72	10,79	11,54	144,0

Trdna goriva	1,90	1,80	1,78	1,88	94,7
Tekoča goriva	4,73	8,41	7,54	8,13	178,0
Plinasta goriva	1,51	1,51	1,47	1,52	99,6
Promet	122,54	108,85	90,95	100,37	88,8
Tekoča goriva	122,50	108,80	90,92	100,33	88,8
Plinasta goriva	0,04	0,05	0,03	0,04	125,0
Ostala poraba	70,35	71,56	70,82	70,60	101,7
Trdna goriva	64,60	66,02	65,33	65,09	102,2
Tekoča goriva	3,05	2,90	2,85	2,82	95,1
Plinasta goriva	2,70	2,65	2,64	2,68	98,3
Kmetijstvo	0,62	0,62	0,62	0,62	99,9
Poraba goriv in energije	0,62	0,62	0,62	0,62	99,9
Enterična fermentacija	/	/	/	/	/
Ravnanje z gnojem	/	/	/	/	/
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	0,03	0,03	0,03	0,03	100,0
Deponirani odpadki	0,03	0,03	0,03	0,03	100,0
Čiščenje odpadnih vod	/	/	/	/	/

Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Pretvorniki energije</i>	146,05	178,41	169,12	174,56	122,2
<i>Industrija</i>	8,14	11,72	10,79	11,54	144,0
<i>Promet</i>	122,54	108,85	90,95	100,37	88,8
<i>Ostala poraba</i>	70,35	71,56	70,82	70,60	101,7
<i>Kmetijstvo</i>	0,62	0,62	0,62	0,62	99,9
<i>Odpadki</i>	0,03	0,03	0,03	0,03	100,0
Skupaj	347,73	371,20	342,34	357,72	106,7
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Trdna goriva</i>	211,53	244,84	234,90	240,13	115,7
<i>Tekoča goriva</i>	130,34	120,26	101,44	111,41	92,3
<i>Plinasta goriva</i>	5,20	5,44	5,35	5,53	104,6
<i>Kmetijstvo</i>	0,62	0,62	0,62	0,62	99,9
<i>Odpadki</i>	0,03	0,03	0,03	0,03	100,0
Skupaj	347,73	371,20	342,34	357,72	106,7

Ocenjena skupna vrednost emisij delcev PM se je v letu 2019 glede na leto 2018 povečala za 6,7 %, kar pomeni 23,47 ton emisij in je posledica povečanja emisij predvsem v sektorju Pretvorniki energije.

Največ delcev PM se je proizvedlo v sektorjih Pretvorniki energije in Promet, skupaj sta prispevala 77,4 % vseh emisij delcev PM. V letu 2019 se je delež delcev PM iz Pretvornikov energije povečal za 22,2 %, medtem ko se je v sektorju Promet znižal za 11,2 %.

Glede na vrsto goriva se je največ emisij delcev PM proizvedlo iz trdnih goriv (66,0 %), sledijo tekoča goriva z 32,4 %.

Preglednica 26: Ocena emisij delcev 0 – 10 [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	330,77	350,85	322,92	337,77	106,1
Pretvorniki energije	132,25	161,28	152,89	157,79	121,9
Trdna goriva	131,26	159,97	151,61	156,44	121,9
Tekoča goriva	0,04	0,07	0,06	0,06	201,3

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Plinasta goriva	0,95	1,24	1,21	1,28	129,7
Industrija	8,03	11,62	10,69	11,43	144,7
Trdna goriva	1,79	1,70	1,68	1,77	94,7
Tekoča goriva	4,73	8,41	7,54	8,13	178,0
Plinasta goriva	1,51	1,51	1,47	1,52	99,6
Promet	122,54	108,85	90,95	100,37	88,8
Tekoča goriva	122,50	108,80	90,92	100,33	88,8
Plinasta goriva	0,04	0,05	0,03	0,04	125,0
Ostala poraba	67,33	68,48	67,77	67,56	101,7
Trdna goriva	61,59	62,94	62,28	62,06	102,2
Tekoča goriva	3,05	2,90	2,85	2,82	95,1
Plinasta goriva	2,70	2,65	2,64	2,68	98,3
Kmetijstvo	0,62	0,62	0,62	0,62	100,4
Poraba goriv in energije	0,62	0,62	0,62	0,62	100,4
Enterična fermentacija	/	/	/	/	/
Ravnanje z gnojem	/	/	/	/	/
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	113,3
Deponirani odpadki	0,015	0,017	0,016	0,016	113,3
Čiščenje odpadnih vod	/	/	/	/	/

Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Pretvorniki energije	132,25	161,28	152,89	157,79	121,9
Industrija	8,03	11,62	10,69	11,43	144,7
Promet	122,54	108,85	90,95	100,37	88,8
Ostala poraba	67,33	68,48	67,77	67,56	101,7
Kmetijstvo	0,62	0,62	0,62	0,62	100,4
Odpadki	0,015	0,017	0,016	0,016	113,3
Skupaj	330,79	350,87	322,94	337,79	350,87
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
Trdna goriva	194,64	224,60	215,58	220,27	115,4
Tekoča goriva	130,31	120,18	101,38	111,35	92,2
Plinasta goriva	5,20	5,44	5,35	5,53	104,6
Kmetijstvo	0,62	0,62	0,62	0,62	100,4
Odpadki	0,02	0,02	0,02	0,02	113,3
Skupaj	330,79	350,87	322,94	337,79	106,1

Ocenjena skupna vrednost emisij delcev PM₁₀ se je v letu 2019 glede na leto 2018 povečala za 6,1 %, kar pomeni 20,08 ton emisij in je posledica povečanja predvsem v sektorju Pretvorniki energije.

Med sektorji sta največ delcev PM₁₀ proizvedla sektorja Pretvorniki energije in Promet, ki sta v Mestni občini Ljubljana skupaj prispevala okoli 77,0 % vseh emisij delcev PM₁₀, od tega Pretvorniki energije 46,0 % in Promet 31,0 %.

Glede na vrsto goriva se je največ emisij delcev PM₁₀ proizvedlo iz trdnih goriv (64,0 %), sledila so tekoča goriva z 34,3 %.

Preglednica 27: Ocena emisij delcev 0 – 2,5 [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	302,48	319,55	280,35	304,31	105,6
Pretvorniki energije	114,41	139,15	131,91	136,12	121,6
Trdna goriva	113,45	137,89	130,68	134,82	121,5
Tekoča goriva	0,01	0,02	0,02	0,02	201,3
Plinasta goriva	0,95	1,24	1,21	1,28	129,7
Industrija	7,89	11,49	10,56	11,30	145,5
Trdna goriva	1,65	1,57	1,55	1,64	94,7
Tekoča goriva	4,73	8,41	7,54	8,13	178,0
Plinasta goriva	1,51	1,51	1,47	1,52	99,6
Promet	113,54	101,15	70,81	90,03	89,1
Tekoča goriva	113,50	101,12	70,80	90,02	89,1
Plinasta goriva	0,04	0,03	0,01	0,02	75,0
Ostala poraba	66,04	67,16	66,46	66,26	101,7
Trdna goriva	60,30	61,62	60,98	60,75	102,2
Tekoča goriva	3,05	2,90	2,85	2,82	95,1
Plinasta goriva	2,70	2,65	2,64	2,68	98,3
Kmetijstvo	0,60	0,60	0,60	0,61	100,3
Poraba goriv in energije	0,60	0,60	0,60	0,61	100,3
Enterična fermentacija	/	/	/	/	/
Ravnanje z gnojem	/	/	/	/	/
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1	100,0
Deponirani odpadki	0,002	0,002	0,002	0,002	100,0
Čiščenje odpadnih vod	/	/	/	/	/
Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Pretvorniki energije</i>	114,41	139,15	131,91	136,12	121,6
<i>Industrija</i>	7,89	11,49	10,56	11,30	145,5
<i>Promet</i>	113,54	101,15	70,81	90,03	89,1
<i>Ostala poraba</i>	66,04	67,16	66,46	66,26	101,7
<i>Kmetijstvo</i>	0,60	0,60	0,60	0,61	100,3
<i>Odpadki</i>	0,002	0,002	0,002	0,002	100,0
Skupaj	302,48	319,55	280,35	304,31	105,6
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Trdna goriva</i>	175,40	201,08	193,21	197,21	114,6
<i>Tekoča goriva</i>	121,28	112,45	81,21	100,99	92,7
<i>Plinasta goriva</i>	5,20	5,42	5,33	5,50	104,3
<i>Kmetijstvo</i>	0,60	0,60	0,60	0,61	100,3
<i>Odpadki</i>	0,002	0,002	0,002	0,002	100,0
Skupaj	302,48	319,55	280,35	304,31	105,6

Ocenjena skupna vrednost emisij delcev PM_{2,5} se je v letu 2019 glede na leto 2018 povečala za okoli 5,6 %, kar pomeni 17,07 ton emisij in je posledica povečanja emisij predvsem v sektorju Pretvorniki energije. Med sektorji se je največ delcev PM_{2,5} proizvedlo v sektorjih Pretvorniki energije (43,5 %) in Promet (31,7 %). Glede na vrsto goriva je bil največji delež emisij delcev PM_{2,5} proizведен iz trdnih goriv (62,9 %), sledijo tekoča goriva (35,2 %).

5.5.8 Ocena količin deponiranega pepela

Preglednica 28: Deponirani pepel [ton].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	14.865	12.340	12.259	12.262	83,0
Pretvorniki energije	13.736	11.226	11.154	11.155	81,7
Trdna goriva	13.736	11.226	11.154	11.155	81,7
Tekoča goriva	/	/	/	/	/
Plinasta goriva	/	/	/	/	/
Industrija	39,83	35,66	33,28	34,28	89,5
Trdna goriva	39,83	35,66	33,28	34,28	89,5
Tekoča goriva	/	/	/	/	/
Plinasta goriva	/	/	/	/	/
Promet	/	/	/	/	/
Tekoča goriva	/	/	/	/	/
Plinasta goriva	/	/	/	/	/
Ostala poraba	1.089	1.078	1.072	1.073	99,0
Trdna goriva	1.089	1.078	1.072	1.073	99,0
Tekoča goriva	/	/	/	/	/
Plinasta goriva	/	/	/	/	/
Kmetijstvo	/	/	/	/	/
Poraba goriv in energije	/	/	/	/	/
Enterična fermentacija	/	/	/	/	/
Ravnanje z gnojem	/	/	/	/	/
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	/	/	/	/	/
Deponirani odpadki	/	/	/	/	/
Čiščenje odpadnih vod	/	/	/	/	/
Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Pretvorniki energije</i>	13.736	11.226	11.154	11.155	81,7
<i>Industrija</i>	39,83	35,66	33,28	34,28	89,5
<i>Promet</i>	/	/	/	/	/
<i>Ostala poraba</i>	1.089	1.078	1.072	1.073	99,0
<i>Kmetijstvo</i>	/	/	/	/	/
<i>Odpadki</i>	/	/	/	/	/
Skupaj	14.865	12.340	12.259	12.262	83,0
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Trdna goriva</i>	14.865	12.340	12.259	12.262	83,0
<i>Tekoča goriva</i>	/	/	/	/	/
<i>Plinasta goriva</i>	/	/	/	/	/
<i>Kmetijstvo</i>	/	/	/	/	/
<i>Odpadki</i>	/	/	/	/	/
Skupaj	14.865	12.340	12.259	12.262	83,0

Največ deponiranega pepela je nastalo v sektorju Pretvorniki energije. V letu 2019 je omenjeni sektor proizvedel 91,0 % celotnega deponiranega pepela. Emisije pepela, predvsem iz sektorja Ostala raba, so povezane s kakovostjo zgorevanja, slednje pa je odvisno od kurilnih naprav in vrste lesne biomase. Sektor Ostala raba je proizvedel 8,7 % celotnega deponiranega pepela, nekaj malega pa je prispeval tudi sektor Industrija. V prihodnjih letih je predvsem zaradi spremembe v shemi porabe energentov v TE-TOL pričakovano zmanjšanje količin deponiranega pepela.

5.5.9 Ocena emisij Pb

Preglednica 29: Ocena emisij svinca [kg].

	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
SKUPAJ	1.005	901	757	837	89,7
Pretvorniki energije	16,74	20,73	19,70	20,34	123,8
Trdna goriva	16,69	20,68	19,60	20,26	123,9
Tekoča goriva	0,046	0,046	0,092	0,080	100,0
Plinasta goriva	0,002	0,002	0,002	0,002	100,0
Industrija	2,07	2,07	1,98	1,96	100,0
Trdna goriva	2,05	2,05	1,94	1,93	100,0
Tekoča goriva	0,019	0,019	0,034	0,030	100,0
Plinasta goriva	/	/	/	/	/
Promet	981,64	874,09	731,14	810,78	89,0
Tekoča goriva	981,64	874,09	731,14	810,78	89,0
Plinasta goriva	/	/	/	/	/
Ostala poraba	0,023	0,023	0,022	0,021	100,0
Trdna goriva	/	/	/	/	/
Tekoča goriva	0,019	0,019	0,018	0,018	100,0
Plinasta goriva	0,003	0,003	0,003	0,003	100,0
Kmetijstvo	4,20	4,26	4,26	4,26	101,5
Poraba goriv in energije	4,20	4,26	4,26	4,26	101,5
Enterična fermentacija	/	/	/	/	/
Ravnanje z gnojem	/	/	/	/	/
Kmetijska zemljišča	/	/	/	/	/
Apnenje tal	/	/	/	/	/
Uporaba uree	/	/	/	/	/
Odpadki	/	/	/	/	/
Deponirani odpadki	/	/	/	/	/
Čiščenje odpadnih vod	/	/	/	/	/
<hr/>					
Ocena emisij po sektorjih	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Pretvorniki energije</i>	16,74	20,73	19,70	20,34	123,8
<i>Industrija</i>	2,07	2,07	1,98	1,96	100,0
<i>Promet</i>	981,64	874,09	731,14	810,78	89,0
<i>Ostala poraba</i>	0,023	0,023	0,022	0,021	100,0
<i>Kmetijstvo</i>	4,20	4,26	4,26	4,26	101,5
<i>Odpadki</i>	/	/	/	/	/
Skupaj	1.005	901	757	837	89,7
Ocena emisij po izvoru	2018 Realizacija	2019 Realizacija	2020 Napoved	2021 Napoved	Indeks 19:18
<i>Trdna goriva</i>	18,74	22,73	21,55	22,18	121,3
<i>Tekoča goriva</i>	981,73	874,17	731,28	810,91	89,0
<i>Plinasta goriva</i>	0,005	0,005	0,005	0,005	100,0
<i>Kmetijstvo</i>	4,20	4,26	4,26	4,26	101,5
<i>Odpadki</i>	/	/	/	/	/
Skupaj	1.005	901	757	837	89,7

Ocenjena skupna vrednost emisij Pb se je v letu 2019 glede na leto 2018 zmanjšala za 10,3 %, kar je znašalo 103,5 ton emisij in je predvsem posledica znižanja emisij v sektorju Promet. Predvidevamo, da se bodo količine emisij obravnavanega onesnaževala zunanjega zraka v letu 2020 še nekoliko znižale, medtem ko za leto 2021 pričakujemo dvig glede na predhodno leto. Največ emisij Pb se je proizvedlo v sektorju Promet, ki je prispeval 97,0 % vseh emisij Pb. Glede na vrsto goriva se je največ emisij Pb proizvedlo iz tekočih goriv.

(97,0 %), majhen delež pa iz trdnih goriv (2,5 %), medtem ko so plinasta goriva predstavljala zanemarljivo majhen delež.

5.6 Delež porabe in ocena emisij iz prometnih sredstev javnih podjetij MOL in MU MOL

Delež porabe in ocena emisij iz prometnih sredstev javnih podjetij MOL in MU MOL je bilo izračunano na podlagi podatkov, posredovanih s strani MOL in so bili pridobljeni s strani Javnega Holdinga Ljubljana ter Sekretariata Mestne Uprave. Podatke, katere so nam posredovali, vsebujejo podatke o številu vozil javnega cestnega prometa, ki so v uporabi, znamki posameznega vozila, letu izdelave vozila, pogonskem energentu (bencin, diesel, plin, električna energija, drugo), o letnem številu prevoženih kilometrov posameznega vozila in njegovi povprečni porabi [l/100 km].

Delež porabe in ocena emisij iz prometnih sredstev je bila izdelana na podlagi podatkov prometnih sredstev sledenih javnih podjetij:

- Javno podjetje VOKA SNAGA, d.o.o. (JP VOKA SNAGA).
- JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. (JHL),
- JAVNO PODJETJE ENERGETIKA (JP ENERGETIKA),
- Javni potniški promet LPP (MPP, MLP in službena vozila),
- JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKA PARKIRIŠČA IN TRŽNICE, d.o.o. (JP LPT),
- ŽALE javno podjetje, d.o.o. (JP ŽALE) ter
- MESTNA OBČINA LJUBLJANA (MU MOL).

5.6.1 Poraba goriv in pogonskih energentov prometnih sredstev javnih podjetij v MOL

Preglednica 30: Poraba goriv in pogonskih energentov motornih vozil v lasti MOL in MU MOL, leta 2019.

	2019
JP VOKA SNAGA	
DIZEL (l)	1.285.339,1
BENCIN (l)	23.095,8
ZEMELJSKI PLIN (kg)	218.139,1
UTEKOČINJEN NAFTNI PLIN (kg)	6.091,2
ELEKTRIČNA ENERGIJA (kWh)	7.763,6
JHL	
BENCIN (l)	428,5
DIZEL (l)	680,0
ELEKTRIČNA ENERGIJA (kWh)	63,0
JP ENERGETIKA	
DIZEL (l)	18.785,7
BENCIN (l)	13.647,2
ZEMELJSKI PLIN (kg)	22.183,9
ELEKTRIČNA ENERGIJA (kWh)	462,5
LPP	
DIZEL (l)	4.869.250,2
BENCIN (l)	296,0
ZEMELJSKI PLIN (kg)	2.352.700,0
ELEKTRIČNA ENERGIJA (kWh)	34.478,9
JP LPT	
DIZEL (l)	49.570,0

	<i>BENCIN (l)</i>	4.714,2
	<i>ZEMELJSKI PLIN (kg)</i>	7.164,6
	<i>ELEKTRIČNA ENERGIJA (kWh)</i>	1.186,6
JP ŽALE		
	<i>DIZEL (l)</i>	29.659,6
	<i>BENCIN (l)</i>	12.281,0
	<i>ZEMELJSKI PLIN (kg)</i>	4.845,1
	<i>ELEKTRIČNA ENERGIJA (kWh)</i>	316,5
MU MOL		
	<i>DIZEL (l)</i>	7.788,2
	<i>ZEMELJSKI PLIN (kg)</i>	34.005,6
	<i>ELEKTRIČNA ENERGIJA (kWh)</i>	3.150,0

Vir podatkov: Javna podjetja v MOL in MU MOL, lastni preračuni.

Iz izračunov o povprečni porabi goriv in pogonskih energentov iz javnih podjetij v MOL in MU MOL za leto 2019 vidimo, da je javno podjetje LPP tisto, kjer se porabi največ goriva in pogonskih energentov.

Letna poraba goriv in pogonskih energentov vseh javnih podjetij v MOL in MU MOL je za leto 2019 prikazana v naslednji preglednici:

Preglednica 31: Skupna poraba goriv in pogonskih energentov javnih podjetij v MOL in MU MOL leta 2019.

	2019		2019
Dizel [l]	6.261.072,9	Dizel [kWh]	61.976.733,0
Bencin [l]	54.462,6	Bencin [kWh]	477.828,0
Zemeljski plin [kg]	2.639.038,2	Zemeljski plin [kWh]	36.289.414,7
Utekočinjen naftni plin [l]	6.091,2	Utekočinjen naftni plin [kWh]	42.199,9
Električna energija [kWh]	47.421,0	Električna energija [kWh]	47.421,0

Vir podatkov: Javna podjetja MOL in MU MOL, lastni preračuni.

Podatki o letni porabi goriv in pogonskih energentov vseh javnih podjetij v MOL in MU MOL kažejo na najvišjo porabijo dizelskega goriva (62,71 %), sledi mu poraba zemeljskega plina (36,72 %), bencina (0,48 %), električne energije (0,05 %), najmanj pa utekočinjenega naftnega plina (0,04 %). Slednje ugotovitve nakažejo na zavedanje pomena uporabe čistejših virov energije, kot je na primer zemeljski plin, saj je drugi po porabljeni količini letne porabe.

Preglednica 32: Poraba goriv in pogonskih energentov po posameznih javnih podjetij MOL in MU MOL leta 2019.

	Poraba energije v MWh leta 2019				
	DIZEL	BENCIN	ZEMELJSKI PLIN	UTEKOČINJEN NAFTNI PLIN	ELEKTRIČNA ENERGIJA
JP VOKA SNAGA	12.723,2	202,6	2.999,6	42,2	7,8
JHL	6,7	3,8	0,0	0,0	0,1
JP ENERGETIKA	186,0	119,7	305,1	0,0	0,5
LPP	48.199,4	2,6	32.352,0	0,0	34,5
JP LPT	490,7	41,4	98,5	0,0	1,2
JP ŽALE	293,6	107,7	66,6	0,0	0,3
MU MOL	77,1	0,0	467,6	0,0	3,2
SKUPAJ	61.976,7	477,8	36.289,4	42,2	47,4
DELEŽ	62,71%	0,48%	36,72%	0,04%	0,05%

Vir podatkov: Javna podjetja MOL in MU MOL.

Leta 2019 se je celotna poraba goriv in pogonskih energentov, v primerjavi z letom 2018 v JP v lasti MOL in MU MOL povečala. Poraba je leta 2019 znašala 98.833,5 MWh, leta 2018 pa 97.358,7 MWh.

5.6.2 Ocena emisij iz prometnih sredstev javnih podjetij v MOL

Preglednica v nadaljevanju prikazuje količino emisij posameznih onesnaževal zunanjega zraka, vir katerih so prometna sredstva javnih podjetij MOL in MU MOL.

Preglednica 33: Ocena emisij iz prometnih sredstev javnih podjetij MOL in MU MOL leta 2018 in 2019.

	2018	2019
CO2	23.556,36	23.796,96
CO	63,47	52,18
NOx	166,91	161,76
PM	5,67	5,75
N2O	0,46	0,46
NH3	0,19	0,20
SO2	0,05	0,05
Pb	0,03	0,03
CH4	5,15	5,32
NmVOC	9,12	7,26
Benzen	0,16	0,13
Toluen	0,30	0,24
Xilen	0,20	0,16

Vir podatkov: Javna podjetja MOL in MU MOL in lastni preračun.

Podatki o količini emisij prometnih sredstev javnih podjetij v MOL za leto 2019 kažejo na povečanje izpustov emisij obravnavanih onesnažil zunanjega zraka, v primerjavi z letom 2018. Razlog za povečanje emisij je v povečani porabi goriv v voznem parku MU MOL in ostalih JP v lati MOL. Povečanje emisij pa ni sorazmerno povečanju porabe goriv, saj je prišlo do zamenjave vozil (zamenjava starejših vozil z novejšimi ter zamenjava z vozili, ki delujejo na pogon, kateri je okolju prijaznejšimi - kot je na primer električna energija, zemeljski plin). Povečanje emisij je manjše, kot je povečanje porabe goriv in pogonskih energentov.

6 ZAKLJUČEK

Energetska bilanca Mestne občine Ljubljana za leto 2019 obravnava porabo energije in posledično nastale emisije po posameznih sektorjih, za leto 2018 in 2019 ter tudi napoved za leto 2020 in 2021. Podatki za leto 2018 so v dokument vključeni zaradi boljšega vpogleda v trende rabe energije in nastale emisije na območju MOL. Na podlagi podrobne analize podatkov, ki se nanašajo na porabo energije in na nastale emisije v MOL, za sektorje industrija, pretvorniki energije, ostala poraba, promet, kmetijstvo in odpadki, podajamo naslednje ugotovitve in zaključke:

- V letu 2019 je bruto domača poraba znašala 35,99 PJ energije. Poraba bruto domače porabe se je v primerjavi z letom 2018 znižala, čemur je botrovala predvsem manjša poraba energije v sektorjih Pretvorniki energije in Ostala raba. Opazna je rast rabe energije v sektorjih Industrija (7,3 %) in Promet (0,5 %), padec rabe energije pa je zaznan v sektorjih Pretvorniki energije (9,3 %), Ostala poraba (4,2 %) in kmetijstvo (0,1 %).
- Energetska odvisnost Mestne občine Ljubljana je v obravnavanem obdobju še na visokem nivoju in je v letu 2019 znašala 98,66 %. Tudi v prihajajočih letih v deležu energetske odvisnosti ne gre pričakovati večjih sprememb.
- Raba energije v sektorju Pretvorniki energije je v letu 2019 znašala 8.219 TJ in je bila nižja v primerjavi z letom 2018, ko je ta znašala 9.062 TJ. Večinski delež (6.506 TJ) je predstavljala raba trdnih goriv, k temu je največ prispevalo delovanje TE-TOL, ki je za proizvodnjo toplotne in električne energije uporabljala premog in lesne sekance, sledila so plinasta goriva (1.388 TJ). Padec porabe v sektorju gre pripisati predvsem manjši porabi energenta premog za delovanje TE-TOL.
- Neto končna poraba je v letu 2019 znašala 27.777, kar je manj kot v letu 2018 (27.812 TJ). Največji delež porabe je bil v obeh letih zabeležen v sektorju Promet (11.367 TJ oz. 40,9 %), kjer 97,4 % porabe predstavljajo tekoča goriva. Sledil je sektor Ostala raba (10.837 TJ oz. 39,0 %), kjer je največji delež predstavljala poraba električne energije s 32,0 %. Preostanek rabe končne energije predstavlja sektorja Industrija (5.544 TJ oz. 20,0 %) in Kmetijstvo (30 TJ oz. 0,1 %).
- Skoraj polovico končne porabe energije (47,0 %) glede na vrsto goriva so predstavljala tekoča goriva. V letu 2019 je bil zaznan porast rabe motornih goriv (49 TJ oz. 0,4 %), medtem ko je pričakovati padec v letu 2020 in dvig porabe v letu 2021, glede na predhodno leto. Večino preostale porabe tekočih goriv je zabeležene v sektorju Ostala raba in predstavlja energijo za ogrevanje prostorov gospodinjstev in storitvenih dejavnosti. Zaradi nadaljnje postopne širiteve omrežja daljinskega ogrevanja in omrežja zemeljskega plina na območju MOL gre v prihodnjih letih pričakovati nekolikšen upad porabe tekočih goriv v tem sektorju.
- Količina proizvedenih emisij CO₂ se je v letu 2019 glede na leto 2018 zmanjšalo za 5,0 % (oz. 99.436 ton), kar je bilo v veliki meri rezultat manjše količine emisij v sektorju Pretvorniki energije (13,4 % oz. 103.293 ton). Emisije CO₂ so se v sektorju Industrija povečale za 10,5 % oz. 13.192 ton. K emisijam CO₂ sta največ prispevala sektorja Pretvorniki in Promet, ki sta skupaj prispevala 77,3 % emisij CO₂, od tega malenkost več sektor Promet (41,8 %).
- V sektorjih Pretvorniki energije in Promet so bile proizvedene predvsem emisije CO₂, ki jih je količinsko največ, medtem ko je večinski delež emisij N₂O in CH₄ nastal v sektorjih Kmetijstvo in Odpadki. Od tega je v letu 2019 je 45,6 % vseh emisij N₂O nastalo v kmetijstvu, 77,4 % vseh emisij CH₄ pa iz odpadkov.
- V sektorjih Pretvorniki in Promet je bilo največ nastalih emisij delcev PM, skupaj preko 77,4 %. Glede na izvor goriva so bili glavni onesnaževalci z delci PM trdna goriva (66,0 %).

- Za leto 2020 je predvidena nižja raba energije glede na predhodno leto. Za leto 2020 je predvidena negativna gospodarska rast zaradi ukrepov za omejitve COVID – 19, medtem ko je v letu 2021 predvidena ponovna gospodarska rast glede na leto 2020. Vse to pa vpliva na število delovnih mest, število prebivalcev v MOL, število registriranih vozil, promet na območju MOL, količino odpadkov ipd.
- Pomembno vlogo s stališča energetske in emisijske bilance bo v prihodnjih letih imelo tudi obratovanje TE-TOL. Z letom 2016 se je začelo prehodno obdobje Evropske direktive o industrijskih emisijah, v kateri so predpisani zaostreni emisijski standardi, ki so zavezujoči tudi za vse premogovne kotle TE-TOL. V letu 2019 so se dopustne količine onesnaževal, ki jih kotli emitirajo v ozračje spustile na nivo, da bi jih z običajnim obratovanjem TE-TOL presegli. Posledica prilagojenega obratovanja TE-TOL ob manjši porabi rjavega premoga so zmanjšane količine proizvedene električne energije in toplotne za daljinsko ogrevanje. Za izpolnjevanje pogodb o dobavi elektrike se bo Energetika Ljubljana odzvala z nakupi dodatnih količin na prostem trgu. Potrebe po toploti se bodo nadomestile s TOŠ, zaradi česar je posledično v prihodnjih letih predvidena povečana poraba zemeljskega plina.
- S koncem leta 2021 je predviden dokončen umik iz obratovanja za kotla 1 in 2 TE-TOL ter začetek obratovanja plinsko-parne enote, s čimer se bo občutno zmanjšala poraba rjavega premoga na območju MOL, v vmesnem obdobju bo večino bremena po proizvodnji toplotne prevzel TOŠ.